

Mục Lục

- 1 Hình bìa** • Danny Nguyen
- 3 Quan điểm** • Lịch sử không thể chỉ là một nửa sự thật
- 5 Xã luận** • 230 năm chiến thắng Đống Đa
- 7 Bình Luận Thời sự** • Đảng CSVN: Cái mụn nhọt cuối cùng
- 9 Chủ đề** • Tâm sự ngày xuân • Con chim bay lạc • Mẹ tôi ...
- 14 Phiếm luận** • Về chữ nhiễm
- 15 Góc bạn trẻ** • Căn tính di dân 1975- 2015...
- 20 Tin Tức** • Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng • Tin Thế Giới • Tin Việt Nam
- 37 Truyện ngắn** • Ngàn ánh dương rực rỡ • Vượt ngục • Như chuyện thần tiên
- 47 SuDoKu**
- 48 Truyền thông xã hội dân sự**
- *Thơ*** • Trần Trung Đạo • Hoài Tâm Niệm • Trangđài • Trương Phong Ba
- 51 Quảng cáo**
- 52 Vui cười**
- 53 Lời tòa soạn**
- 54 Nhạc** • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San
Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese
Vluchtelingen in Nederland
www.congdonghoalan.com
ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS
Van Der Hagenstraat 711-
6717DK - Ede
Nederland
Email: vietbaohoalan@yahoo.com
Telefoon: +31 (0)318640625

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

Chủ nhiệm & Chủ bút
Nguyễn Quang Kế

Thủ Quỹ
Lê Thanh Sơn

Kỹ thuật
Danny Nguyen

Phát hành
Nguyễn Hữu Phước

&
Với sự cộng tác của

- Bạch Mai • Đinh Ngọc Hiền • Đăng An
- Đỗ Văn Búi • Hoài Tâm Niệm
- Vành Khuyên • Lê Quang Kế
- Miên Thụy • Lãng Du
- Nguyễn Đắc Trung • Ngô Thụy Chương
- Nguyễn Quyết Thắng • Tiểu Yến Tử • Ông Năm Chuột • Trúc Hà • Ty Na • Trần Quốc Hiền • Nguyễn Lê Hồng Hưng • Hữu Phước • Nguyễn Hoàng Nguyễn
- Nguyễn Hiền • Võ Đức Tiến
- Thao De Wit • Ý Nga • Trangđài Nguyễn

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

LỊCH SỬ KHÔNG THỂ CHỈ LÀ MỘT NỬA SỰ THẬT

Với sự kiện lịch sử của cuộc chiến biên giới Việt – Trung đẫm máu cách nay 40 năm, để kỷ niệm nó thì cũng lần đầu tiên báo chí truyền thông được đảng csVN cho phép tháo chỉ khâu nhãn hiệu đại cục, để “mở miệng” nói về cuộc chiến tranh tuy ngắn ngủi nhưng hết sức tàn khốc này. Tuy nhiên csVN không dám nhắc đến vì đâu và tại sao lại có cuộc chiến tranh biên giới phía Bắc, chưa kể cuộc chiến ở biên giới Tây Nam, giữa những đảng cộng sản anh em cùng chung ý thức hệ cộng sản, với lý tưởng đại đồng quốc tế, không giai cấp, không tổ quốc, không gia đình và vô tôn giáo...v.v...

Thế nhưng tự cổ chí kim không có một thể lực chính trị dù dựa trên hệ tư tưởng tốt đẹp và phóng khoáng nào đi chăng nữa, thì những kẻ cầm quyền cũng không vượt qua được đặc tính chiếm hữu tự nhiên của con người. Nếu họ không vì quyền lợi quốc gia dân tộc thì họ cũng vì quyền lợi đảng phái hay cá nhân, ý thức hệ chỉ là phương tiện để họ đạt lấy mục đích của họ. Liên xô hay Trung cộng – Joseph Stalin hay Mao Trạch Đông cũng có hơn gì chủ nghĩa tư bản trong khi họ cũng là một thứ đế quốc thực dân đồ còn xấu xa, độc tài tàn ác gấp trăm lần. Trong mối bang giao giữa quốc gia với quốc gia, dù là nước lớn hay nước nhỏ, thì chỉ coi nhau là đồng minh, nó có ý nghĩa tương đồng và cân bằng, không có cái gọi là quan hệ đồng chí anh em.

Nhưng trong cái thời mà mồ ma của chủ nghĩa cộng sản còn chưa hình thành, thì tất cả các nước chư hầu phải gọi Liên xô là anh Cả, Trung cộng cũng đâu chịu kém cạnh khi muốn các nước đàn em phải gọi họ là anh Hai. Cách xưng hô như thế đã thể hiện rõ bản chất của mối quan hệ chủ tớ, mang tính thống trị và phục tùng, phân định giai cấp rất rõ ràng, nhưng được che đậy bởi mỹ từ anh em xem ra thân thiết như trong một nhà. “Giấy thì sao gói được lửa”, bản chất gian ác cũng khó mà che đậy bởi những danh xưng, cuộc chiến biên giới phía Bắc năm 1979 mà bá quyền Bắc Kinh dạy cho tiểu bá Hà Nội một bài học, là một trong những bằng chứng điển hình về mối bang giao quốc gia bất bình đẳng, đầy những mưu mô toan tính lợi dụng và chiếm đoạt lẫn nhau, giữa những nước được gọi là anh em xã hội chủ nghĩa. Trong các nước chư hầu thuộc khối cộng sản vùng châu Á – Thái Bình Dương, Trung cộng có lẽ khinh miệt và áp dụng nhiều thủ đoạn thâm độc nhất với csVN so với các nước đàn em khác. Thời ông cha của chúng ta trong lịch sử đã khiến Trung Hoa không thể khinh thường dân tộc Việt, bởi tinh thần độc lập và ý chí chống ngoại xâm vô cùng mạnh mẽ.

Thế nhưng đến thế kỷ 20 nước Việt xuất hiện một tên tội đồ bán nước nói gót Trần Ích Tắc và Lê Chiêu Thống chính là Hồ Chí Minh, Một số tư liệu lịch sử được bạch hóa gần đây cho thấy cam kết “giao nước Việt Nam cho Trung Quốc”, đã được “ký” bằng “lời hứa danh dự” của Hồ Chí Minh với hai Đại Tướng Tàu Trần Canh và Vị Quốc Thanh, thay mặt cho Mao Trạch Đông vào năm 1926. Bốn năm sau, năm 1930, thành lập Đảng Cộng Sản Việt Nam, ông Hồ khẳng định một lần nữa với Tổng Lý Chu Ân Lai: “Việt Nam và Trung Quốc tuy hai mà một. Một dân tộc. Một Nền văn hóa. Một phong tục. Một tổ quốc. Nếu giúp chúng tôi thắng Pháp, thắng Nhật, thắng tất cả bọn tư bản vùng Đông Nam Á, nắm được chính quyền, thì nợ viện trợ sẽ hoàn trả dưới mọi hình thức, kể cả cắt đất, cắt đảo, lùi biên giới nhượng lại cho Trung Quốc, chúng tôi cũng làm, để đền ơn đáp nghĩa...”. Vì thế những ai còn xem Hồ Chí Minh đã ra đi tìm đường cứu nước thì cần phải thay đổi suy nghĩ, khi suy tôn một tên bán nước cho Tàu như ông ta. Ngoài Hồ Chí Minh ra danh sách những tên Việt cộng chóp bu bán nước cho ngoại bang sau này phải kể đến là: Nguyễn Văn Linh, Đỗ Mười, Trường Chinh, Võ Nguyên Giáp, Võ Văn Kiệt, Phan Văn Khải và cả Nguyễn Phú Trọng hiện nay. Ngày 17/2 vừa qua tròn 40 năm sau cuộc chiến biên giới phía Bắc với Trung cộng, csVN vẫn không cho người dân biểu lộ tinh thần ái quốc chống ngoại xâm khi họ tiếp tục nối dài những hành động phản quốc, ngăn chặn và phá rối không cho người dân được tổ chức lễ tưởng niệm những chiến sĩ và đồng bào đã anh dũng hy sinh trong cuộc chiến 1979 chống Trung cộng xâm lược.

Trong khi CSVN cời trời cho báo chí nói về cuộc chiến vệ quốc 40 năm trước, thì ngược lại những tên chóp bu CSVN là Trọng, Ngân, Phúc vẫn tiếp tục ngậm miệng ăn tiền, thần phục Bắc Kinh để giữ ghế quyền lực. Lịch sử dân tộc sẽ ghi chép những tội ác và âm mưu phản quốc của CSVN đã thực hiện. CSVN cần phải nhớ rằng dân tộc Việt đã có truyền thống hàng ngàn năm chống giặc Tàu thì có xá gì những tên công sản theo đóm ăn tàn nhận giặc là cha. Ngày đền tội của CSVN cũng không còn xa khi sự thật bán nước của chúng được phơi bày.

Trần Quốc Hiền

@@

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands
Van Der hagenstraat 711-6717DK Ede- Nederland, Tel:+31(0)318640625
IBAN: NL 16 INGB 00015086 64 t.n.v AVVN
www.congdonghoalan.com E-mail : quangkenguyen@hotmail.com

Ede ngày 20 tháng 2 năm 2019

Thư mời

Họp khoáng đại cộng đồng

Kính gửi :

- Quý vị lãnh đạo tinh thần các tôn giáo,
- Quý đoàn thể, tổ chức,
- Quý vị nhân sĩ,
- Quý đồng hương

Kính thưa quý vị:

Trên tinh thần buổi họp online của BTV đã quyết định mời họp khoáng đại

Mục đích :

- BTV báo cáo tổng kết việc tổ chức tết năm Kỷ Hợi.
- Bàn về công tác tổ chức ngày Quốc Hân 30 tháng 4.
- Bàn về công tác tổ chức ngày Tưởng Niệm Thuyền Nhân cuối tháng 9/2019
- Thông báo về nhân sự của BTV và BCH.

Thời gian : ngày chủ nhật 24 / 3 / 2019

Từ 14 giờ 30 đến 17 giờ 30

Tại hội trường : 't Veerhuis

Nijemonde 4 – 3434AZ Nieuwegein – Zuid

Vậy kính mong quý vị dành chút ít thời gian cùng đến tham sự.

Sự hiện diện của quý vị là điều vinh hạnh cho BCH chúng tôi để có thêm nghị lực lãnh nhận và làm tròn trách vụ của mình trong công tác sắp đến

Kính chúc quý đồng hương nhiều sức khỏe và an lành

Trân trọng kính chào thân ái

T/m BCH.CĐVNTNCS/HL

Nguyễn Quang Kế

Chủ tịch

Xã luận

230 năm chiến thắng Đống Đa

Vua Quang Trung

Cách đây đúng 230 năm, mùa xuân năm Kỷ Dậu 1789, vua Quang Trung – Nguyễn Huệ đã lãnh đạo quân Tây Sơn đánh tan 29 vạn quân Thanh tại Ngọc Hồi – Đống Đa và giải phóng kinh thành Thăng Long. Chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa là chiến công oanh liệt nhất, có ý nghĩa to lớn trong lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc ta.

Với chiến thuật thần tốc, chớp nhoáng, chỉ trong 5 ngày, quân Tây Sơn dưới sự chỉ huy của người anh hùng Quang Trung – Nguyễn Huệ, đã bắt ngờ tiến về kinh thành Thăng Long. Sáng mùng 5 Tết Kỷ Dậu, quân Tây Sơn tấn công đồn Ngọc Hồi với thế trận mạnh như vũ bão, đánh tan quân Thanh, phá hủy toàn bộ chiến lũy, trận địa phía Nam và biến đồn Ngọc Hồi thành mồ chôn đại quân Thanh. Theo sử sách ghi lại thì “xương chất thành núi, máu chảy thành sông.”

Khi đó, tiếp tục thế tiến công, quân Tây Sơn đã nhanh chóng giải phóng kinh thành Thăng Long. Thái thú Sâm Nghi Đống phải thất cổ tự vẫn, còn tướng nhà Thanh là Tôn Sĩ Nghị bỏ chạy lên phía Bắc, tàn quân nghe tin chủ tướng bỏ chạy cũng tan rã chạy theo, tranh nhau qua cầu. Cầu sập, tàn quân Thanh rút xuống sông chết đuối làm tắc nghẽn cả dòng sông.

Trận Ngọc Hồi – Đống Đa đã khẳng định nghệ thuật quân sự lỗi lạc của Hoàng đế Quang Trung. Đó là nghệ thuật chuyển quân thần tốc từ Phú Xuân ra Bắc, nghệ thuật xây dựng nhanh lực lượng, mưu lược trong đánh trận, tinh thần chiến đấu dũng cảm của quân sĩ...

Chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa mãi là niềm tự hào dân tộc, là một chiến công oanh liệt vô tiền khoáng hậu, là biểu tượng lừng lẫy nhất trong lịch sử bảo vệ tổ quốc trước các thế lực xâm lược từ phương Bắc. Đồng thời, khẳng định truyền thống yêu nước, tinh thần đoàn kết, ý chí quật cường và sức sống bền bỉ ngàn đời của dân tộc ta. Chiến thắng này càng hiển hách khi đúng dịp đầu xuân và đúng vào thời thịnh trị của Càn Long.

Mặc dù hơn hai thế kỷ đã trôi qua, nhưng trang sử về chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa vẫn mang ý nghĩa biểu dương lòng yêu nước, ý chí chiến đấu phi thường vì nền độc lập của dân tộc Việt Nam. Sau chiến thắng vang dội đó, ngày mùng 5 tháng Giêng hàng năm trở thành ngày kỷ niệm của người dân Việt Nam, tưởng nhớ người anh hùng Nguyễn Huệ. Ông được coi như là một biểu tượng kiệt xuất của tinh thần dân tộc Việt Nam.

Bước vào xuân Kỷ Hợi 2019, một năm đặc biệt với nhiều dấu mốc quan trọng của lịch sử, 230 năm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa, và 40 năm chiến tranh biên giới phía Bắc. Đây là dịp người dân Việt Nam tưởng nhớ, khắc ghi công ơn của các bậc tiền nhân đã không tiếc máu xương để giữ gìn non sông gấm vóc. Cho đến nay, những cuộc chiến trong quá khứ này vẫn chứa đựng phần nào không khí thời sự.

Những năm gần đây, Trung Quốc không ngại ngần xâm lấn, cưỡng chiếm trên đất liền cũng như trên biển, bồi đắp và xây dựng các căn cứ quân sự trên các bãi đảo đá ngầm thuộc quần đảo Trường Sa, Hoàng Sa. Đưa tên lửa, ra đa và các loại vũ khí đến thành những pháo đài quân sự, đặc biệt có cả sân bay. Với chiến lược cắt lát Salami họ cứ gặm nhấm dần dần chủ quyền của Việt Nam trên Biển Đông.

Bên cạnh đó, Trung Quốc lợi dụng nền chính trị độc tài mục nát được cai trị bởi đảng cộng sản Việt Nam để dùng các tập đoàn kinh tế bình phong cấu kết với các quan chức cộng sản tán tận lương tâm mua bán đất tại khu vực trọng yếu dưới danh nghĩa dự án kinh tế để nhằm mục đích dùng kinh tế mở đường cho chính trị.

Những hậu quả của chiến lược này có thể kể đến như hàng loạt các dự án: Formosa (Hà Tĩnh), dự án giấy Lee & Man (Hậu Giang), dự án nhiệt điện Vĩnh Tân tràn ngập người Trung Quốc. Đồng thời nhiều vị trí phòng thủ chiến lược dọc bờ biển tại các tỉnh Huế, Đà Nẵng, Nha Trang, Bình Thuận... đã bị các doanh nghiệp Trung Quốc hiện diện và chiếm cứ.

Nguy hiểm hơn, trong bối cảnh lợi ích kinh tế và chủ quyền Việt Nam tại Biển Đông đang bị Trung Quốc đe dọa nghiêm trọng, nhà cầm quyền Việt Nam dự định mở ba đặc khu kinh tế tại các địa điểm hiểm yếu đang tạo cơ hội cho các “tô giới của Trung Quốc” công khai mọc trên đất Việt Nam. Chưa dừng lại ở đó, Trung Quốc còn xâm lược Việt Nam bằng những thủ đoạn kiểu mới như tuần hàng giả, hàng độc hại, hóa chất gây ung thư, thực phẩm bẩn... nhằm hủy hoại sức khỏe và suy thoái giống nòi tương lai của người Việt. Đồng thời, các gian thương Trung Quốc còn có mặt tại khắp các tỉnh thành, dưới danh nghĩa thu mua nông sản “lạ” để phá hoại kinh tế Việt Nam.

Tóm lại, mỗi trận chiến trong lịch sử giữ nước của cha ông là một bài học quý giá. Người dân Việt Nam, nhất là lớp người trẻ cần phải thức tỉnh lòng yêu nước và luôn nêu cao tinh thần cảnh giác trước một mối đại họa mang tên Trung Quốc. Bởi đã tâm thôn tính Việt Nam của Trung Quốc từ ngàn đời nay vẫn không đổi. Và các thế hệ lãnh đạo kế tiếp của của dân tộc này luôn quyết thực hiện cho bằng được.

VƯỜN HOA CỘNG ĐỒNG

Ban chấp hành Cộng Đồng VNTNCS/HL
&
Tòa soạn báo Việt Nam Nguyệt San

Chúc mừng

Viên Hồng Nguyễn
Đã tốt nghiệp HBO tháng 6/2018
Ngành Global project and Change Management
Tại trường Hoger Windesheim Honours
College school in Zwolle ,
Con ông bà: Trần Chí Triền (Dronten Flevoland)

Bình luận thời sự

Đảng CSVN: Cái mụn nhọt cuối cùng!

Trước và sau Công Nguyên, gần như toàn cõi Châu Âu nằm dưới sự thống trị của Đế Quốc La Mã, một đế quốc kéo dài cả chục thế kỷ và bao trùm khoảng một phần năm (1/5) diện tích thế giới. Sức mạnh quân sự, và ngay cả nền văn minh La Mã thời bấy giờ bao trùm cả một cõi. Gót giày của những đoàn quân La Mã, với thiên tài điều binh của các danh tướng sẵn sàng dẫm nát bất cứ một sự kháng cự nào.

Một đế quốc hùng mạnh và vĩ đại như vậy, tưởng chừng như không gì có thể lay chuyển được, nhưng rồi cũng sụp đổ.

Khoảng 6 thế kỷ sau, tại Á Châu, xuất hiện một đế quốc khác là Đế Quốc Mông Cổ, kéo dài hơn 1 thế kỷ (thứ 13 và 14) với diện tích rộng lớn gấp 4 lần Đế Quốc La Mã. Người Mông Cổ là dân du mục, cả đời

ngồi trên lưng ngựa, và quân đội hùng mạnh, đánh đâu thắng đó khiến người đời gán cho họ câu nói nổi tiếng là “Quân Mông Cổ bách chiến bách thắng, vó ngựa Mông Cổ đi đến đâu cỏ không mọc được đến đó.” Một đế quốc vĩ đại và hùng mạnh như vậy, tưởng chừng như không gì có thể lay chuyển được, rồi cũng sụp đổ.

Đầu thế kỷ 20 lại xuất hiện một “đế quốc” mới. Đó là “Đế Quốc Cộng Sản”!

Bản chất của “đế quốc” này rất đặc biệt, khác xa với những đế quốc trước đó. Tuy không mang quân đi chinh phạt và chiếm đất nhưng thực tế lại chiếm được nhiều đất và làm chết nhiều người gấp cả trăm lần các đế quốc trước đó.

Vũ khí của họ là sự tàn bạo kết hợp với dối trá, biến cả thế giới cộng sản thành một địa ngục trần gian. Nhưng, một lần nữa, đế quốc đỏ này tưởng chừng như có sức mạnh vĩnh cửu, nhưng lại mau chóng sụp đổ không đầy một thế kỷ sau đó.

Nếu ngày xưa nước Việt Nam may mắn vì ở xa không nằm dưới sự thống trị của Đế Quốc La Mã. Và nhất là ngày xưa, nhờ tiền nhân với các anh thư anh hùng tài giỏi yêu nước thương dân mà Việt Nam đã không nằm dưới sự thống trị của Đế Quốc Mông Cổ.

Thì Việt Nam ngày nay, với những hậu duệ vong bản đốn hèn, vừa tham lam vừa tàn bạo, bán nước buôn dân, đã đưa cả đất nước vào vòng thống trị của Đế Quốc Cộng Sản, đến nay đã gần 1 thế kỷ và làm hao tổn sinh mạng của nhiều triệu con dân vì mở chủ nghĩa hão huyền của nó.

Nhắc lại 3 cái đế quốc ở trên là để nói đến cái điểm chung của chúng. Đó là lòng tham của con người, được nuôi dưỡng trong những bộ óc hoang tưởng tự đại, gặp lúc gặp thời sinh ra những đế quốc giết người, chỉ để phục vụ cho lòng tham, lợi ích của một số cá nhân và đi ngược lại quyền lợi của nhân loại với bao nhiêu tử con người.

Theo số liệu của (Tổ Chức Tưởng Nhớ Nạn Nhân của Chủ Nghĩa Cộng Sản (Victims of Communism Memorial Foundation), thì đã có hơn 100 triệu (riêng Trung Cộng 65 triệu, Liên Xô 30 triệu) người chết vì bị Cộng Sản giết hại qua đầu tẩu, thanh trừng, giết trực tiếp, thủ tiêu, đói chết... không kể hàng bao nhiêu triệu người khác chết trong những cuộc chiến do chủ nghĩa cộng sản gây ra. Thật khủng khiếp và kinh hoàng!

Julius Caesar, nhà chính trị và quân sự đại tài và nổi tiếng nhất của Đế Quốc La Mã, sau một chiến thắng quân sự đã cao hứng để lại cho đời một phát ngôn nổi tiếng: “Veni, vidi, vici” có nghĩa là “Tôi đến, tôi thấy, tôi chinh phục”.

Cho dù câu nói của Caesar có chứng tỏ tài năng của Caesar cách mấy thì đó cũng chỉ là của Caesar, chẳng ích lợi gì cho ai.

Khi toàn thể đất nước Việt Nam rơi vào vòng thống trị của cộng sản thì cũng đã có nhiều con tim yêu nước, ngay từ trong quốc nội cũng như từ khắp các nẻo đường thế giới hải ngoại cất bước lên đường. Họ “đã đến, đã thấy”. Họ không đến để chinh phục với tham vọng dựng nên một đế quốc. Họ lên đường đơn giản chỉ vì tấm lòng yêu đồng bào, yêu đất nước quê hương. Họ đến với ước vọng đập tan đi cái đế quốc đang nghiền nát cuộc sống và cướp đi sinh mạng của hàng triệu triệu đồng bào thương yêu của họ.

Rất nhiều người đã nằm xuống, nhiều người khác vẫn đang quần quai trong lao tù khổ ải.

Đó là những Hoàng Cơ Minh, Trần Văn Bá, những Nguyễn Văn Lý, Thích Quảng Độ, Nguyễn Trung Tôn, Nguyễn Đặng Minh Mẫn, Trần Huỳnh Duy Thức, Trần Thị Nga, Lê Đình Lương, ... và rất nhiều những anh hùng anh thư khác thời nay.

Họ là những viên đá lót đường cho những người kế tiếp bước đi vì tương lai dân tộc đã rất gần.

Noi gương những người đi trước, Châu Văn Khảm cũng đã lên đường để góp phần bé nhỏ của mình cho công cuộc chung. Anh cũng “đã đến”!

Nhưng Châu Văn Khảm không cần phải đến tận nơi để “thấy” vì bản thân là một người tị nạn vượt thoát chế độ Anh thừa hiểu rõ thế nào là “độc lập”, thế nào là “tự do dân chủ”, và thế nào là “nhân quyền” của cộng sản.

Anh đến là để hoà mình cùng những người con yêu khác của Tổ Quốc và để nói cho đồng bào của Anh, cho cả thế giới, và cho những người cộng sản biết rằng qua việc bắt giam cá nhân Anh, chính những người cộng sản là những người đang sợ và ngày tàn của chế độ đang được đếm từng ngày.

Người ta vẫn nói là “cộng sản chỉ phá thì giỏi”! Xem ra rất đúng! Cộng sản không chỉ còn phá đất nước, phá đối phương, mà phá cả chính họ với hàng loạt những lỗi lầm chết người, khi liên tục tự bắn vào chân mình.

Người Việt Nam đang sống những ngày tháng cuối cùng của cái đế quốc thối nát này và sắp chứng kiến sự sụp đổ toàn diện của nó tại Việt Nam. Lịch sử cho thấy bất cứ cường quyền nào cũng sụp đổ, khi dân tộc đó đứng dậy. Vì thế, ta có thể ví đảng CSVN cũng chỉ là cái mụn nhọt cuối cùng trên thân thể Việt Nam mà những người Việt Nam yêu nước đang nỗ lực cắt bỏ.

Đỗ Đăng Liêu

Danh ngôn

** “Kinh nghiệm dạy tôi rất nhiều điều. Thứ nhất là hãy tin vào linh cảm của bạn, bất kể những thứ trên giấy tờ có vẻ hay ho như thế nào đi chăng nữa. Thứ hai, bạn gần như sẽ kiếm được nhiều tiền hơn với những thứ bạn hiểu rõ. Thứ ba, đôi khi thương vụ đầu tư thành công nhất của bạn lại không phải là cái bạn làm.”*

Kevin Plank – CEO của Under Armour

**8. Có ba trường hợp để tỏ ra mình dốt nát: một là không biết gì hết, hai là biết qua loa không đến nơi đến chốn, ba là biết những điều không nên biết.*

(Duclos)

Chủ đề

Tâm sự ngày Xuân

Xuân tha hương trong tình dân tộc

Sau nhiều năm xa vắng. Nhiều mùa xuân đã trôi qua hững hờ xa lạ. Dường như cái Tết đến trong lòng mọi người không còn thiết tha, nhớ nhung như những năm đầu xa xứ.

Chúng ta trong tình người đồng hương ở Hòa Lan và các bạn bè thân hữu khắp phương xa. Vì hoàn cảnh, vì nhu cầu cuộc sống không có dịp gặp nhau ôn lại những mẩu chuyện vui buồn, tâm sự tìm lại những hoài niệm năm xưa. Xuân năm nay lại về mùa xuân mang nhiều ý nghĩa quê hương, mang tình dân tộc. Vì lẽ đó! Để có cơ hội chúng ta gặp lại nhau trong tình xuân hạnh phúc, gặp lại nhau chia sẻ nỗi niềm riêng khi mỗi độ xuân về. Chắc hẳn không ai khó lòng quên được ngày Tết năm xưa khi còn ở quê nhà, đã ăn sâu vào tâm hồn của mỗi chúng ta. Dù cuộc sống tha hương có nhiều thay đổi nhưng trong lòng chúng ta không đổi thay. Mỗi khi nhìn tờ lịch báo ngày Tết đến. Mấy ai chẳng bồi hồi tiếc nhớ, trong niềm vui xuân đã đến và lẫn lộn buồn tủi vì đã mất quê hương, chim có tổ, người có tông chẳng lẽ ta mãi suốt đời ly hương. Dù cuộc sống đã bù đắp cho ta đầy đủ vật chất, đầy đủ tiện nghi ta vui mừng, ta sung sướng nhưng sao tránh khỏi nhiều đêm thẫn thờ ôn lại dĩ vãng của thời quá khứ xa xưa.

Những ước mơ mai này được sống trên mảnh đất đã sanh ra ta. Vật chất nơi đây không thể bù đắp được nỗi đau thương nhớ, không lấp đầy tâm hồn trống rỗng xa quê. Hình ảnh thiêng liêng người Cha già, người Mẹ hiền, người thân như sợi dây tình cảm, lúc nào cũng cột chặt trong tim không thể nào quên. Nhất là trong đêm đón giao thừa. hàng triệu nước mắt người thân yêu ở quê nhà đang chảy dài qua khóe mắt, hướng về chúng ta đang ở một phương trời xa lạ. Mỗi lần Tết đến đã khơi dậy tất cả tâm hồn người Việt

nổi nhớ ngậm ngùi. Cái Tết nơi đây sao ngỡ ngàng xa lạ.

*Pháo xuân ly hương chẳng mừng vang tiếng nổ
Cành mai vàng xa xứ chẳng mừng xuân*

Pháo bên nhà vẫn rộn nổ cành mai vàng vẫn tô điểm ngày xuân. Nhưng mấy ai được nhìn mai vàng nở nụ mừng xuân. Đó! là niềm mát mát cho chúng ta. Tuổi xuân đi qua tuổi đời càng già theo năm tháng. Quê hương còn đó sao lòng ta vẫn nghìn trùng xa cách, xa cả bầu trời đất Việt. Một năm mới, một năm hy vọng sẽ mang lại bình an cho nhau. Đối với chúng ta như cánh chim én xa lìa mùa xuân, như đàn chim lạc loài cứ bay mãi để tìm một tổ ấm thật sự cho chính mình. Để rồi mùa xuân đến làm cho lòng ta càng thêm thổn thức, đếm từng ngày hay đếm từng giờ khi pháo bên nhà đang rộn nổ. Những hình ảnh trong ngày đón xuân quay cuồng lẫn lộn trong trí nhớ mơ màng. Tâm hồn chúng ta bên này như đang hòa mình vào tiếng pháo cành mai của gia đình bên nhà. Giấc mơ qua đi khi ta thức tỉnh mới biết rằng nước mắt cho quê hương đã rơi lệ. Trái tim dâng lên bồi hồi xúc động. Chắc ai không tránh khỏi chạnh lòng khi nghĩ đến. Ngày xuân tuy chúng ta đã mất nhưng hương xuân xưa vẫn còn trong kỷ niệm từ lúc ấu thơ cho đến lúc trưởng thành.

Ngoài những lời tâm sự không chỉ riêng cho tuổi đời chúng ta mà còn cho thế hệ trẻ. Một thế hệ không chào đời trong lòng đất Mẹ, không nghe tiếng pháo nổ mỗi khi xuân về, không được nhìn cành mai vàng tô điểm ngày xuân. Đó! Là con em chúng ta sanh trưởng nơi này. Các em mang dòng máu Việt, Nói tiếng Việt nhưng chữ Tết đối với con cháu như một danh từ trống rỗng không có ý nghĩa.

Tết là gì hả Ba. Tết có vui không Má. Lời nói vô tư của thế hệ trẻ đã rót vào lòng chúng ta trong buồn tủi, thương xót cho một đời lưu vong và cho con cháu chúng ta. Tuy quan niệm không phù hợp cho tuổi trẻ hiện nay. Một thế hệ mới khó lòng chấp nhận sự giáo dục và phong tục của người Cha hay người Mẹ. Chúng ta dễ dàng thông cảm cho bản tính của tuổi trẻ tự thích nghi theo đời sống. Chúng ta cố gắng cho con cháu khỏi bị tư tưởng xáo trộn bởi hai dòng nước. Các em phân vân tôi là người Việt Nam hay tôi là người được đất nước này sanh ra. Cái khó của chúng ta đang đứng ở giữa con đường hai chiều, không biết chiều nào sẽ thuận và chiều nào sẽ nghịch. Dù thuận hay nghịch bậc làm Cha Mẹ không thể nào cho đứa con chối bỏ nguồn gốc, quên cả quê hương " Nước có nguồn cây có cội" Đó! là luật tạo hóa đã sanh ra cho mỗi dân tộc. Chúng ta không thể mất nguồn, con

cháu chúng ta không thể mất cội. Tết đến là dịp cho chúng ta và con cháu tìm lại nguồn gốc, cùng nhau sưởi ấm khi đàn chim xa lìa tổ quốc và cho thế hệ trẻ giữ lại phần nào trong tư tưởng một chút tình quê hương.

Xuân năm nay lại về trên mảnh đất Hòa Lan hiền hòa. Trong khung cảnh mừng xuân Kỷ Hợi. Kỷ niệm 40 năm đánh dấu ngày đầu người Việt chúng ta đến tạm dung trên mảnh đất đầy tình người. Trong bầu không khí se lạnh đầu năm đồng hương từ mọi nơi tụ về đón mừng xuân, như tìm lại một chút ấm xuân mà chúng ta từ lâu xa vắng. Đứng giữa hội trường rộng rãi khang trang trong bầu không khí đón xuân.

Một cảm giác vui mừng một chút ấm lòng. Khi nhìn cảnh mai vàng tô điểm ngày xuân. trên bàn thờ tổ quốc nghi ngút khói hương bay, lan tỏa một mùi hương thơm tạo cho lòng người một mùa xuân quen thuộc, mà chúng ta đã nhiều mùa xuân bên gia đình khi còn ở quê nhà. Trong không khí trang nghiêm giữa lá quốc kỳ Việt Nam Cộng Hòa to lớn được các Anh, Chị nâng niu trân trọng trong tà áo dài đủ màu sắc nhẹ nhàng bước đi đến bàn thờ tổ quốc. Nhìn lá cờ thân yêu trên xứ người chẳng mấy ai không bồi ngùi xúc động, tiếc nhớ dĩ vãng đã qua, nước mắt lòng rơi lệ khi nghĩ đến người thân đang còn kẹt lại ở bên nhà trong nỗi đau buồn sống trong nghèo khổ, đất mất nhà tan bơ vơ trên quê hương trong chế độ cộng sản bạo tàn. Một chút buồn cho quê hương giữa làn khói nghi ngút. Từng hồi trống khai xuân được các Bác trong chiếc áo dài dân tộc. trang nghiêm dâng hương trước bàn thờ tổ quốc và các vị tiền nhân. Hình ảnh đẹp đã gọi cho chúng ta như đêm 30 Tết giữa đêm tối khi còn ở Việt Nam. Một nét đẹp truyền thống mà chúng ta vẫn còn giữ mãi cho đến bây giờ. Giờ phút trang nghiêm trôi qua bàn quốc ca hùng hồn vang lên, làm cho mỗi tâm hồn chúng ta lắng đọng bồi ngùi khi xa quê hương, nhưng giờ đây không còn tổ quốc. Làm sao chúng ta quên được những vị anh hùng đã hy sinh bảo vệ quê hương miền nam và đồng bào tỵ nạn bỏ nước ra đi đã vùi xác nơi đồng hoang hay trên biển cả. Một phút mặc niệm giữa tiếng nhạc buồn não lòng đã làm cho chúng ta nghẹn ngào ngán lệ. Giờ phút tưởng nhớ trôi qua.

Nhạc xuân khai mạc bắt đầu trong không khí vui tươi. Chúng ta thầm cảm ơn ban chấp hành cộng đồng Việt Nam tỵ nạn cộng sản và các vị mạnh thường quân đã tài trợ cho chúng ta có một mùa xuân chan hòa trong tình người xa xứ. Những bàn tay với tấm lòng tốt đẹp cho chúng ta có cơ hội đón xuân trong hội trường rộng rãi sang trọng. Với những ánh đèn rực rỡ tô thêm cảnh đẹp trong ngày xuân. Làm sao chúng ta quên được những lời chúc phúc cho nhau, cùng

ly với bản nhạc " Ly rượu mừng" hòa nhịp vang lên trong khung cảnh tình xuân xa xứ. Những khuôn mặt trẻ thơ hồn nhiên tươi cười nô đùa chạy theo bước chân của con lân đang rộn ràng nhảy múa, theo tiếng trống dập dồn náo nhiệt.

Một chút ấm lòng khi nhìn thấy thế hệ trẻ tung tăng với chiếc áo dài tuổi thơ nô đùa trong cảnh ngày xuân. Đã giữ lại một chút hình ảnh ngày Tết năm xưa mà chúng ta đã mất. Chúng ta tự hào hãnh diện dù xa quê hương gần nửa đời người,

mà vẫn còn giữ nét đẹp truyền thống tự ngàn xưa để lại. Những bao lì xì rực rỡ biểu tượng mùa xuân tốt đẹp, may mắn được trao tận tay đến các em với nụ cười hồn nhiên, ánh mắt thơ ngây vui mừng được các Chú, Bác lì xì đầu năm. Bước chân tung tăng chạy đến trong vòng tay Cha, Mẹ. những hình ảnh đẹp của tuổi thơ gọi lại cho chúng ta, khúc phim ngày Tết xa xưa đã xóa mờ theo thời gian.

Mùa xuân Kỷ Hợi. Mùa xuân 40 năm xa xứ năm nay đã tạo nên khung cảnh tuyệt vời, đông đảo người đồng hương đến tham dự. Cả hội trường vui tươi với những tà áo dài thướt tha của các chị, em như cánh én tô điểm cho ngày xuân. Tà áo đủ màu sắc gọi nhớ cho ta bóng dáng nàng xuân hái lộc, giữa tiếng trống chùa vang lên mừng xuân mới, cảnh lộc xuân e thẹn bên tà áo dài phất phơ bay trong gió. Đưa ta về lại kỷ niệm đẹp lưu luyến, mỗi khi lên chùa khấn nguyện đầu năm. Cái nét đẹp duyên dáng với chiếc áo dài của các em sanh trường nơi đây, đã thoát lên nét đẹp truyền thống mà các em vẫn còn gìn giữ.

Một chút ấm lòng có lẽ chúng ta không tránh khỏi bồi hồi khi gặp lại những người bạn một thời xa xưa. Chia sẻ vui buồn trong cuộc sống. Nhìn những mái tóc bạc màu tâm sự nhắc lại kỷ niệm xưa mà tưởng chừng mới hôm nào. Những ly bia mát lạnh vàng tươi chói rực như những cành hoa mai, tạo thêm tình đậm ấm khi gặp lại bạn xưa. những món ăn ngon, thức uống không thể thiếu vắng trong ngày xuân, đã tạo thêm bầu không khí hừng khởi. Những bản nhạc xuân đã đưa ta về dĩ vãng, lời hát truyền cảm thiết tha như lời tâm sự mang theo tâm tư, vui buồn của mỗi người con xa xứ.

Thời gian trôi qua mau chương trình đón xuân đã kết thúc. mọi người ra về trong lòng vẫn còn hồi tiếc. ngày xuân qua mau nhưng tất cả mọi người cảm thấy ấm áp và thầm cảm ơn ban tổ chức cộng đồng và những quý vị mạnh thường quân có lòng hảo tâm mang cả đêm xuân, trở về trên đất lạnh tình nồng. mang cả tình thân trong đêm đón xuân năm nay, và một chút buồn khi biết một số người đồng hương đến muộn không

còn chỗ để cùng vui xuân, phải ra về với nỗi buồn man mác. Không để lạc mất mùa xuân. hy vọng năm sau các Anh, Chị, Em cùng nhau góp sức tình xuân. Cộng đồng chúng ta rất cần bàn tay của quý vị đồng hương chung sức, tạo thêm ngày Tết cổ truyền mỗi năm càng thêm phong phú.

Để đón chào đồng hương trên khắp đất nước hòa lan tụ về vui xuân một nơi rộng rãi và cho con cháu chúng ta có dịp làm quen khung cảnh đón xuân giống như hương vị tết quê nhà.

Xuân quê hương trong tình người xa xứ như một lời tâm sự, đến với người đồng hương đang tạm sống trên xứ Hòa Lan. Mong một ngày mai chúng ta sẽ đón xuân thanh bình an vui. Được nhìn thấy mai vàng bên cạnh người thân trong ngày xuân hạnh phúc ở bên nhà.

*Pháo xuân rộn nổ mai vàng
Tô điểm đón mừng mùa xuân
Bâng khuâng xuân nhớ chạnh lòng
Nhiều xuân xa xứ xuân về nghẹn đau
Rượu cay thuốc đắng ngày xuân
Xuân đi lại đến xuân về nơi đâu.*

Đăng An

~~~~~

CON CHIM BAY LẠC

Nguyễn Lê Hồng Hưng

Tiếng động bên ngoài cửa sổ làm tôi giật mình thức giấc. Hồi chiều làm việc mệt quá, tẩm xong lên giường đánh một giấc thẳng cẳng, lúc ngủ tôi quên kéo màn cửa và quên tắt đèn nên khi mở mắt ra thấy ánh sáng tràn ngập căn phòng. Tuy mắt nhắm mắt mở nhưng tôi cũng thấy bóng của con chim đập cánh phành phạch bên ngoài khung kiếng. Tốc mền ngồi dậy, tôi bước xuống giường, đi nhanh ra ngoài. Không kịp bận đồ ấm nên vừa mở cửa bước ra boong, khí lạnh tạt vào người làm nổi da gà, gồng mình chịu lạnh, tôi bước nhanh ra phía ngoài cửa sổ để cứu mạng

con chim. Tới nơi tôi thấy con chim vẫn còn vẫy cánh phành phạch như muốn tông bẻ cửa kiếng để chui vào trong, tôi bèn đưa hai bàn tay hốt lấy con chim. Khi tôi day trở lại, vô ý vấp phải cái nắp hầm té nhào. Vẫn cầm chặt con chim trong hai lòng bàn tay, tôi chống cùi chỏ, lồm cồm đứng dậy và đi nhanh trở vô trong phòng.

Một tay cầm con chim, một tay vuốt bộ lông mượt rượt của nó, thấy nó còn khoẻ mạnh, tôi buông nó ra, nó liền bay đậu trên kệ sách. Cho nó đậu nghỉ mệt, tôi xem lại mình mẩy của mình, cùi chỏ bị trầy một chút nhưng không bị thương tích gì hết, chỉ có áo quần bị ướt và lấm lem, tôi đi lại mở hộc tủ lấy áo quần sạch ra thay. Thay đồ xong tôi đi tới kệ sách đưa tay định bắt con chim, nhưng nó né ngang và quạt cánh một cái, bay phóng xuống đậu trong góc phòng. Tôi nghĩ, chắc tại nó còn sợ nên hốt hoảng, tôi không đụng tới nó nữa. Tôi ngồi chồm hổm quan sát con chim, trông nó mập mạp, đuôi dài xoè ra, lông màu xám trông cũng khá đẹp. Nhìn hai bàn chận tôi biết nó không phải là loài chim sống trên biển, những loài chim sống trên biển thường có bàn chận da liền ngón, giống như chận con vịt.

Nhưng bàn chận chim này giống chận gà, đôi chận khẳng khiu, hơi dài và thân hình nó lớn hơn con chim sẻ. Có lẽ đây là chim nhại, loài chim có biệt tài bắt chước tiếng hót của những loài chim khác rất hay, không phá hoại, không hận thù chỉ biết tập trung nhiều tiếng hót bằng cả tấm lòng thành những khúc nhạc cho người ta thưởng thức... Để nó ở đó, tôi đứng dậy, tắt đèn, leo lên giường nằm. Biết chim không thể nào hót được trong lúc này, nhưng tôi hy vọng nghe tiếng của nó. Chờ một hồi tôi ngủ thiếp đi hồi nào và bao lâu hồng biết. Tới khi con chim làm gì mà phát ra tiếng ực ực ực ực... cứ liên tiếp làm tôi chột thức và không sao ngủ lại được. Tôi ngồi dậy mở đèn, cúi xuống nhìn con chim, không nghe tiếng ực ực nữa, trông nó có vẻ rụt rè sợ sệt, nhưng không có vẻ bệnh đau gì hết. Tôi bận quần dài và choàng áo ấm, đi xuống kho chứa đồ tìm lấy thùng giấy đem lên và bắt con chim nhốt lại. Tôi bụng thùng chim ra để sau lái tàu, chỗ khuất gió, chờ trời sáng thả nó đi.

Tôi đứng lên nhìn ra biển, không biết mấy giờ mà mặt biển tối đen, bầu trời đầy sao. Hồi sớm thấy trăng lưỡi liềm, nhưng bây giờ trăng lặn đâu mất. Mới qua tết tây hơn một tuần, năm nay tết ta nhằm cuối tháng một tây, vậy là hết con trăng này thì tới tết Nguyên Đán rồi. Xa xa về phía đất liền, đèn của làng xóm thì tỏa ra chòm sáng yếu ớt, đèn của thành phố lớn thì tỏa ánh sáng rực rỡ hơn và dải đất liền thì còn

ẩn trong bóng tối. Biển lặng im phẳng phắc, không khí lạnh của mùa đông ven bờ biển nước Ý không quá khắc nghiệt như trong vùng Baltic. Lạ thật, không hiểu sao đêm nay không thấy bóng đèn của tàu buôn nào và luôn cả những ghe đánh cá cũng biến đâu mất hết, làm cho biển vắng vẻ trầm buồn càng buồn thêm. Lâu lắm rồi tôi không có cảm giác nhớ nhung, nhưng đêm nay, có lẽ vì con chim và sự quạnh hiu của biển đã gọi trong tôi niềm nhớ.

Nhớ mấy năm trước tôi có về Việt Nam, cũng vào những ngày này, nghĩa là trước Tết ta vài tuần. Tôi ở nhà thằng cháu họ, nhà nó ở miệt vườn miền Tây Nam phần. Nó là một Phật tử nhưng không ăn chay trường, cuộc sống giống như một cư sĩ, hay giúp đỡ người khổn khổ, nhưng ai gọi nó là người tu hành nó hồng chịu. Nó không bao giờ vào những ngôi chùa nào có tổ chức lễ phóng sanh, nó nói:

– Phóng sanh gì chú ơi, sát sanh thì có. Chú tới những ngôi chùa có lễ phóng sanh nhằm ngày rằm, ngày lễ lớn, chú sẽ thấy từ trong sân chùa ra tới ngoài cổng chùa cá nước, chim trời nằm chết ngổn ngang.

Những ngày thường nó thấy ai bán chim là nó mua đem về thả. Những ngày lễ lớn, nó cũng bỏ ra một số tiền, mua những con chim người ta bán để phóng sanh đem về thả ra sau vườn, con nào còn khoẻ mạnh thì cho bay đi, con nào bị người ta nhổ lông cánh thì nó cho bay nhảy sau vườn, nó để thóc gạo cho ăn, khi nào lông mọc lại đầy đủ và khoẻ mạnh thì cứ tự nhiên bay đi đâu thì bay.

Nó nói:

– Những con chim bị người ta cắt cánh hồng bay được xa, để người ta thả ra và dễ dàng bắt lại.

– Phóng sanh rồi bắt lại, đạo lý gì ở đây?

– Đạo gì chú ơi, toàn là rác rến của Tàu đem qua nước mình đổ đó thôi.

Câu nói của thằng cháu làm cho tôi nghĩ tới sự mê tín dị đoan tràn lan trên đất nước quê hương này...

Vườn nhà của thằng cháu có rất nhiều chim, ngoài những con chim bị người ta cắt lông cánh bay không được xa ra, có lẽ những con chim khác nó thả không chịu bay đi vì còn lưu luyến mảnh đất lành, “Đất lành chim đậu.” là lẽ đương nhiên. Những ngày mới về mỗi sáng, mỗi chiều tôi nghe tiếng chim kêu om xòm trời đất làm tôi có hơi bực bội, nhưng ở vài tuần thì nghe quen, cảm thấy vui tai, tâm trí rất thoải mái và rất bình an. Những tháng ngày đi xa, mỗi khi nhớ quê, cũng như đêm nay, tôi lại nhớ tiếng chim kêu rộn rã vào buổi sáng và buổi chiều nơi miền quê ấy.

Lại nhớ miên man tới những cái am trên trên đỉnh núi, những ngôi chùa ngoài hải đảo xa xôi. Tôi rất thích những ngôi chùa nép mình bên đồi núi, thấp thoáng trong rừng cây, có mây mù bao phủ. Nơi đó có những người tu hành áo lam, áo nâu bạc màu, sờn vai cũ kỹ. Suốt ngày lam lũ, cuốc đất trồng khoai, tía hành, tía rau, tưới đậu và sống cuộc đời đạm bạc. Ăn cơm rau rừng, uống nước mưa, tắm nước suối, trông rất hiền từ, không toan tính nọ kia. Nơi núi rừng đó chim muôn, chuột, thỏ, gà rừng sống rất yên bình.

Chúng không sợ những tên đồ tể, đầu trọc lóc, đội mũ quốc sư, tay cầm tích trượng, bận áo cà sa, ăn, uống cho cổ, tên nào tên nấy mập như heo, có gái đẹp đi theo hầu hạ. Đã vậy còn bày vẽ tùm lum, biến chùa chiền thành nơi buôn bán thú vật, thành lò sát sanh. Nghĩ tới đây, tôi phát rùng mình, nổi da gà. Tôi ngó vô bờ, trong kia là dải đất liền của nước Ý, dân Ý theo đạo Thiên Chúa, đạo Chúa không cấm ăn thịt thú vật, không bắt buộc tín đồ ăn chay. Nhưng chim chóc nơi đây có đời sống bảo đảm và rất an toàn.

Nghe thắm lạnh, tôi day lưng định đi vô, chợt nghe tiếng con chim vùng vẫy rột rột trong thùng. Hồng được! Chợt nhớ ra, tôi đã từng chứng kiến nhiều con chim chết trên thành cửa sổ cũng vì lao vào ánh sáng đục phải cửa kiếng hoặc bị nhốt trong chỗ chật hẹp, chúng đập cánh tìm cách thoát thân, vật vã đến khi mệt mỏi rồi chết. Tôi day lại, cúi xuống mở thùng ra, nhẹ nhàng bắt con chim trong hai lòng bàn tay. Tôi đứng lên đưa thẳng hai tay về phía đất liền và nói với con chim:

– *Mày bay vô đất liền đi, những nhà thờ ở trong đó hồng có lễ phóng sanh, dù sao trong đó cũng an toàn hơn, đừng bay ra biển, biển hồng phải là môi trường sống cho loài chim như mày, nguy hiểm lắm.*

Buông con chim ra:

– *Gút bay chim nhé.*

Chim liền vụt bay lao vào bóng tối, mãi tới giờ tôi mới nghe tiếng nó kêu. Tiếng kêu rộn ràng âm vang giữa bóng đêm. Tôi có cảm tưởng như con chim vui mừng lắm và làm tôi cũng vui lây.

Mẹ tôi từ nonja besar hóa thành nonja ketjil

Nguyễn Hiền

Trong một tấm hình cũ, mẹ tôi khoác váy sà-rông và áo 'chà' kabaja, y phục Nam-Dương, những thứ mà bà không bao giờ mặc. Có một lần bà mặc chúng trong một dạ hội hóa trang, và lúc bấy giờ bà khoác vội vào để chụp một tấm hình giả bộ như thiệt, cho gia đình ở Hòa Lan xem.

Bà đứng làm dáng trên bức cấp ngoài hàng hiên nhà chúng tôi, như một nonja besar, một 'bà lớn'. Dưới chân bà cách vài bức thêm, một người đàn ông bản xứ ngồi chồm hổm bên cạnh một rổ đầy cá.

Đó đúng là một bức ảnh của mẹ tôi, nhưng chính nó đã diễn tả rất đúng địa vị xã hội của bà. Thọ giạt ủi luôn luôn lo liệu làm sao để lúc nào bà cũng có đồ trắng tinh không một vết dơ để bận, người hàng cá không để bà phải cật chân đến các cửa hàng và còn làm nổi bật hơn địa vị của hần ta qua cách cúi đầu trong khi hai tay dâng lên con cá để bà định giá.

Rồi rất nhiều năm sau đó, khi bà đã qua tuổi tám mươi và đã về ở Hòa Lan lâu ngày, tôi đến thăm bà ở dưỡng đường, và đưa bà đến căn nhà nghỉ mát ở Eerbeek, nơi chúng tôi mời khách khứa đến chơi vài ngày và vào làng mua cho bà một đôi giày mới để mang mùa hè. Cả hai mẹ con chúng tôi chẳng ai thấy là không ổn khi biết rằng bà không bao giờ có thể mang nó để đi bộ được. Đôi giày thật vừa chân bà, đôi chân dưới hai cổ chân mảnh mai. Trong mắt tôi bà vẫn như xưa, là một 'bà lớn' trên mọi phương diện.

Trở lại dưỡng đường, bà điều dưỡng đón chúng tôi, không hỏi han gì về những chuyện chúng tôi vừa trải qua, mà la lên: "Rồi rồi bà ơi, bà lại đá trong quần nữa rồi." Giọng lạnh tanh của bà ta làm mẹ tôi đang từ một nonja besar biến thành một nonja ketjil, một mụ đàn bà nhỏ bé sợ hãi co rút – tôi thấy chuyện xảy ra rõ ràng trước mắt mình.

Trong khoảnh khắc đó máu tôi sôi lên đầu và tôi chắc phải nện cho một kẻ đồng loại vỡ sọ mới được. Nhưng trong khi bà điều dưỡng quay đi lấy chiếc quần khô, mẹ tôi thì thầm: "Này, giữ mồm giữ miệng đấy! Mày có thể đi khỏi đây, nhưng tao phải ở lại." Tôi ngậm miệng và bỏ đi. Rồi trong khi đó nhiều năm đã qua đi và bây giờ chính tôi đã qua tuổi tám mươi lâu rồi. Điều khó khăn nhất của tuổi già, theo tôi, không phải là đủ thứ tật bệnh phải mang, mà là sự đe dọa mất đi giá trị con người. Chuyện không thể nhanh chóng tìm ra một từ ngữ, ngay cả tựa cuốn sách

của chính mình mà cũng không còn nhớ ra, có thể làm tôi phát hoảng.

Cho tới giờ tôi chưa đá trong quần. Nhưng tiểu xón thì tôi không lạ gì và tôi thấy mình thu nhỏ đi mỗi lần tôi đọc thấy trong sách là khoảng bốn mươi phần trăm phụ nữ giữa tuổi 35 và 55 bị chứng này, trong khi 'mực nước' càng gia tăng khi tuổi bảy mươi càng gần, còn nói gì đến tuổi tám mươi hay già hơn nữa.

Quanh tôi những người cùng lứa tuổi lần lượt làm môi cho những tật ăn rơi vãi tứ tung, nói năng không đâu vào đâu, tóc tai ít gội, móng tay móng chân dài thòng, quần áo lổm đổm vết dơ, áo thun mặc lộn ngược và đôi tay run rẩy. Chuyện đó chẳng thể là chuyện thực được, tôi đã nghĩ như vậy.

Nhưng rồi có biết bao nhân viên săn sóc lớn tiếng kể những chuyện trái lại những gì chính mình muốn, điều đó đã đủ.

Trong tai tôi thường nghe thấy lời khuyên vàng ngọc của mẹ tôi trong thời gian chúng tôi ở Eerbeek và tôi nhận thức được rằng bây giờ tôi cũng phải giữ mồm giữ miệng, vì tôi không thể nào bỏ đi được, tôi phải ở lại đây.

Nguyên tác: Mijn moeder veranderde van een nonja besar in een nonja ketjil – Aya Zikken

Aya Zikken sinh năm 1919 ở Epe. Năm lên sáu, bà theo gia đình sang Đông Ấn, nhiều năm sống ở Java và Sumatra, cho tới năm 1939 mới trở lại Hòa Lan. Bà là bạn cùng lớp với Hella Haasse (một nhà văn nữ nổi tiếng người Hòa Lan) trong thời gian ở Batavia.

Ngoài những truyện ngắn đăng trên báo, bà có hơn 30 tác phẩm, trong đó nổi tiếng là cuốn: 'Terug naar de atlasvlinder' (tạm dịch: Trở Lại Nơi Có Con Bướm Bà), viết năm 1981, thuật về chuyến trở lại Lahat, nơi bà trải qua thời niên thiếu mà năm 1958 bà đã dùng nó làm bối cảnh cho tác phẩm De Atlasvlinder (Con Bướm Bà). Bà đã nhận nhiều giải văn học qua những sáng tác. Ở tuổi ngoài 80, bà vẫn còn sáng tác, điển hình là truyện trên đây, viết năm 2008. Tác phẩm cuối cùng của bà là Bizarre Wereld (Thế Giới Kỳ Quái), xuất bản năm 2007. Bà qua đời năm 2013.

*****

Phiếm luận

về chữ nhiều

Tiêu Yên Tử

Từ khi có internet, và nhất là từ khi có mạng xã hội, mình đọc tiếng Việt ngày một nhiều. Chẳng như ngày xưa, lúc mới chân ướt chân ráo sang Hòa Lan, vào thư viện công cộng tìm đọc được dăm quyển sách tiếng Việt là mừng hết lớn. Mấy bà làm ở thư viện nơi mình ở cũng hết lòng lo đặt sách tiếng Việt, vì phục dân Việt Nam sao mà yêu đọc sách đến thế. Ngay cả cô Việt Nam bán chả giò lúc vắng khách cũng lôi sách ra đọc, khiến nhiều đáng mày râu Hòa Lan nể phục, vì đó khi nào thấy được ông Hòa Lan mập bán patat ở đầu đường ôm cuốn sách đọc.

Nhờ internet và mạng xã hội, mà mình “giao lưu” được dễ dàng với gia đình và bạn bè trong nước. Không những thế mình cũng được dịp “đọc báo vẹm”. Vì thế mà ngôn từ mình sử dụng ngày càng gần gũi với dân trong nước. Lúc đầu còn nói đùa, như khi giận điều gì thì nói là mình “bị bức xúc” hay khi tự hào thì bảo là mình thuộc hàng “đỉnh cao trí tuệ”. Chẳng mấy chốc cũng có thể bị nhầm mà không biết, nên có lúc nói mà không hiểu mình đang ở vị trí nào. Thành ra không chùng lại nói như vẹm mà không hay biết.

Bị nhầm mà không biết, thì rất đáng thương, vì chỉ vô tình chứ không phải cố ý, không biết rằng mình đang bị ảnh hưởng những thông tin nhiều. Thông tin nhiều đại loại là thông tin đã bị làm méo mó í mà, khiến lộng giả thành chân.

Ý như, chuyện anh chàng nhà báo Trương Duy Nhất đang bảo bị bắt cóc bên Thái Lan chẳng hạn. Có trời mới biết được, anh đứng về phe nào, phe ta hay phe địch, phe dân chủ hay phe độc tài, phe Trọng Lú, phe 3x hay phe Bá Thanh. Nghe hai anh Người buôn gió và “San vổ” bàn đề thì anh nào cũng có lý. Mình thì anh “Người buôn gió” hơn vì anh ta ở ngoài này hay đi biểu tình với cờ Vàng.

Đi biểu tình cầm cờ vàng trước tòa đại sứ Việt Cộng là xem như chắc chắn cầm căn cước chống cộng rồi. Ấy thế dân chống cộng cũng có khi “phang” lẫn nhau, khiến bọn dư luận viên sung sướng. Nói như thế để hiểu là xin đừng nên nhiều sự. Chữ nhiều trong nhiều sự không đồng nghĩa với chữ nhiều trong thông tin nhiều, nói nôm na là “nhiều chiêng” thì dễ hiểu hơn.

Như tranh luận về ngày quốc hận là ngày thuyền nhân hay ngày gì đó là “nhiều chiêng”, không phải là bị nhầm, mà là nhiều. Tổ chức ngày quốc hận ở tượng đài thuyền nhân hay trước tòa đại sứ VC chỉ là việc chọn địa điểm nào cho thuận lợi, làm cả hai thì tốt, nhưng ngày nào đất nước còn trong tay bạo quyền cộng sản thì ngày quốc hận vẫn phải là quốc hận. Phải không nào?

Cần sang chỗ bán Chả Giò.

Chúng tôi cần sang một địa điểm và xe bán Chả giò, xe đầy đủ tiện nghi, giá phải chăng, khu vực giữa thành phố Den Haag và Rotterdam.

Mọi chi tiết xin vui lòng liên lạc qua điện thoại:

06 23933736 hoặc 06 49639245

Góc bạn trẻ

Căn Tịch Di Dân Việt 1975-2015: Từ Tự Phát Tự Lực Cộng Đồng đến Biểu Hiện Toàn Cầu

Trang đài Glassey-Trànguyễn

PHẦN 3

ĐỊNH NGHĨA DI-DÂN-TÍNH REFUG- ENDITY (tiếp theo)

Thuyền nhân VN liều chết tìm tự do

Ôn lại giai đoạn lịch sử trước và sau 1975 ở Việt Nam làm chảy máu những vết thương còn mưng mủ. Khi quân đội Hoa Kỳ rút khỏi Sài Gòn, bỏ mặc miền Nam rơi vào tay Cộng Sản, những ai đã bỏ miền Bắc năm 1975 đã lập tức ra đi lần nữa, vì họ đã từng chịu sự tàn ác của gọng kiếm Cộng Sản ở ngoài Bắc. Ly hương cách bất ngờ và đột ngột năm 1975 đã là một cú sốc cho biết bao người, ngay cả nhiều năm sau cuộc tản cư vĩ đại đó. Có nhiều người rời Việt Nam trước khi Saigon thất thủ qua sự sắp xếp của các sở Mỹ, nhưng họ cũng ra đi với không ít sự kinh ngạc. Bác sĩ Vũ Thiên Nữ (Glassey-Tranguyen & Vũ, 2000), một giáo sư y khoa tại Đại học San Francisco và Trưởng trung tâm Chuyên Phẫu tại Bệnh viện San Francisco đã thuật lại (phỏng vấn tiếng Anh, tác giả chuyển ngữ),

...Gia đình tôi rời Việt Nam ngày 23 tháng Tư, năm 1975. Bố tôi lúc ấy làm việc cho Bank of America. Trước đó, họ đã báo cho tất cả nhân viên và gia đình chuẩn bị để xuất ngoại bất cứ lúc nào. Gia đình tôi không bao giờ nghĩ mọi việc lại diễn ra như thế. Khi chúng tôi thực sự ra đi, Mẹ tôi lo nhiều vì Bố Mẹ tôi lo lắng về tương lai của sáu đứa con, lại bỏ quê hương xứ sở mà đến một đất nước mới, tương lai mờ mịt. (Nguyên văn Anh ngữ: “. . . My family left on the 23rd of April, 1975. At the time, my Dad worked for Bank of America who told us to ready ourselves to leave the country any minute. But we never thought that it would happen. When we

were actually leaving for America, my Mom got very worried because it's a big deal for my parents with six kids to leave home for a new country, not speaking the language, not knowing what would happen.”)

Nhiều người đã bị kẹt lại, phải chịu đựng những hệ quả hậu chiến và cam chịu nhiều áp bức về mặt xã hội chính trị. Chế độ Cộng Sản truy sát và bắt giam các chuyên gia, văn nghệ sĩ, các vị lãnh đạo tôn giáo, và các cựu quân nhân của Việt Nam Cộng Hoà ở một nơi mà giáo ngôn của chính quyền mới gọi là ‘trại cải tạo.’ Những trại này tương đương với những trại tập trung của Hitler trong âm mưu hạ nhục nhân phẩm và ý đồ hủy diệt con người. Chế độ chuyên quyền còn đẩy hàng triệu người Việt ra khỏi đất nước, khởi đầu với phong trào vượt biển vào cuối thập niên 1970, khi thuyền nhân Việt Nam lập tức thu hút sự quan tâm, lòng thông cảm, và sự hỗ trợ của quốc tế. Nhiều người khác đã trốn khỏi Việt Nam bằng đường bộ đến những nước lân bang như Lào, Thái Lan, và Cambốt, đi tìm tự do.

Những khốn khó trên cạn hay dưới bể đều chí tử, rào trói người tỵ nạn vào vòng vây của tử thần và nguy cơ bị tấn công. Anh Paul Nguyễn (Glassey-Tranguyen & Nguyễn, 2000b) ở Huntington Beach đã liên tưởng cuộc vượt biên đường bộ sang Cambốt của mẹ và chị gái mình với việc canh cánh sợ quân thổ phỉ và sự đàn áp của quân đội Miên. Những ai vượt biển đều phải gánh chịu những mạo hiểm như thuyền chật hẹp, thời tiết nguy hiểm, thiếu lương thực, và bị hải tặc Thái Lan tấn công. Người ta ước đoán rằng hơn phân nửa thuyền nhân đã đắm mình giữa biển khơi. Nhiều phụ nữ đã bị hải tặc Thái Lan cưỡng hiếp và bắt đi, và vĩnh viễn là những thành viên bị mất tích của cộng đồng Việt hải ngoại. Cô Ann Phong (Glassey-Tranguyen & Phong, 2000) ở Cerritos, một danh họa với nhiều đề tài và phong cách mới mẻ, đã trải qua nhiều năm để giải tỏa sự vô vọng trên biển cả và những đau đớn sau khi sống sót. Phong dùng nghệ thuật như một phương thức chữa lành để giảm bớt những ai oán mình đã trải qua, cũng như để khẳng định nhân diện của mình (Glassey-Tranguyen, 2011a) (phỏng vấn tiếng Anh, tác giả chuyển ngữ),

. . . Những ngày sống trong trại tỵ nạn, nghe chuyện những nữ thuyền nhân bị hãm hiếp cướp bóc, tôi đau buồn vô cùng. Nó vẫn đeo đuổi tôi và tác động đến việc sáng tạo của tôi. Hãm hiếp, cướp bóc, và biển đen. Sau bốn ngày đêm cập bến, trời vẫn không trăng sao.

Nhìn ra biển thật hãi hùng. Chỉ thấy một màu đen. (Nguyên văn Anh ngữ: “. . . Living in the refugee camp, listening to the Vietnamese

women who were raped and robbed, was a down point of my life. They still influence me today in my art. The rape, the robbing, the darkness of the ocean. Because after four days and nights when I went up to the shore, there was no moon, no stars, nothing. To look at the ocean was so scary. You saw black.”)

Đến năm 1986, mọi người Việt Nam tỵ nạn đều được định cư ở một nước thứ ba. Tuy nhiên, không phải ai cũng được cho đi định cư kể từ thời điểm đó. Nhiều người bị cưỡng bức hồi hương, và rất nhiều người đã tự tử, lập lại tiêu chí của những ai muốn rời khỏi Việt Nam bằng mọi giá, “Thà chết chứ không chấp nhận Cộng Sản” (nguyên văn: “Death rather than Red”). Những người còn lại sống lây lất, không giấy tờ ở những trại tỵ nạn cánh sinh. Khi Cao Ủy Tỵ Nạn Liên Hiệp Quốc (UNHCR) chặn đứng làn sóng tỵ nạn ở Đông Nam Á năm 1996 (Indonesia đóng cửa trại tỵ nạn thuyền nhân Việt Nam ở Galang năm 1996; Thái Lan năm 1997; Philippines năm 1997; Hồng Kông năm 2000. Năm 2001, Cao ủy Tỵ nạn Liên hiệp quốc chính thức dẹp bỏ trại tỵ nạn cuối cùng cho thuyền nhân ở Malaysia, chấm dứt 21 năm Cao ủy Tỵ nạn hợp tác ở nước này để giúp thuyền nhân người Việt), khoảng 2,000 thuyền nhân người Việt tại Phi trở nên những người vô quốc gia. Cộng đồng người Việt hải ngoại đã tỏ tình liên đới, và vận động để giúp họ định cư. 2,000 người Việt này là thành viên của nhiều gia đình đang bị phân ly, và thân nhân cũng như đồng hương đã lập tức đáp lại sự kêu gọi sự hỗ trợ về tiếng nói chính trị và tài chính. Đến hôm nay, nhiều người Việt tỵ nạn vẫn sống trong quên lãng và sẽ chịu cảnh lưu linh hoặc vô quốc gia trọn đời. Căn tính di dân refug-endity của người Việt, do đó, vẫn còn là một thực tế phức tạp và mờ ngổ trong hoàn cảnh toàn cầu hiện nay.

Cuộc di tản năm 1975 và những làn sóng tỵ nạn sau đó đã giúp người Việt hiểu biết trọn vẹn hơn về sắc tộc của chính mình, và ý thức rõ ràng hơn về chỗ đứng của họ như những thành viên trong cộng đồng thế giới khi họ định cư trên khắp thế giới. Tại Mỹ, họ được đưa vào các trại tỵ nạn như Camp Pendleton ở San Diego, và sau đó được đi định cư khi có sự bảo trợ của một cá nhân hay các tổ chức tôn giáo. Vì kinh nghiệm chiến tranh và di dân của mình, những người tỵ nạn vẫn đối diện với những khó khăn tâm lý hậu chấn, cảm nhận cùng một lúc sự mất mát quê nhà, tổ quốc, gia đình, và chính mình. Thực tế thô nhám của trại tỵ nạn ảnh hưởng mạnh đến trại viên, vạch trần cái cảm giác bị hạ thấp, cái cảm giác không còn là người. Tôi muốn hỏi: Kinh nghiệm di cư vào Nam năm 1954 và hoài niệm về nó đã đồng

âm với những tâm tình của cuộc xuất hành năm 1975 như thế nào? Khi đối chiếu một tác phẩm về kinh nghiệm xuôi Nam 1954 với một tác phẩm về kinh nghiệm di tản 1975, chúng ta có thể nhận thức được sự tiếp nối mà qua đó, hình ảnh người tỵ nạn được kiến tạo, diễn đạt, và phân tích. Tác phẩm *Đêm Giã Từ Hà Nội* của cố nhà văn trữ danh Mai Thảo được nhà xuất bản Người Việt phát hành tại Sài Gòn năm 1955, và được tái bản và nhắc đến nhiều trên quê hương Việt-Mỹ VietnAmerica vì nó diễn đạt được cái đau đớn khi lìa xa gia đình và quê quán – cả hai đều thiêng liêng trong tâm tình văn hoá Việt Nam. Mai Thảo rời Hà Nội năm 1954 khi Việt Nam bị chia đôi ở vĩ tuyến 17, sau nhiều năm tham gia kháng chiến chống Pháp để giành độc lập cho quê hương từ năm 1948. Chọn lựa di cư về miền Nam của ông rất rõ ràng và dứt khoát, một sự chia tay với quá khứ và tất cả những đối trá của nó. Ông viết:

Phượng nhìn xuống vực thẳm.

Hà Nội ở dưới ấy.

Từ chỗ anh đứng, Phượng nhìn sang bờ đường bên kia. Những tảng bóng tối đã đặc lại thành khối hình. Từng chiếc một, những hàng mái Hà Nội nhòa dần. Phượng nhìn lên những hàng mái cũ kỹ, đau yếu ấy, giữa một phút giây nhoè nhạt, anh cảm thấy chúng chứa đựng rất nhiều tâm sự, rất nhiều nỗi niềm. Những tâm sự cam lặng. Những nỗi niềm nghẹn ứ. Cửa Hà Nội. Cửa anh nữa.

Dưới những hàng mái cong trũng, ngập đầy lá mùa kia, đang xảy ra những tâm trạng, những biến đổi gì mà ở bên này đường Phượng không đoán hiểu được. Hà Nội đang đổi màu. Đứng bên này bờ đường nhìn sang, Phượng bắt đầu tiếp nhận với một thứ cảm giác ớn lạnh, cách biệt, anh đã đứng trên một bờ vĩ tuyến mà nhìn về một vĩ tuyến bên kia. Bên ấy, có những hình ảnh chia cắt, đứt đoạn. Bên ấy, có những hình chiến lũy, những hàng rào dây thép gai, những đoạn đường cấm, những vùng không người.

Phượng cũng không hiểu tại sao nữa. Giờ này anh còn là người của Hà Nội, thờ nhịp thờ của Hà Nội, đau niềm đau của Hà Nội, mà Hà Nội hình như đã ở bên kia.

Mai Thảo diễn đạt tâm trạng của một người tỵ nạn, dù chưa xa nơi chôn nhau cắt rốn đã cảm nhận hết những sự ghẻ lạnh và khoảng cách đối với nơi ấy. Cảm giác không còn thuộc về Hà Nội của ông có nhiều giai tầng, nhưng sự khác biệt về chính kiến là nổi trội nhất. Ông viết, cũng trong truyện ngắn về đêm ông rời Hà Nội¹,

Đứng một mình trong đêm dài, trước một Hà Nội ngủ thiếp, Phượng nghĩ đến những người bạn đường đã vượt Hồng Hà, đã bỏ Hà Nội, bỏ đất Bắc trước anh, vượt vĩ tuyến về tiếp tục cuộc đấu tranh cho tự do, cho con người, trên phần đất nước còn lại. Anh biết rằng thời đại, trong ngày tới sẽ nối kết con người bằng một ý niệm một hệ thống tự do. Tâm trạng của Phượng đêm nay cũng là tâm trạng của một người thợ máy Đức, một người dân cây Triều Tiên, đang ngày đêm vượt khỏi những vĩ tuyến tù đày để tìm một hướng đi, một chân trời có không khí và ánh sáng.

Cái chính kiến chọn tự do thay vì độc tài toàn trị là điểm chung của tất cả những ai di cư vào Nam năm 1954, cũng như cho rất nhiều người đã ra đi từ mọi miền Việt Nam sau 1975. Chiều kích chính trị của căn tính di dân refug-endity có lẽ là chủ đề nổi bật nhất trong kinh nghiệm của người Việt hải ngoại, với tiền đề là sự kết thúc vô chung của cuộc chiến Việt Nam năm 1975, khi người tỵ nạn Việt Nam cảm thấy bị hạ xuống thành “một con chuột da vàng” vô dụng – một cái nhìn rất khác với cách định hướng của Mai Thảo về người tỵ nạn, vốn coi cuộc di cư của mình như một hành trình đi vào ánh sáng và tự do. Người tỵ nạn trong cả Mai Thảo và sau 1975 có chung một mục đích: rời bỏ quê quán hoặc quê hương để đi tìm tự do.

Tuy nhiên, sự khác biệt là sau 1975, người tỵ nạn Việt Nam giờ đây bị hất tung vào bối cảnh toàn cầu, vào một không gian ở ngoài Việt Nam. Mai Thảo viết qua giọng của một người thứ ba, qua nhân vật tiểu thuyết tên Phượng. Nhiều người tỵ nạn sau 1975 nói trực tiếp từ kinh nghiệm của mình qua đại từ “tôi,” và một cách nào đó, cho thấy refug-endity mang tính cá nhân hơn đối với người Việt vào năm 1975. Hơn nữa, dù Phượng cảm thấy một tình liên đới với những người đang đi tìm tự do khác trên thế giới, anh vẫn đang ở trên mảnh đất quê hương. Cái ý thức liên quốc gia ấy chỉ làm cho anh thêm mạnh mẽ, vững tin vào chọn lựa của mình và tương lai phía trước.

Đó là tâm tình của người Việt rời Bắc vào Nam. Trong khi Phượng đau đớn chia lìa Hà Nội, anh ra đi với tâm trạng đầy hy vọng, đi về vùng sáng, đi về miền tự do. Còn người Việt ly hương năm 1975 đã ra đi – vẫn đi tìm tự do – nhưng với tâm trạng ly hương, mất mát khôn cùng. Cái cảm giác mất mát khi ly hương còn gắn liền với nỗi đau mất quê hương miền Nam ngày 30 tháng Tư, 1975. Lần này, người Việt rời quê hương để đi vào thế giới, thì tuy họ cũng đi tìm “một chân trời có không khí và ánh sáng” (nói theo kiểu Mai Thảo), nhưng nỗi đau chia lìa quê hương đã phủ lấp bất cứ một vùng sáng nào.

TỰ PHÁT, TỰ LỰC SẮC TỘC

Từ khi đến Mỹ tháng Năm năm 1975, người Việt tỵ nạn và di dânⁱⁱ đã tận dụng quyền tự do ngôn luận và những điều kiện có sẵn để xuất bản các sáng tác của mình, ban đầu qua việc in ấn, truyền thông, và về sau là qua mạng điện toán. Những tác phẩm này bao gồm tin tức liên quan đến cộng đồng tỵ nạn và những đề tài phản ánh kinh nghiệm Việt Mỹ, với các tác giả đã thành danh cũng như những người mới cầm bút. Trong bài này, tôi chọn chú trọng vào Quận-Cam-da-vàng (Vietnamese Orange County) vì những lý do sau đây. Thứ nhất, tuy tôi đã xuất bản nhiều tác phẩm tiếng Việt tại Canada và nhiều nước Châu Âu và Châu Á trong hai mươi một năm qua, tôi hiểu về cộng đồng người Mỹ gốc Việt tại Quận Cam, California, rõ hơn bất cứ nơi nào khác, vì đây là nơi tôi sinh sống và nghiên cứu trong hơn hai thập niên. Thứ hai, đây là chọn lựa thích hợp vì Quận Cam đóng vai trò tiên phong trong nhiều việc trong cộng đồng hải ngoại, và là nơi tập trung người Việt đông nhất ở ngoài Việt Nam. Thứ ba, tôi không thể nào thảo luận cách đầy đủ khung cảnh văn chương Việt toàn cầu trong bài viết này – nên tôi bắt buộc phải chọn một địa điểm nhất định – tuy tôi sẽ hướng đến một cái nhìn về căn tính di dân refug-endity trong bối cảnh liên quốc gia của thế kỷ hai mươi trong phần kế tiếp về những biểu hiện toàn cầu. Tuy vậy, những thảo luận tôi đưa ra về Quận-Cam-da-vàng và quê hương Việt-Mỹ VietnAmerica đến từ việc phân tích đối chiếu về những mối liên hệ của người Việt hải ngoại trong các cuộc nghiên cứu đa quốc gia tôi đã thực hiện tại Bắc Mỹ, Châu Âu, Úc Châu, và Á Châu.

Vì những hoàn cảnh đưa đến sự hình thành của cộng đồng Việt hải ngoại năm 1975, lòng yêu nước là một trong các mạch quan trọng chảy sâu trong refug-endity – được cảm nhận và diễn đạt qua nhiều cách – nhưng lòng yêu nước đó có thể được thấy rõ rệt nhất trong nền chính trị liên quốc gia của người Việt hải ngoại. Ngay từ khi mới đến, người Việt tỵ nạn nắm bắt tự do mới tìm được trong việc xuất bản như một phần của tự do ngôn luận tại Mỹ. Những ai đã từng sống dưới chế độ Cộng Sản hậu 1975 đặc biệt trân trọng tự do phát biểu trên miền đất mới. Sự tập trung đồng đảo của người Việt tại Quận Cam, California, Hoa Kỳ, tạo ra nhiều cơ hội cho người cầm bút và độc giả, và giúp hình thành một môi trường chữ nghĩa không nơi nào khác tại hải ngoại có thể sánh kịp. Những thể loại sáng tác – từ thơ, tiểu thuyết, tạp chí văn chương, đến truyền thông in và phát sóng – cùng phát triển và hỗ trợ cho nhau. Như ở các nơi khác tại hải ngoại, phần lớn các chủ bút của hệ thống truyền thông tiếng Việt tại Little Saigon, Quận Cam, là những tác giả có tiếng

trước 1975 tại miền Nam. Tiếng Việt đóng vai trò chính trong sự phát triển về truyền thông. Qua tiếng mẹ đẻ, người Việt tỵ nạn xây dựng cộng đồng, và tạo ra những vận hội mới. Nền văn chương tiếng Việt tại hải ngoại này được tiếp cận dễ dàng hơn trên toàn thế giới nhờ mạng điện toán trong mười lăm năm qua.

Trong tinh thần dân chủ, tôi ghi nhận những nỗ lực, sự góp mặt, và đóng góp của tất cả các tác giả trong dòng văn học hải ngoại. Tuy nhiên, tôi cho rằng những tác giả thành danh và tận hiến đời mình cho chữ nghĩa – nhiều vị trong số họ không còn nữa – đã cho ra đời những tác phẩm có tính quyết định để tạo nên căn tính refug-ensity của người Việt vì khả năng chuyển tải những kinh nghiệm và cái nhìn thực tế một cách mãnh liệt nhất. Những tác giả thành danh tiếp tục công việc họ đã gầy dựng ở miền Nam trước 1975, mời bạn bè từ các nước khác như Canada và Châu Âu về Quận Cam để cùng nhau mở ra một khung cảnh văn chương và truyền thông mới tại Mỹ. Họ tạo ra một không gian tự phát và tự lực, và từ đó tiến đến giai đoạn mới là hội nhập vào dòng chính – cho dù vẫn giữ tiếng Việt là ngôn ngữ chính – qua những xuất bản trên mạng, blogs, phát hành qua amazon, dịch sách qua tiếng Anh, vân vân. Những tác giả này tạo ra một không gian để phản ánh kinh nghiệm và cái nhìn của chính họ, cũng như nhân sinh quan của đồng bào và cộng đồng văn hoá của họ về đời sống tại Hoa Kỳ và hải ngoại. Không những chủ động, những người cầm bút xông pha vào hết mọi sinh hoạt chữ nghĩa: tự xuất bản, thành lập các hội văn bút, lập các nhà xuất bản và chương trình sáng tác, thiết lập các hệ thống truyền thông và tạp chí văn chương, tiếp tục những công việc từ trước 1975 ở miền Nam, và giúp tạo ra một máng chuyển thông giữa văn chương ‘tỵ nạn’ của người Mỹ gốc Việt với văn chương bắt cầu của những thế hệ sinh trưởng tại Mỹ từ thế hệ 1.5 trở đi.

Refug-ensity: Sự Tự Lập Xuyên Quốc Gia và Tâm Tinh Văn Hoá

Giữa môi trường văn chương mới, truyền thông tiếng Việt đóng một vai trò thiết yếu trong việc cung cấp tin tức và tạo ảnh hưởng trên cộng đồng Việt Mỹ về những vấn đề cấp bách, cũng như khuyến khích những sáng tác mới nói về refug-ensity và rộng hơn. Hệ thống truyền thông tiếng Việt ngày càng mở rộng tại Quận Cam là một chứng minh thực tế rằng truyền thông chính là ‘đệ tứ quyền,’ nơi cộng đồng xây dựng, đối thoại, tranh luận, và trao đổi thông tin. Vì vai trò

truyền thông và tính khả thi của nó vào cuối thập niên 1970s, báo chí in của người Mỹ gốc Việt đóng một vai trò đặc biệt và quan trọng vì nó đề xướng, duy trì, và mở rộng việc viết tiếng Việt ngay từ ngày đầu của cộng đồng trong mọi lãnh vực xã hội, không chỉ riêng với người cầm bút. Những tờ nhật báo tổ chức các cuộc thi viết bằng tiếng Việt để lôi kéo độc giả tham gia viết và để tìm tài năng mới, như *Viết Về Nước Mỹ* của Nhật báo Việt Báo, *Câu Chuyện Người Vợ Tù Cải Tạo* của Nhật báo Viễn Đông, và nhiều cuộc thi viết theo chủ đề của Nhật báo Người Việt. Tương tự, từ ban đầu, truyền thông phát sóng tiếng Việt cung cấp những chương trình giải trí và trình diễn tuy giới hạn nhưng được cảm kích thưởng ngoạn; và ở thập niên 2010 đã bùng nổ những khung trời mới và được đa dạng hoá với những đài có trụ sở tại Quận Cam nhưng với hệ thống phát sóng khắp nước Mỹ và Úc Châu. Những chương trình có ảnh hưởng trực tiếp đối với cộng đồng tiếp tục phát triển mạnh, với những shows phục vụ cho thế hệ ngoại biên trên đà tăng nhanh trong những năm gần đây.

Sự tự lập sắc tộc này được mở rộng đến những ai còn sống ở Việt Nam và không có tự do xuất bản các sáng tác của họ hay được quyền bày tỏ quan điểm, cũng như những ai sống tại các nước khác trong cộng đồng hải ngoại mà điều kiện xuất bản và lượng độc giả không thuận lợi như ở Quận Cam. Việc mở rộng tính tự lập này đến những người cầm bút đang sống tại Việt Nam đã làm cho Việt Nam mang tính hải ngoại trong ý nghĩa thực nhất², và thách thức những biên giới thường được cho là hiện hữu giữa Việt Nam và thế giới Việt hải ngoại. Việc mở rộng này vẫn còn mạnh mẽ và cần thiết cho đến hôm nay – bốn mươi năm từ khởi nguyên của cộng đồng Việt Nam hải ngoại, và phức tạp hoá những biểu đạt về ‘quê nhà/quê hương,’ một chủ đề nổi trội trong refug-ensity căn tính di dân Việt. Quê hương/quê nhà đã và đang là Việt Nam, và cũng là hải ngoại nữa. Cái khái niệm ‘nhà’ và niềm thao thức về một quê hương cho thấy ‘nhà’ là một thực thể ở ngoài cái nơi một con người hiện hữu trên bản đồ. Vai trò của cộng đồng văn hoá trên quê hương Việt-Mỹ VietnAmerica có ảnh hưởng sâu đậm trên kinh nghiệm của người di dân và tỵ nạn, tạo ra một không gian vừa hữu thể vừa vô hình cho việc (tái) xây dựng một ngôi nhà trong quá khứ và một ngôi nhà mới liên quốc gia. Cái nơi chốn đã một thời là nhà đối với người Việt hải ngoại vẫn còn là nhà trong lòng họ. Họ vẫn chịu lực hút của dây đất dọc theo Biển Đông, cái nơi họ yêu thương và gắn bó. Những ai chào đời và lớn lên ở Việt Nam thường cảm thấy gắn bó với

nơi chôn nhau cắt rốn; đây là tác động của quá trình khai mở tâm thức được kết tụ trong việc di dân và hội nhập văn hoá.

Cấu trúc xã hội của sắc tộc gột tả sức mạnh uẩn áo của việc dần thân văn hoá. Diễn đạt văn chương là một không gian quen thuộc giúp kinh nghiệm này nhuận sắc. Ngôi nhà xưa không còn xa xôi nữa khi người ta tìm ra cách giữ gìn nó trong ngôi nhà mới, ngay cả khi chỉ qua kỷ niệm, như nhà văn được nhiều người kính trọng và Chủ bút Phạm Phú Minh (Glassey-Tranguyen & Phạm, 1999) nói về chuyến thăm Hà Nội lần đầu của ông:

. . . Năm 1989 là lần đầu tiên Chú đi tới Hà Nội. Thì Chú thích lắm! Thú vị lắm! Và cũng vì cái thú vị đó mà khi về Sài Gòn sau một tháng ở Hà Nội, Chú bắt đầu viết một cái hồi ký về chuyến đi đó... Trong số báo Người Việt Xuân 1980 có đăng bài đó, là "Hà Nội Trong Mắt Tôi" của Phạm Xuân Đài.

Giống như 'quê nhà,' văn hoá – tiềm tàng hay linh hoạt – vẫn chảy trong máu. Có một số người Mỹ gốc Việt thế hệ thứ nhất cho rằng những thế hệ sau đã hoàn toàn phá sản về ngôn ngữ và văn hoá gốc, nhưng cái nhìn này có thể sai lệch. Thế hệ tỵ nạn muốn con cháu giữ căn tính văn hoá, nhưng điều cần lưu ý là chính thế hệ 1.5 và các thế hệ tiếp theo phải vật lộn với nhiều thử thách để gìn giữ kiến thức văn hoá rất giới hạn của mình trong khi bị chi phối bởi nhu cầu hội nhập với dòng chính.

Họ nhận ra rằng hệ thống giá trị có thể được chia sẻ xuyên qua lẫn ranh sắc tộc, nhưng cần được gắn liền với văn hoá gốc của mỗi người. Biết nguồn gốc của mình mang đến những ích lợi cho sự phát triển tâm lý của một cá nhân. Nghệ sĩ thu âm và nhạc sĩ Simon Levan (Glassey-Tranguyen & Levan, 2000) nói về thao thức của anh muốn chia sẻ những giá trị trong văn hoá của mình đến người khác. Đặt tên cho phòng thu của mình tại Little Saigon, Quận Cam, là "Song Lang," một nhạc cụ Việt Nam cổ truyền dùng để giữ phách, Levan phản ánh (phỏng vấn tiếng Anh, tác giả chuyển ngữ), "...Simon thấy rằng mình muốn dùng âm nhạc để tạo nên một thế giới mà trong đó Simon có thể giúp các bạn trẻ nhận ra tình thương và giá trị của gia đình.

Điều đó đúng với mọi văn hóa." (Nguyên văn Anh ngữ: "I realized that I wanted to use music as a part of a world where I can help the youth at risk and show them what is love, and the value of a family. That goes to any culture.")

Một cảnh trong phim Cá Mè của đạo diễn Khoa Đỗ

Tham khảo tác phẩm trên trang Talawas: <http://www.talawas.org/talaDB/showFile.php?res=10521&rb=08>.

Tham khảo tác phẩm trên trang Talawas: <http://www.talawas.org/talaDB/showFile.php?res=10521&rb=08>.

Trong một số tài liệu học thuật, có sự phân biệt giữa hai từ 'người tỵ nạn' và 'người di dân' trong lịch sử di dân của người Việt từ 30 tháng Tư, 1975. Đối với những người tỵ nạn trong khoảng thời gian ngay trước và ngay sau 30 tháng Tư, 1975, cũng như các thuyền chèo tỵ nạn ngay sau đó đến đầu thập niên 1990s, cụm từ 'người tỵ nạn' thường được dùng với hàm ý chính danh và xứng đáng, cũng như kèm theo tầm quan trọng lịch sử và chính trị hơn là cụm từ 'người di dân.' Đối với những làn sóng người đến sau – những người theo diện đoàn tụ gia đình, hay cựu tù nhân chính trị đi theo diện HO – họ thường được gọi là 'người di dân,' với tính chính đáng thấp hơn. Ngoài ra, còn có du sinh từ Việt Nam, thương nhân, văn nghệ sĩ và các chuyên gia khác, định cư theo diện hôn nhân, vv... Sự phân biệt này thất bại vì không đưa ra được sự phức tạp trong các quá trình di dân, và che đậy một sự thật là ngay cả sau khi chiến tranh đã kết thúc một thời gian dài, vẫn có 'người tỵ nạn' bị đàn áp ngay trên chính quê hương của họ, như những người tù chính trị. Ở đây, tôi sử dụng hai từ này trong ý thức là chúng đi ngược lại những mẩu chốt về lịch sử và bối cảnh di dân từ Việt Nam, và trong ý thức đi ngược lại sự phân đôi tùy tiện từng đi kèm với hai từ này.

Tôi đã lập luận trong một số bài viết là Việt Nam là một phần của cộng đồng hải ngoại và ngược lại. Xin xem Glassey-Tranguyen, 2015.

Vận động chính giới Hòa Lan cho Nhân quyền Việt Nam

Vào lúc 4 giờ chiều ngày 16 tháng 1 năm 2019 tại trụ sở Quốc hội Hoà Lan ở thành phố Den Haag một phái đoàn đại diện cho đảng Việt Tân và Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan đã có cuộc tiếp xúc với đại diện đảng Dân Chủ Thiên Chúa Giáo Hòa Lan (CDA) để trình bày về tình trạng vi phạm nhân quyền tại Việt Nam.

Các vị đại diện đảng Việt Tân tại Hoà Lan gồm bà Nguyễn Thị Thu Vân và ông Tạ Đình Cần, đại diện cho Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan gồm ông Nguyễn Đắc Trung và ông Hans Smeekens đã được Dân biểu Martijn van Helvert và ông phụ tá L. Houtman đón tiếp.

Trong buổi tiếp xúc, Phái đoàn vận động chính giới Hòa Lan đã trao đến vị đại diện đảng CDA một hồ sơ vi phạm nhân quyền tại Việt Nam dày 744 trang do Ủy Ban Thụy Sĩ-Việt Nam (COSUNAM), cộng đồng Việt Nam tại Hoà Lan, Liên Hội Người Việt tại CHLB Đức, The Vietnamese American Women's Association (VAWA), Hoi Den Hung Foundation và Radio Tiếng Nước Tôi (TNT Radio Houston) thực hiện, với sự hỗ trợ của đảng Việt Tân. Đây là một báo cáo bằng Anh ngữ có tên là HUMAN RIGHTS VIOLATION PETITION REPORT On "Police Brutality Against Formosa Pollution Victims from Song Ngoc Parish Seeking Compensation And Against Human Rights Activists from 2010 to 2018", đúc kết những vi phạm nhân quyền trầm trọng tại Việt Nam từ năm 2010 đến năm 2018, đặc biệt là vụ huy động hàng ngàn công an đàn áp dã man các nạn nhân và các linh mục trong vụ đi kiện công ty Formosa gây ô nhiễm môi

trường dài hơn 250 km tại các tỉnh miền trung Việt Nam.

Bà Thu Vân thay mặt phái đoàn trao tập Human Rights Violation Petition Report cho Dân biểu Martijn van Helvert, đảng Dân Chủ Thiên Chúa Giáo Hòa Lan – CDA.

Tập hồ sơ bao gồm chi tiết các nạn nhân, nhân chứng cũng như các thủ phạm chính trong các vụ đàn áp như Thượng tướng Công an Tô Lâm, Bộ trưởng Bộ Công an; Đại tá Nguyễn Hữu Cầu, Giám đốc Công an tỉnh Nghệ An; Đại tá Lê Văn Sao, Giám đốc Công an tỉnh Hà Tĩnh và nhiều viên chức cộng sản cao cấp khác liên quan đến các vụ đàn áp.

Trong phần trao đổi ý kiến, phái đoàn Việt Nam đã nêu lên việc các nạn nhân bị nhà cầm quyền cộng sản kết án bằng những bản án nặng nề chỉ vì họ bày tỏ quan điểm một cách ôn hoà phản đối những sai trái của chế độ. Nhà cầm quyền thường xử dụng các điều luật mơ hồ mà họ có thể diễn giải tùy tiện sau đây trong Bộ luật Hình sự để kết tội các nạn nhân:

– Điều 258 (nay là Điều 331, BLHS 2015): "lợi dụng các quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, công dân" với hình phạt lên tới 7 năm tù giam;

– Điều 88 (nay là Điều 117, BLHS 2015): "tuyên truyền chống Nhà nước CHXHCNVN", hình phạt lên tới 20 năm tù giam;

– Điều 79 (nay là Điều 109, BLHS 2015): "hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân" với hình phạt tối đa là án tử hình.

Tập hồ sơ còn nêu rõ các bằng chứng, nhân chứng vật chứng và chi tiết các viên chức thủ phạm của nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam từ cấp trung ương đến cấp tỉnh, thành phố. Những thủ phạm này đã xử dụng bạo lực để đàn áp các nạn nhân dưới các hình thức như tra tấn, biệt giam, cấm thăm nuôi, không cấp thuốc men khi bị bệnh trong suốt thời gian họ bị bắt giữ. Cụ thể như trong thời gian 3 năm từ 2013 đến 2015 đã có 260 người bị chết trong thời gian công an giam giữ, trong số đó có cả các trẻ em và hiện nay vẫn

còn hàng trăm tù nhân lương tâm đang bị giam giữ trong các nhà tù cộng sản.

Ngoài ra nhà cầm quyền cộng sản còn dùng Luật An ninh mạng để kiểm soát và đàn áp các tiếng nói của những người không cùng quan điểm với nhà nước.

Ngoài việc đàn áp những người bất đồng chính kiến, nhà cầm quyền cộng sản còn tùy ý cưỡng chế tước đoạt đất đai của người dân, trường hợp gần đây nhất là cưỡng đoạt đất đai của dân tại Vườn rau Lộc Hưng, quận Tân Bình dù họ đã định cư ở đây từ thập niên 1950 với những lý do thật mù mờ như định cư bất hợp pháp và vi phạm luật đất đai của nhà nước...

Phái đoàn vận động chính giới Hoà Lan trao đổi với Dân biểu Martijn van Helvert về tình trạng vi phạm nhân quyền tại Việt Nam.

Phái đoàn vận động chính giới của Việt Nam cũng nêu lên việc nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam không tôn trọng các cam kết mà họ đã ký với khối Liên Minh Âu Châu (EU) trong Hiệp Định Khung Đối Tác và Hợp Tác Toàn Diện (PCA) ngày 27 tháng 6 năm 2012, trong đó CS Việt Nam cam kết 3 điều quan trọng: Bảo vệ môi trường, tôn trọng nhân quyền, nhanh chóng trong tiến trình dân chủ hoá Việt Nam. Hiệp định này coi như là nền tảng dẫn đến việc ký kết Hiệp Định Thương Mại Tự Do EU-Việt Nam (EVFTA) mà nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam đang ráo riết vận động EU thông qua. Cho đến nay không có một cam kết nào được nhà cầm quyền cộng sản tôn trọng, Việt Nam hiện nay vẫn là một chế độ độc đảng và trong Điều 4 Hiến pháp Việt Nam chỉ có đảng cộng sản được quyền cai trị Việt Nam. Phái đoàn vận động cũng nêu lên một số trường hợp khủng bố của cộng sản Việt Nam không chỉ đối với người dân trong nước mà đối với những người Việt hoạt động đấu tranh cho nhân quyền Việt Nam tại nước ngoài, dưới các hình thức hù dọa thân nhân của họ hoặc ngăn cấm việc họ nhập cảnh vào Việt Nam để thăm thân nhân khi biết tin người nhà qua đời.

Dân biểu Martijn van Helvert đã ghi nhận các ý kiến của phái đoàn Việt Nam, đặc biệt việc chính quyền Hoà Lan đang trợ giúp huấn luyện cho các viên chức cao cấp Việt Nam chống tra tấn, khủng bố, trợ trêu thay nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam lại chính là những kẻ đang khủng bố tra tấn người dân.

Dân biểu Martijn cũng ghi nhận đề nghị của phái đoàn Việt Nam trong việc thúc đẩy Luật Magnitsky được thực hiện tại EU. Luật này đang được thực hiện tại Hoa Kỳ và Canada để trừng phạt các viên chức chính quyền tham ô, vi phạm nhân quyền qua việc đóng băng tài sản của họ hoặc không cấp chiếu khán cho những người này.

Dân biểu Martijn cho biết ông và các đồng sự luôn quan tâm đến việc tôn trọng nhân quyền và đang nỗ lực cho việc tiến đến ban hành các đạo luật tương tự như Luật Magnitsky ở Hoà Lan và EU. Ông nói thêm, đề tài về Việt Nam cũng như thỉnh nguyện của người Việt Nam về việc đòi trả tự do cho các tù nhân lương tâm sẽ được nêu lên với Bộ Ngoại giao Hoà Lan.

Buổi gặp gỡ và trao đổi giữa phái đoàn Việt Nam và vị đại diện đảng CDA đã diễn ra trong không khí thân mật suốt khoảng 1 giờ đồng hồ và chấm dứt lúc 5 giờ chiều cùng ngày.

Thế Truyền tường trình từ Amsterdam

Phái đoàn Cộng Đồng Hoà Lan tham dự buổi biểu tình UPR tại Genève (Thụy Sĩ).

Vào ngày 22-01-2019 tại trụ sở Liên Hiệp Quốc, Genève (Thụy Sĩ) đã diễn ra buổi Kiểm điểm Định kỳ Phổ quát về nhân quyền (UPR) của Việt Nam. Được biết, đây là lần kiểm điểm nhân quyền thứ ba đối với Việt Nam.

Nhân dịp này, đồng bào khắp nơi trên thế giới đã quy tụ về trước trụ sở Liên Hiệp Quốc để tố giác hành vi chà đạp nhân quyền thô bạo của nhà cầm quyền CSVN trước công luận thế giới.

Được biết, vào ngày 21-01-2019 (trước ngày biểu tình) đã có buổi hội thảo giữa phái đoàn Việt Nam (vận động nhân quyền) cùng các chính khách đại diện cho các quốc gia tham dự, sau đó là đêm văn nghệ đấu tranh rực lửa với chủ đề "Hát cho đồng bào tôi" với sự góp mặt đặc biệt của ca nhạc sĩ Nguyệt Ánh đến từ Hòa Kỳ cùng các ca sĩ đến từ Âu châu như Thuý Kiều (Bỉ), Thụy Uyển (Pháp), Thụy Uyển và Zazzy Dạ Lam (Đức), Ly Ly (Anh quốc), Thiên Y (Đan Mạch) và Anh Chi (Pháp). Hòa vào công cuộc tranh đấu chung, một phái đoàn của Cộng Đồng Hoà Lan

đã vượt hàng ngàn cây số đến cùng tham dự. Trong ngày kiểm điểm định kỳ phổ quát gọi tắt là UPR đã diễn ra hai cuộc biểu tình, buổi sáng vào lúc 10 giờ và buổi chiều vào lúc 14 giờ. Cả hai buổi biểu tình quy tụ trên dưới 500 đồng hương khắp nơi trên thế giới.

Đoàn biểu tình với khí thế rực lửa cùng những tiếng hô vang dội một góc trời:

- Nhân quyền cho Việt Nam - Tự do - dân chủ cho Việt Nam - Freedom and democracy for Vietnam

- ...
Buổi biểu tình chấm dứt vào lúc 16:40 giờ cùng ngày, mọi người giả từ nhau ra về trong sự quyến luyến tình của tình nghĩa đồng bào.

Bạch Mai tường trình

- Hình ảnh Tết Hội Người Việt tại Purmerend tổ chức ngày 16/2/2019

Lời khai mạc của ông Đinh Văn Thịnh chủ tịch Hội người Việt Purmerend

Cùng đến tham dự và phát biểu chúc tết đồng hương của ông Nguyễn Quang Kế - chủ tịch, đại diện BCH/ĐVNTNCS/HL

**Hội Người Việt tại Lisse mừng
Tết Kỷ Hợi ngày 23/2/2019**

Đại diện BCH/CĐVNTNCS/HL Ông Nguyễn Quang Kế , chủ tịch . Cùng đến tham dự và phát biểu

Lời khai mạc của ông Đỗ Ngọc Chức chủ tịch hội người Việt tại Lisse

Đồng ca " Ly Rượu Mừng

Suy ngẫm cuộc sống

- Ngày tuyệt vời nhất chính là ngày hôm nay.
- Trở ngại lớn nhất trong cuộc đời chính là nỗi lo sợ.
- Điều dễ làm nhất là bới móc lỗi lầm của người khác.
- Điều xấu hổ nhất là tự mãn quá đáng.
- Sai lầm lớn nhất chính là từ bỏ mục đích cao đẹp của mình.
- Chương ngại lớn nhất ngăn bạn đến thành công là cái tôi ích kỷ.
- Người gây bất hòa nhiều nhất là người hay phàn nàn.

Mừng Xuân Kỷ Hợi 2019 Rijswijk 2/2/2019 (VNNS).

Vào chiều ngày 2/2/2019 khoảng 600 đồng hương và thân hữu ngoại quốc đã đến tham dự lễ hội mừng xuân kỷ Hợi 2019 do Cộng Đồng Việt Nam Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan tổ chức tại thành phố Rijswijk. Ngoài sự hiện diện của đồng hương tại Hoà-Lan còn có một số đồng hương khác đến từ Bỉ và Đức Quốc.

Buổi lễ chính thức bắt đầu lúc 19g00 với nghi thức trang trọng rước quốc kỳ, hát quốc ca, dâng hương và đọc văn tế trước bàn thờ tổ quốc. Tiếp theo đó xướng ngôn viên cô Lê Oanh đã mời ông chủ tịch Cộng Đồng Nguyễn Quang Kế phát biểu.

Trong diễn văn chào mừng quan khách, ông chủ tịch Cộng Đồng đã nói lên

ý nghĩa của việc mừng xuân năm nay, cũng là dịp kỷ niệm trên 40 năm người Việt đến định cư tại Hoà-Lan. Ông cũng cảm tạ việc tham gia đóng góp của ban văn nghệ Mây Hồng và các đồng hương khác trong việc tổ chức, đặc biệt hai công ty chủ giò Ty Lê và Thế Vỹ đã tài trợ cho việc thuê hội trường và do đó mọi đồng hương có thể tham dự Tết trong một hội trường thanh lịch mà không cần phải đóng góp tiền vé vào cửa. Kế đến, ông Nguyễn Đức Hồ đại diện cho Hội Người Việt Tự Do tại Bỉ Quốc cũng đã phát biểu tỏ tình liên đới với Cộng Đồng tại Hoà-Lan và gửi lời chúc Tết đến đồng hương.

Chương trình văn nghệ thật đặc sắc năm nay bắt đầu bằng màn múa lân và biểu diễn của đội

lân Minh Zone và sau đó là phần trình diễn của nhóm thiếu nhi Das Asian, nhóm trẻ Breakdancing Floorillaz và ban nhạc Mây Hồng và các giọng ca quen thuộc tại Hoà-Lan như Huy Tài, Vũ Thuỷ, Mỹ Linh, Thanh Tú, Tường An, Như Loan, Lina, Bích Chi, Hoàng Mai.

Ngoài ra, đồng hương đã có thể ghé thăm các gian hàng để thưởng thức các món ăn thuần túy quê hương như phở, bánh mì, đồ nhậu, chè, bánh tét, nước uống... và gian hàng giới thiệu mỹ phẩm, bầu cua cá cộp. Gian hàng thiếu nhi Ballonnenclown cũng đặc biệt thu hút các em thiếu nhi với các trò chơi do một phụ nữ người Hoà-Lan phụ trách. Tại trạm tuyên vận của đảng Việt Tân, đồng hương đã tích cực ủng hộ việc tranh đấu cho Tự Do bằng cách ký tên trong thỉnh nguyện thư gửi đến thủ tướng Uc Đại Lợi kêu gọi chính quyền Uc áp lực cộng sản Việt Nam trả tự do cho ông Châu Văn Khảm, một đảng viên Việt Tân từ Uc trở về Việt Nam và bị nhà cầm quyền cộng sản giam giữ trong tháng 1 vừa qua để điều tra về tội "âm mưu lật đổ chính quyền" dù họ không có bất cứ bằng chứng nào hiển nhiên cho việc kết tội này.

Ngoài phần văn nghệ, chương trình năm nay đặc biệt có phần chiếu slide show do anh Nguyễn Hữu Phước, cựu chủ tịch cộng đồng phụ trách sơ lược về sự có mặt của những thuyền nhân Việt Nam tỵ nạn cộng sản kể từ năm 1976 và những thành quả của người Việt đã đạt được trong khi định cư tại quốc gia này.

Phần trình chiếu slide show tuy chỉ kéo dài trên nửa giờ, không đầy đủ tất cả sự kiện, nhưng đã đưa ra những hình ảnh thật giá trị nêu ra lý do rời khỏi quê hương của thuyền nhân Việt Nam sau khi cộng sản cưỡng chiếm miền nam vào ngày 30 tháng 4 năm 1975, được tàu Hoà-Lan vớt, cuộc sống trong các trại tỵ nạn Đông Nam Á, những ngày khởi đầu định cư tại Hoà-Lan học ngôn ngữ và hội nhập vào cuộc sống trên đất nước này. Cho đến nay, người Việt tại Hoà-Lan

đã xây dựng được một cộng đồng vững mạnh, và duy trì các sinh hoạt văn hoá xã hội của Cộng Đồng và các hoạt động của các tôn giáo. Ngoài ra những hình ảnh của các nhóm, hội tự phát đã được thành lập để phục vụ đồng hương như các ban đại diện người Việt tại địa phương, nhóm phát thanh thị xã Hoom, Phong Trào Du Ca, Hưng Ca, văn học nghệ thuật như Cái Đình, đờn tranh,... Ngoài ra một số tổ chức đã được thành lập để cùng với đồng bào trong nước đấu tranh cho dân chủ tại Việt Nam như Việt Tân, Gia Đình Quân Cán Chính Việt Nam Cộng Hoà, Nhóm Vinh Danh Cờ Vàng,... cùng phối hợp với Ban Chấp Hành Cộng Đồng biểu tình phản đối cộng sản hoặc liên hệ với Bộ Ngoại Giao Hoà-Lan, đảng phái Hoà-Lan để nêu lên tình trạng vi phạm nhân quyền tại Việt Nam. Tượng đài thuyền nhân Việt Nam được xây dựng tại thành phố Almere được coi như một chứng tích lịch sử của thuyền nhân Việt Nam tỵ nạn cộng sản tại Hoà-Lan.

Một số cá nhân thành công tiêu biểu trong các ngành nghề cũng được nêu lên để nói lên đức tính cần cù và thông minh của người Việt từ những thuyền nhân lớn tuổi bắt đầu đến định cư và lập nghiệp với hai bàn tay trắng cho đến các thế hệ con cháu càng ngày càng thành công trong xã hội, đã và đang đóng góp trực tiếp cho đất nước ân nhân Hoà-Lan cứu mang người Việt Tỵ Nạn.

Sau đó, Ban Chấp Hành Cộng Đồng đã trao tặng quà lưu niệm cho một số vị tiêu biểu đóng góp cho Cộng Đồng trong nhiều năm qua. Ngày lễ hội mừng xuân Kỷ Hợi năm 2019 đã chấm dứt lúc 1g30 sáng ngày hôm sau với sự thành công tốt đẹp.

Thế Truyền tường thuật

Ông Nguyễn Đức Hồ (Đại diện Hội người Việt vương quốc Bỉ đến tham dự và phát biểu)

Mừng tuổi cho các cháu

Đại diện Công ty chả giò Ty Le & Thế Vỹ

Nhận quà lưu niệm 40 năm tha hương

**Cộng đoàn giáo xứ Nữ Vương Các Thánh Tử Đạo Việt Nam / Hòa Lan
Mừng Lễ Tân Niên chúa nhật 3/2/ 2019 năm Kỷ Hợi tại Utrecht**

Thánh lễ đồng tế do linh mục Phao lô Phạm Đình Hiện làm chủ tế

Cùng với Đức ông Phê rô Trần Văn Hòa
và các linh mục Việt Nam tại Hòa Lan

Cộng đoàn cùng hiệp dâng thánh lễ

**Ban Chấp Hành Cộng Đồng VNTNCS/HL
Xin chúc mừng**

Tân Ban Điều Hành Giáo Xứ
Nữ Vương Các Thánh Tử Đạo Việt Nam

- * Ông Nguyễn Hữu Phước
- * Ông Trần Đức Thành
- * Ông Trần Quốc Tuấn
- * Ông Đỗ Ngọc Hoàng

Các ủy viên: * Ông Trần Thiện Huy
* Ông Nguyễn Minh Cảnh

Nguyện xin ơn Chúa và Mẹ Maria ban cho quý vị nhiều sức khỏe và đức hy sinh để giúp việc cho cộng đoàn mỗi ngày thêm tốt đẹp.

Văn nghệ & ẩm thực sau thánh lễ

HỘI TẾT KỶ HỢI CHÙA VẠN HẠNH

Ngô Thụy Chương

Mặc cho mùa đông, mưa nhiều và gió lạnh, người Việt tại Hòa Lan đã cùng nhau đón chào Tết Nguyên Đán, mừng xuân mới. Tết là dịp mọi người quây quần bên nhau, cùng tận hưởng suối nguồn hạnh phúc gia đình bên ông bà, cha mẹ, con cháu và những người thân thương.

Hòa chung niềm vui đón chào xuân mới, chùa Vạn Hạnh đã tổ chức những ngày lễ hội Xuân Kỷ Hợi để Phật tử và đồng hương có dịp gặp gỡ nhau, trao đổi lời chúc năm mới khoẻ mạnh và an lạc, cũng như sống lại những giờ phút thiêng liêng theo phong tục cổ truyền.

Tết bắt đầu đến với chùa Vạn Hạnh khi những cành mai được dựng lên bên trong chánh điện, khi những cặp lư hương được đánh bóng, bàn thờ được cẩn thận lau chùi. Những đóa hoa tươi được khéo léo cắm trong lọ lục bình thành những tác phẩm nghệ thuật trên bàn thờ.

Hình ảnh Tết luôn gắn liền với cành mai vàng và bánh chưng xanh. Vì vậy bánh chưng không thể thiếu trong sinh hoạt Tết ở chùa Vạn Hạnh. Lá chuối được rửa sạch, xếp cạnh các chậu nếp và đậu xanh. Các chiếc bánh chưng vuông vắn, đều đặn nhờ bàn tay khéo léo của các chị, các bác. Bánh được gói thật đẹp với tâm thành cúng dường tam bảo. Vui làm sao, trong lúc gói bánh chưng luôn có sự hiện diện của thầy Thích Minh Giác, năm nay còn được sự trợ duyên của ni sư Minh Định. Tất cả cùng nhau làm việc trong tinh đồng đạo keo sơn.

Cúng chư hương linh

Trước Tết một tuần, chùa Vạn Hạnh đã mời các Phật tử có thờ hương linh thân nhân ở chùa về chùa tham dự lễ cúng hương linh chung. Hơn một trăm Phật tử đã về tham dự và Thầy Minh Giác cùng ni sư Minh Định đã hướng dẫn buổi lễ này. Lời kinh kệ vang vang trong căn phòng Tổ như mang theo tâm tình tưởng nhớ đến người đã khuất. Trong một khoảng khắc, tâm hồn như lắng đọng, một sự giao cảm nhiệm mầu liên kết người hiện diện với hương linh trong nguyện ước hương linh được hưởng an lành bên cửa Phật.

Cúng giao thừa

Theo phong tục cổ truyền, cúng giao thừa là giây phút tiễn đưa năm cũ và chào đón năm mới. Người Việt Nam có tục lệ cúng trời đất. Tại Việt Nam, các mâm lễ được đặt trước cửa nhà. Đúng 12 giờ đêm, gia chủ lễ đốt nhang, khấn vái cầu xin gia đình an cư lạc nghiệp. Trong bầu không khí trang nghiêm, đêm giao thừa mang một ý nghĩa thiêng liêng và là một giây phút tĩnh tâm êm đềm. Sau đó, mọi người quây quần chúc Tết nhau mọi sự an lành.

Không quên tập tục xưa, năm nào chùa Vạn Hạnh cũng tổ chức cúng giao thừa và đón mừng Xuân mới. Trên trăm Phật tử đã về chùa để cùng nhau đón giao thừa. Trong đêm trừ tịch, dưới ánh hào quang của chư Phật, nơi chánh điện trang nghiêm, mọi người chấp tay niệm Phật, câu kinh tiếng mõ vang lên như nhắc nhở người con Phật hãy giữ tâm thanh tịnh và tìm sự an lạc trong tâm hồn. Sau nghi thức tụng niệm nơi chánh điện, mọi người bước vào phòng Tổ. Đây là giây phút cúng tổ tiên, tưởng nhớ đến ông bà, cha mẹ hay thân nhân đã khuất và cầu cho hương linh được hưởng phước lành nơi cửa Phật. Trong giây phút thiêng liêng, thời gian như ngưng đọng, gian phòng ngát ngào hương nhang, hương thơm bay bổng đến người thân yêu đã khuất. Phút giây tĩnh lặng nhưng huyền diệu và cảm động.

Sau nghi thức tụng niệm, thầy trò cùng nhau tập trung nơi hội trường phía dưới chánh điện để trà đàm và tham gia các tiết mục văn nghệ cây nhà lá vườn, chờ đến giờ giao thừa.

Một chương trình văn nghệ tươi vui và sôi nổi đã diễn ra; các "tài hoa" văn nghệ đua nhau trình diễn, tiếng vỗ tay tán thưởng vang lên không ngừng. Gần 12 giờ đêm, thầy trò lên chánh điện để lạy Phật đầu năm, và sau khi trao đổi lời chúc năm mới an lạc, mọi người hoan hỉ nhận lộc từ thầy Minh Giác và ni sư Minh Định.

Ngày lễ chính

Gần 1500 Phật tử và đồng hương đã về chùa Vạn Hạnh để cùng nhau đón mừng năm mới. Từ chánh điện đến hội trường ríu rít lời chúc xuân của đông đảo bà con gặp nhau mừng rỡ. Các gian hàng bán đồ chay tấp nập khách mua. Dù trong mùa đông giá lạnh, các bác, các anh, các chị vẫn kiên gan đứng bán các gian hàng ngoài trời để phục vụ khách thập phương.

Nơi chánh điện, Phật đài uy nghi, đèn và lư hương sáng choang, hoa tươi đủ sắc, mai vàng rực rỡ hai bên bàn thờ. Theo sự hướng dẫn của hai thầy Thích Minh Giác và Thích Thông Trí cùng sự trợ duyên của ni sư Minh Định, mọi người chấp tay thành tâm khấn nguyện. Ánh sáng nhiệm màu tỏa rộng khắp nơi.

Nghi lễ đã xong, các Thầy gửi lời chúc xuân đến mọi người và sau đó lộc xuân được hai Thầy và ni sư trao đến mọi người.

Sau khi khóa lễ chấm dứt, mọi người được thưởng thức bữa cơm chay đầu năm ngon miệng. Do thời tiết không thuận hòa, mưa, gió, lạnh, nhà bếp đã không thể phát cơm ngoài sân như mọi năm nên đã quyết định phát ngay từ nhà bếp ra ba hướng. Có đứng đây mới thấy tinh thần phục vụ của Ban Trai Soạn thật đáng khâm phục. Các bác, các anh, các chị đã phải chuẩn bị và làm việc không nghỉ tay để trao bữa cơm chay đầu xuân nhanh chóng đến mọi người. Chỉ trong vòng một tiếng đồng hồ, anh chị em đã trao gần 1500 phần ăn đến khách hiện diện. Có nhà hàng nào làm nhanh được như thế không! Song song lúc đó tại hội trường, Ban Văn Nghệ cũng hiến một chương trình văn nghệ Tết thật vui và sôi động. Những tràng pháo tay tán thưởng vang dội khắp hội trường.

Tháng giêng đã hết, ba ngày Tết đã qua, nhưng dư âm vẫn còn văng vẳng đâu đây qua chiếc bánh chưng xanh và lộc Phật nhận được của quý Thầy. Hội Tết chùa Vạn Hạnh đã đóng góp một phần không nhỏ trong ý hướng mang lại cho người Việt xa xứ chút hơi ấm quê hương cũng như trong việc giữ gìn phong tục tập quán do ông cha để lại.

Tin Thế giới

[QHT tổng hợp]

VOA: Hải quân Anh, Mỹ tập trận huấn luyện chung trên Biển Đông

Các tàu hải quân Hoa Kỳ và Anh từ ngày 24/2 đã tiến hành huấn luyện an ninh hàng hải và hậu cần ở Biển Đông. Đây là cuộc diễn tập chung lần thứ ba của hai hạm đội tàu hải quân ở Tây Thái Bình Dương, theo trang tin chính thức của Hải quân Hoa Kỳ.

Tham gia cuộc tập trận có tàu chở dầu tiếp liệu USNS Guadalupe của Hải quân Mỹ, tàu hộ tống HMS Monstrose của Hải quân Hoàng gia Anh, và các chỉ huy của hải quân hai nước. Trong cuộc tập trận, các sĩ quan hải quân đã diễn tập các hoạt động đổ bộ lên tàu, khám xét và bắt giữ. Ngoài ra, các con tàu cũng được thực tập hoạt động tiếp liệu trên biển theo quy trình của NATO nhằm đảm bảo hoạt động này được thực hiện một cách an toàn và hiệu quả. Đây là đợt hợp tác huấn luyện lần thứ ba giữa Hải quân Hoa Kỳ và Hải quân Hoàng gia Anh trong vài tháng gần đây. Trước đó, tàu khu trục có tên lửa dẫn đường USS McCampbell của Hải quân Mỹ và tàu hộ vệ HMS Argyll của Hải quân Hoàng gia Anh đã tiến hành cuộc tập trận chung ở Biển Đông vào tháng 1, và một cuộc tập trận chống ngầm ba bên giữa Hải quân Hoa Kỳ, Hải quân Hoàng gia Anh và Lực lượng Phòng vệ Biển Nhật Bản cũng được tổ chức vào tháng 12/2018.

RFI: Thương mại Mỹ - Trung : Donald Trump hủy "tối hậu thư" với Bắc Kinh

Tổng thống Mỹ Donald Trump, vào hôm 24/02/2019, trong một thông điệp Twitter đã xác nhận rằng quan hệ Mỹ-Trung đang tốt đẹp lên, đồng thời thông báo gia hạn áp dụng tăng thuế quan trên hàng nhập từ Trung Quốc, ban đầu dự kiến vào ngày 01/03 tới đây.

Theo thông tin viên RFI tại New York, Marie Bourreau, đây là kết quả các cuộc đàm phán được đánh giá là tích cực giữa hai nước. Dù chưa hẳn là một lệnh đình chiến trong cuộc chiến tranh thương mại giữa Washington và Bắc Kinh, nhưng đây chính là sự kéo dài cuộc hưu chiến tạm thời mà hai lãnh đạo Mỹ-Trung đã thương lượng được vào tháng 12 năm ngoái bên lề Thượng đỉnh G20 tại Achantina. Trong một tin nhắn Twitter cuối ngày hôm qua, tổng thống Mỹ đã nói đến những tiến bộ đáng kể trong cuộc đàm phán thương mại và cũng thông báo khả năng một cuộc gặp với chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình ở tư dinh Mar-e-Lago của ông, để đúc kết một thỏa thuận. Trong khi chờ đợi, Donald Trump đình chỉ việc tăng thuế trên 200 tỷ đô la hàng nhập từ Trung Quốc mà trên nguyên tắc sẽ áp dụng từ ngày 01/03.

RFA: Nga nói Mỹ hỏi ý kiến Nga về vấn đề Bắc Hàn

Bộ trưởng Ngoại giao Nga, ông Sergei Lavrov, cho biết Hoa Kỳ đã hỏi ý kiến của Nga trong việc đối phó với Triều Tiên trước cuộc gặp thượng đỉnh giữa Tổng thống Donald Trump và nhà lãnh đạo Triều Tiên sẽ diễn ra vào hai ngày 27 và 28 tháng này tại Việt Nam.

Ông Lavrov nói với các hãng thông tấn của Nga hôm 25/2 rằng nước Nga tin Mỹ nên đưa ra các "cam kết an ninh" cho Bình Nhưỡng để thỏa thuận phi hạt nhân hóa bán đảo Triều Tiên thành công. Ông Lavrov nói với các hãng thông tấn của

Nga hôm 25/2 rằng nước Nga tin Mỹ nên đưa ra các “cam kết an ninh” cho Bình Nhưỡng để thỏa thuận phi hạt nhân hóa bán đảo Triều Tiên thành công. Ông Bộ trưởng Ngoại giao Nga cũng cho biết Hoa Kỳ đang hỏi ý kiến và quan điểm của nước Nga về những trường hợp có thể xảy ra tại Thượng đỉnh Mỹ-Bắc Hàn lần hai tại Hà Nội. Ngoài vấn đề phi hạt nhân hóa chưa được giải quyết dứt điểm ở kỳ Thượng đỉnh lần một tại Singapore vào năm ngoái, các ý kiến khác cho rằng Chiến tranh Hàn Quốc có thể sẽ chính thức tuyên bố kết thúc tại kỳ Thượng đỉnh lần này. Ông Kim Eui-kyeom, người phát ngôn Nhà Xanh của tổng thống Nam Hàn nói ông tin điều trên là có khả năng. Ông Kim Eui-kyeom nói thêm chưa biết cụ thể tuyên bố sẽ ra sao, nhưng Mỹ và Bắc Hàn có thể sẽ đồng ý một thỏa thuận. Trước đó, tổng thống Moon Jae-in của Nam Hàn vào tháng 10/2018 từng phát biểu vấn đề nói trên chỉ phụ thuộc vào thời gian trước khi Washington và Bình Nhưỡng tuyên bố chiến tranh chấm dứt. Đặc phái viên đặc biệt của Mỹ về vấn đề Bắc Hàn vào tháng trước từng nói Tổng thống Trump đã “sẵn sàng để chấm dứt cuộc chiến.” Tuy cuộc chiến Triều Tiên giữa cộng sản Bắc Hàn, được chống lưng bởi Trung Quốc, và tư bản Nam Hàn, hỗ trợ bởi Hoa Kỳ, chấm dứt bằng sự kiện đình chiến vào năm 1953, cả hai phía trên danh nghĩa vẫn trong tình trạng chiến tranh từ đó đến nay.

BBC: Lính đào ngũ Venezuela lo sợ cho người thân dưới thời Maduro

Binh lính Venezuela chạy trốn tới Colombia nói rằng họ lo sợ cho sự an toàn của gia đình dưới sự cầm quyền của chính phủ Nicolás Maduro.

Trả lời phỏng vấn độc quyền của phóng viên BBC Orla Guerin, một lính đào ngũ 23 tuổi nói ông ta lo rằng các lực lượng trung thành với Tổng thống Nicolás Maduro có thể “tấn công gia đình tôi”. “Nhưng tôi nghĩ đó là quyết định tốt nhất mà tôi có thể đưa ra”, ông này nói thêm. Hơn 100 binh sĩ được cho là đã đào thoát, hầu hết trong các cuộc đụng độ chết người tại các đợt giao hàng viện trợ vào thứ Bảy 23/2. Căng

thẳng tăng cao sau khi Tổng thống Maduro đưa quân tới chặn đường và cầu khu vực biên giới với hai nước láng giềng Brazil và Colombia, nơi giao hàng viện trợ thực phẩm và thuốc của Mỹ đưa tới. Tại các điểm khác nhau ở khu vực biên giới, lực lượng an ninh Venezuela đã bắn hơi cay vào các tình nguyện viên trong khi người biểu tình đốt các trạm gác và ném đá vào binh lính và cảnh sát chống bạo động.

Orla Guerin, phóng viên quốc tế của BBC nói: “Chúng tôi đã gặp những người đào ngũ - nam và nữ - một ngày sau khi họ hạ vũ khí và rời bỏ vị trí của mình. Họ đã tìm thấy chỗ trú ẩn trong một nhà thờ Công giáo, với sự hiện diện kín đáo của lực lượng an ninh bên ngoài. Một số người dường như bị sốc trước những cảnh bạo lực vào cuối tuần này khi quân đội Venezuela nổ súng vào chính người dân của mình bằng vòi rồng và đạn cao su”.

Những người đào ngũ nói rằng họ chạy trốn vì quê hương của họ cần thay đổi, và con cái họ cần thức ăn. Sau khi nói chuyện điện thoại với người thân, một sĩ quan trẻ òa khóc. Một người đào thoát khác, một phụ nữ, đã mô tả tâm trạng vào thứ Bảy là “căng thẳng”, nói thêm: “Tôi đã nghĩ rằng tôi không thể làm hại người của mình. “Con gái tôi vẫn ở Venezuela và đó là điều khiến tôi đau lòng nhất. Nhưng tôi đã làm điều này vì con tôi. Thật khó khăn vì tôi không biết họ có thể làm gì với con bé”. Một người khác cho biết ông cảm thấy đau đớn khi nhìn thấy người dân Venezuela trên đường phố đánh nhau để lấy hàng viện trợ nhân đạo. “Tôi cảm thấy bất lực và vô dụng. Tôi cảm thấy đau đớn cho mọi thứ xảy ra”, ông nói.

VOA: Phó Tổng Thống Pence gặp ông Juan Guaido ở Colombia

Phó Tổng thống Hoa Kỳ Mike Pence đã gặp ông Juan Guaido, Tổng thống lâm thời Venezuela, ở thủ đô Bogota của Colombia, vào ngày 25/2, theo CNN.

Hoa Kỳ đang lên kế hoạch tìm giải pháp mới để gây sức ép buộc Tổng thống Venezuela Nicolas Maduro từ bỏ quyền lực và tìm cách đưa hàng viện trợ nhân đạo cho người dân Venezuela. Hãng tin AP cho biết Phó Tổng thống Mike Pence sẽ tới thủ đô Colombia để gặp gỡ các thành viên của liên minh khu vực và ông Juan Guaido, lãnh đạo phe đối lập Venezuela, để thảo luận về các bước tiếp theo nhằm lật đổ ông Maduro. Cũng theo AP, các trợ lý của ông Pence cho biết đây là cuộc gặp đầu tiên của ông Pence và ông Guaido, trong một tín hiệu bày tỏ sự ủng hộ của Hoa Kỳ đối với nhà lãnh đạo phe đối lập trong khi vẫn diễn ra các vụ bạo động và cuối tuần ở Venezuela.

Các đại diện của ông Guaido đã bắt đi tín hiệu rằng tại cuộc họp với ông Pence, ông Guaido sẽ kêu gọi sử dụng vũ lực chống lại ông Maduro vì đã ra lệnh ngăn chặn viện trợ nhân đạo và giải phóng bạo lực ở biên giới. Hôm 25/2, Bộ Ngoại giao Trung Quốc cho biết Trung Quốc hy vọng cộng đồng quốc tế có thể trợ giúp mang “tính xây dựng” cho Venezuela dựa trên sự tôn trọng chủ quyền của đất nước này, sau khi quân đội Venezuela đẩy lùi các đoàn xe viện trợ nước ngoài, theo Reuters.

Tin Việt Nam

BBC: Thay tượng trước 1975 'là để xóa ký ức Sài Gòn'?

Một họa sĩ kỳ cựu nói với BBC rằng việc TP HCM dự định tu sửa, thay tượng Trần Hưng Đạo cũng như các tượng khác được dựng trước 1975 “là để xóa ký ức Sài Gòn”.

Dư luận hôm 19/2 tiếp tục xôn xao chuyện chiếc lư hương dưới chân tượng Trần Hưng Đạo bị cầu và việc TP HCM loan báo sắp tu sửa tượng Trần Hưng Đạo và tượng Thánh Gióng. “Hai tượng đài này được xây dựng từ trước năm 1975 bằng bê tông cốt thép là chất liệu không bền vững, đến nay đã xuống cấp, Sở Văn hóa và Thể thao TP HCM kiến nghị Ủy ban Nhân dân thành phố tu sửa, tôn tạo và đã được chấp thuận,” báo Tuổi Trẻ viết. Hôm 19/2, từ Sài Gòn, họa sĩ Đỗ Duy Ngọc nói với BBC: “Theo như tôi hiểu, trong tương lai, các tượng đài có từ 1975 sẽ lần lượt bị hạ bệ bởi một vài lý do bằng qư hay vì các dự án nào đó. Dường như người ta đang muốn xóa ký ức Sài Gòn. Có thể người dân Sài Gòn đang bị đánh cắp ký ức nhưng họ mãi mãi sẽ không quên một thời tuy ngắn ngủi trong lịch sử của mảnh đất này.”

RFA: Vì sao khách quý tới, chủ nhà đi vắng?

Bốn mùa

*Xuân sang cây lá xanh tươi
Mở đài hoa thắm như cười với nhau
Hạ về rục rờ làm sao
Không gian tỏa sáng đường bao sắc hồng*

*Đông đưa trái ngọt thơm nồng
Lựa thừa hạt nắng long bong trước thềm
Đáng thu đến thật là êm
Lá rơi nhẹ nhẹ phủ thêm vệ đường*

*Càng nhìn lại thấy càng thương
Sắc vàng như ánh tà dương trữ tình
Hoàng hôn rồi lại bình minh
Nàng thu giờ đã lặng thình giã từ*

*Ngàn cây trụ lá ưu tư
lập đông tuyết trắng bầy chừ nở bông
Trùng trùng điệp điệp mệnh mộng
Mới trông cứ ngỡ non bông cảnh tiên*

*Đề lòng thương ngoạn đào viên
Thật là ngưỡng mộ thiên nhiên biệt tài
Bốn mùa đổi tiết thay vai
Tranh màu ai vẽ miệt mài điểm tô*

Hoài Tâm Niệm

Sự kiện Việt Nam được chọn làm địa điểm tổ chức hội nghị thượng đỉnh lần thứ 2 giữa TT Trump và Chủ tịch Kim Jong Un đang là tâm điểm của dư luận thế giới. Con số hơn 3000 nhà báo quốc tế đăng ký tham dự theo dõi sự kiện này đã chứng minh điều đó.

Việc tổ chức chuẩn bị cho hội nghị, đón tiếp khách quốc tế được báo chí thông tin rầm rộ, long trọng. Nhưng thật bất ngờ ngay sát ngày hội nghị lại có tin Tổng Bí Thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng đi công cán ở nước ngoài. “Nhận lời mời của Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, Chủ tịch nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào Bounnhang Vorachith và lời mời của Quốc vương Campuchia Norodom Sihamoni, Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam Nguyễn Phú Trọng sẽ thăm hữu nghị chính thức nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào từ 24 - 25/2/2019 và thăm cấp Nhà nước Vương quốc Campuchia từ 25 - 26/2/2019.”

Trong thực tế, có nhiều lý do mà ông Trọng có thể thấy khó khăn nếu phải long trọng tiếp đón ông Trump. Trước hết về ý thức hệ, ông Trọng là thầy giáo đảng, là nhà lý luận kinh điển và trung thành nhất với chủ nghĩa Mác -Lenin, là người lãnh đạo kiên định đưa đất nước đi lên XHCN dù chưa biết được bao giờ mới tới. Âm mưu của các thế lực thù địch mà ông Trọng lo ngại nhất là diễn biến hòa bình. Nhiều người dân bị quy là đối tượng dân chủ diễn biến hòa bình đã bị bắt, danh sách này ngày càng dài. Ngay trong đảng, những trí thức, đảng viên cao cấp như ông Chu Hảo, cán bộ lão thành trực tiếp kháng chiến ở miền Nam như Lê Hiếu Đằng cũng bị khai trừ cũng vì lệch lạc tư tưởng theo âm mưu diễn biến hòa bình. Ngược lại, ông Trump nhiều lần tuyên bố không chấp nhận XHCN, mới đây, tại Quốc Hội Mỹ ông Trump tuyên bố “Chúng ta lo ngại trước những lời kêu gọi mới về chủ nghĩa xã hội ở nước mình...”

Chúng ta được sinh ra tự do và vẫn là những người tự do. Chúng ta nhắc lại quyết định của mình: Mỹ sẽ không bao giờ là một quốc gia xã hội chủ nghĩa”.

RFI: Việt Nam đóng cửa ga Đồng Đăng, chuẩn bị đón Kim Jong Un

Hôm 25/02/2019, Việt Nam đóng cửa và bảo vệ an ninh chặt chẽ ga Đồng Đăng, ở vùng biên giới Việt-Trung, nơi mà lãnh đạo Bắc Triều Tiên Kim Jong Un sẽ đến bằng xe lửa. Đoàn tàu bọc thép

của ông Kim Jong Un đã khởi hành từ Bình Nhưỡng thứ Bảy vừa qua đi xuyên qua lãnh thổ Trung Quốc về hướng Việt Nam. Theo các nguồn tin ở Việt Nam được hãng tin AFP trích dẫn, lãnh đạo Bắc Triều Tiên sẽ đến ga Đồng Đăng sau một chuyến đi kéo dài hai ngày rưỡi. Lực lượng bảo vệ có trang bị vũ khí đã được triển khai ở ga Đồng Đăng từ sáng nay. Sau khi đoàn tàu đến ga Đồng Đăng, theo dự kiến, ông Kim Jong Un sẽ tới Hà Nội bằng xe hơi. Lần đầu tiên, chính quyền đã ra lệnh cấm toàn bộ lưu thông ngày mai từ 6 giờ sáng đến 2 giờ chiều trên đoạn đường quốc lộ 1 từ Đồng Đăng đến Hà Nội, dài 160 km.

Hai nguồn tin cho AFP biết là ông Kim Jong Un sẽ ở tại khách sạn Melia nằm cách Nhà Khách Chính Phủ khoảng 1 km. Nhà Khách Chính Phủ được cho là nơi sẽ diễn ra thượng đỉnh Trump-Kim.

RFA: Giới hoạt động lại bị canh chặn khi Hà Nội tổ chức thượng đỉnh Mỹ- Triều

Như đã thành lệ, mỗi khi có sự kiện gì liên quan đến quốc tế diễn ra ở Việt Nam, tư gia của một số nhà hoạt động ... lại bị theo dõi, canh chặn, thậm chí chủ nhân bị yêu cầu không được ra khỏi nhà. Thượng đỉnh Hoa Kỳ - Bắc Hàn ở Hà Nội lần này không là ngoại lệ. Trên mạng xã hội mấy hôm nay bắt đầu xuất hiện những status về việc an ninh, công an khu vực đến nhà “tò mò” về chuyện riêng của gia đình họ. Vợ luật sư Nguyễn Văn Miếng cho biết sáng 25/2, công an

khu vực tới nhà hỏi “tối qua chồng chị có ngủ ở nhà không?”

Anh Ngô Duy Quyền, chồng của nữ luật sư Lê Thị Công Nhân, hiện đang ở Hà Nội thì cho biết từ sáng 25/2 họ đã án ngữ tận tầng 3, đi chợ thì họ kè kè đi theo, cách chỉ khoảng 3m. Ông Tô Oanh, hiện ở Bắc Giang, người từng sang Hoa Kỳ dự buổi điều trần về tình hình tự do báo chí ở Việt Nam năm 2014 cũng cho biết “Ngoài 2 camera trước cửa, tôi được sĩ quan an ninh vào nhà tuyên bố không được đi đâu từ chiều nay cho hết hội nghị Thượng đỉnh nào đó ! Chắc tôi có tên trong danh sách tổ chức khủng bố chẳng?” Cư dân mạng Nguyễn Đức Giang thì cho biết gia đình anh vừa gọi điện báo tin an ninh quận Hoàn Kiếm đã đến nhà thăm dò xem anh có đang ở Hà Nội không.

Theo thông tin từ Saigon thì nhà thơ Phan Đắc Lữ và nhà văn Phạm Đình Trọng cũng bị canh. Nhà báo Nguyễn Tường Thụy, một người được coi là ‘thành phần cốt cán’ trong các cuộc biểu tình ở Việt Nam cho RFA biết:

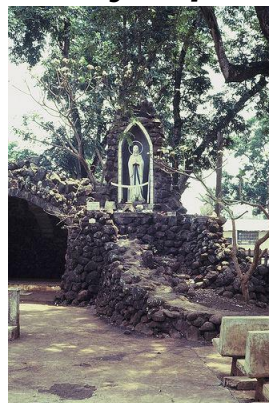
“Anh ở tầng 5 chung cư, anh không xuống nên không để ý có ai canh không, nhưng tối nay có ba công an và một tổ trưởng dân phố đến vận động anh không đi xem cuộc gặp giữa hai ông Trump và Kim Jong-un. Anh bảo rằng bây giờ anh chưa định đi, một công an bảo rằng ‘vậy là anh đã cam kết rồi nhá’. Anh bảo rằng tôi không cam kết. Cứ dựa vào pháp luật mà làm chứ không cam kết hay hứa hẹn miệng. Hôm nay tôi chưa định đi nhưng biết đâu mai tôi lại đi.”

Chị Huệ, vợ nhà hoạt động Lê Dũng (Dung Vova) ở Hà Nội kể với RFA rằng an ninh theo dõi nhà chị mấy hôm nay nhưng họ chưa yêu cầu dừng ra đường mà họ chỉ đến gõ cửa để thăm dò: “Nếu mình không có nhà thì họ sẽ hỏi (người nhà) là mình đi đâu. Họ không muốn mình gặp những người mà đại sứ quán có thể mời gặp. Có những người từng bị làm phiền bằng cách khóa cửa không cho mình ra ngoài, có những người thì bị canh. Mình đi đến đâu thì họ đi theo đến đấy.”

Hà Nội được chọn là nơi tổ chức cuộc gặp mang tính lịch sử giữa Tổng Thống Mỹ và Chủ tịch Bắc Hàn - một xứ cộng sản khép kín - và được chính Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Ngoại giao Phạm Bình Minh cho là sự kiện lớn của ngoại giao Việt Nam năm 2019. Nguyên thứ trưởng Bộ Ngoại giao Phạm Quang Vinh nói rằng Việt Nam đã chuẩn bị lòng hiếu khách và không có gì phải lo lắng khi tổ chức cuộc gặp giữa lãnh đạo Mỹ và Bắc Hàn. Khi tự hào với lòng hiếu khách của người Việt thì tại sao chính quyền lại lo lắng khi người dân ra đường chào đón khách?

QHT (tổng hợp)

Khung trời kỷ niệm

*Bao giờ em về thăm lối cũ
Con đường xưa phượng vĩ bay bay
Có câu thơ rất muốn tỏ bày
Mà lần lửa bởi chung trường lớp*

*Nhà thờ thánh Gioan bên bóng rợp
Hàng muông cao mơn mớn lá xanh
Hang đá Belem cơn gió mát lành
Tháp chuông vươn dưới trời mây trắng*

*Nơi mình ở ngày xưa thăm lặng
Xóm quân nhân nên rất bình yên
Em thuở ấy cô bé thật hiền
Áo thiên thanh tà bay trong gió*

*Tôi buổi ấy ngây ngô tuổi nhỏ
Chung đường về nào dám gần nhau
Tuổi hồn nhiên đã sớm qua mau
Tan tác bởi một ngày khói lửa*

*Nơi ấy bây giờ không còn nữa
Chỉ còn trong hoài niệm mà thôi
Hình ảnh xưa đã mất lâu rồi
Em về sao tìm ra dấu vết?*

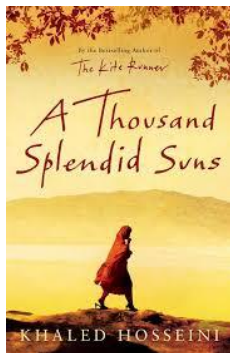
*Từ ngày đó đời nhiều oan nghiệt
Tôi lủi lủi đi giữa phong trần
Em vất vả làm việc lập thân
Cuộc sống đượm màu đầy tiếc nuối*

*Thời loạn ly quay lưng thật vội
Hờn căm căm cơn phẫn nộ buồn
Khói màu tang phảng phát linh hồn
Muôn tử sĩ hiến thân vì nước*

*Bao nhiêu năm trên đường xuôi ngược
Biết tin nhau đời vẫn bình an
Mai em về nhìn lại quan san
Để áp ủ hồn quê thương nhớ*

TPB

Truyện

Ngàn ánh dương rực rỡ

Khaled Hosseini
Trúc Hà dịch

Chương 39

Mariam

Tháng chín 1997

“Nhà thương này không còn chữa cho bệnh nhân nữ,” tên gác cổng sửa lên. Y đứng trên đầu cầu thang, lạnh lùng nhìn xuống đám đông tụ tập trước bệnh viện Malalai.

Một tiếng xì xào lớn phát lên từ đám đông.

“Nhưng đây là bệnh viện nữ mà!” một bà đứng sau Mariam la lớn. Nhiều tiếng hường ứng.

Mariam sang bé Aziza qua tay kia. Dùng cánh tay còn lại, Mariam đỡ Laila đang rên rỉ và đang choàng cổ Rasheed.

“Hết rồi,” tên lính nói.

“Vợ tôi sắp đẻ!” một người đàn ông mập la lớn. “Ông anh muốn bà đẻ ngoài đường ngay tại đây sao?”

Hồi tháng giêng năm nay, Mariam có nghe thông cáo là đàn ông và đàn bà sẽ đi nhà thương khác nhau, là tất cả nhân viên nữ sẽ bị đuổi khỏi các bệnh viện ở Kabul và sẽ phải đi làm việc ở một cơ sở tập trung.

Không ai tin, và quân Taliban cũng không thực hiện chính sách đó. Cho tới bây giờ.

“Còn bệnh viện Ali Abad?” một người khác hỏi to.

Tên gác cổng lắc đầu.

“Wazir Akbar Khan?”

“Nam thôi,” tên này nói.

“Vậy chúng tôi phải làm sao?”

“Tới nhà thương Rabia Balkhi,” tên gác cổng bảo.

Một phụ nữ trẻ lẩn lên và nói cô ta đã tới đó rồi. Ở đó không có nước sạch, cô nói, không có dưỡng khí, không có thuốc, không có điện. “Ở đó không có gì hết.”

“Mấy người phải tới chỗ đó,” tên gác cổng nói.

Thêm nhiều tiếng rên, tiếng khóc, và tiếng chửi. Có người chọi đá.

Tên lính đưa khẩu súng AK lên và bắn mấy lượt lên trời. Một tên khác đứng sau vung roi lên. Đám đông vội vàng giải tán.

Tại bệnh viện Rabia Balkhi, phụ nữ mặc áo trùm kín người ngồi vờ con đầy nơi phòng đợi. Mùi mồ hôi của những thân thể không tắm rửa, mùi chân thối, nước tiểu, khói thuốc lá và thuốc sát trùng xông lên nồng nặc. Bên dưới chiếc quạt trần không quay, đám con nít chạy đuổi nhau, nhảy qua chân duỗi ra của cha chúng đang lim dim ngủ.

Mariam đỡ Laila ngồi dựa vô tường, bức tường tróc từng mảng vôi loang lổ như những đất nước lạ trên tấm bản đồ. Laila lắc người tới lui, hai bàn tay dè lên bụng.

“Chị sẽ tìm cách để họ khám cho em, Laila. Chị hứa.”

“Làm nhanh lên,” Rasheed bảo.

Trước phòng ghi danh, một đám phụ nữ đang xô đẩy nhau. Có người còn bế em bé. Một số tách ra và muốn nhào vô hai cánh cửa dẫn đến phòng điều trị. Một tên lính gác cửa mang súng đứng chặn đường, đuổi họ lại.

Mariam nhào tới. Nàng tấn chặt hai chân và gồng mình chịu những cùi chỏ, hông và vai của đám người lạ. Ai đó thúc cùi chỏ vô be sườn của nàng, và nàng thúc lại. Một bàn tay cổ chụp mặt nàng. Nàng hất mạnh ra. Để cố gắng tiến tới, Mariam cào vào bất cứ cái gì, cánh tay và khuỷu tay, tóc nào, và khi một người đàn bà đứng gần rít lên thì Mariam cũng rít lại.

Giờ đây Mariam mới thấy những sự hy sinh mà một người mẹ phải gánh chịu. Lễ nghĩa chỉ là một. Nàng buồn bã nghĩ đến má nàng, đến những hy sinh má nàng cũng đã phải hứng chịu. Má đã có thể cho nàng đi, hay quẳng nàng xuống một cái mương rãnh đâu đó rồi bỏ đi. Nhưng má đã không làm điều đó. Thay vào đó, má nàng đã cam chịu sự xấu hổ mang thai đứa con hoang, đã chọn sống cả cuộc đời với nhiệm vụ vô ơn là nuôi dưỡng Mariam và yêu thương nàng theo cách riêng của bà. Để rồi cuối cùng, Mariam đã chọn ông Jalil, bỏ má. Trong khi quyết liệt để tiến về phía trước, Mariam ước phải chi nàng đã là một đứa con tốt hơn đối với má nàng. Mariam ước phải chi ngày đó nàng hiểu về tình mẫu tử như bây giờ.

Mariam chợt thấy mình đối diện với một cô y tá, trong áo màu xám dơ bẩn trùm kín người từ đầu tới chân. Cô y tá đang nói chuyện với một phụ nữ trẻ khăn che mặt thấm ướt máu.

“Con gái tôi bị bể nước ối mà đứa bé không ra,” Mariam la to.

“Tôi đang nói chuyện với cô y tá!” người phụ nữ trẻ đầy máu me kêu lên. “Chờ đến lượt bà đi!”

Cả đám người ngả nghiêng hết bên này sang bên kia, như đám cỏ cao quanh căn chòi khi gió quét qua bìu rừng. Một người đàn bà đứng sau Mariam hét to lên rằng con gái bà té cây bị gãy tay. Một bà khác khóc nói đi cầu ra máu.

“Có sốt không?” cô y tá hỏi. Phải một lúc lâu Mariam mới nhận ra cô y tá nói với nàng.

“Không,” Mariam nói.

“Ra máu không?”

“Không.”

“Cô ấy đau?”

Qua những cái đầu che kín, Mariam chỉ về phía Laila đang ngồi với Rasheed.

“Lát nữa tôi sẽ gọi cô ấy,” cô y tá nói.

“Bao lâu nữa?” Mariam nói to. Có ai chụp vai nàng, kéo nàng ra.

“Không biết,” cô y tá nói. Cô nói ở đây chỉ có hai bác sĩ và cả hai đang trong ca mổ.

“Con tôi đau dữ lắm,” Mariam nói.

“Tôi cũng vậy!” người đàn bà đầu chảy máu kêu lên.

“Chờ tới phiên mình!”

Mariam bị kéo ra sau. Nàng không còn nhìn thấy cô y tá vì bị vai, đầu của đám người che mắt. Nàng ngửi thấy mùi sữa em bé ợ.

“Dẫn cổ đi tới đi lui,” cô y tá la to. “Và chờ.”

Cuối cùng lúc người y tá gọi họ vô, bên ngoài trời đã tối. Phòng sanh có tám cái giường, trên giường các bà vận người rên siết và được chăm sóc bởi các cô y tá trùm kín cả người. Hai trong số phụ nữ đang lâm sàn. Chẳng có màn che giữa các giường. Laila được chỉ đến chiếc giường ở cuối phòng, dưới cánh cửa sổ đã bị sơn đen. Gần đó có cái bồn rửa khô nứt, và bắt ngang qua bồn là sợi dây treo những chiếc găng tay giải phẫu vàng khè. Ở giữa phòng, Mariam thấy có cái bàn bằng nhôm. Mặt bàn trải tấm mền màu bồ hóng; ngăn dưới bàn để trống.

Một trong mấy người phụ nữ thấy Mariam nhìn.

“Họ để những người còn sống ở trên bàn,” chị ta mết mội nói.

Bác sĩ, mặc áo dài trùm kín người màu xanh dương đậm, là một người đàn bà nhỏ thó, hót hải, cử động như chim. Những lời bà nói nghe như thiếu kiên nhẫn, khẩn cấp.

“Con đau.” Bà nói như vậy đó, không phải câu hỏi mà lời khẳng định.

“Thứ nhì.” Mariam bảo.

Laila rú lên một tiếng và lẩn người nằm nghiêng, bàn tay đan chặt tay Mariam.

“Sanh lần đầu có vấn đề gì không?”

“Không.”

“Chị là mẹ?”

“Dạ,” Mariam nói.

Người bác sĩ kéo phần dưới áo trùm của bà lên và lấy ra một dụng cụ bằng kim khí có hình nón. Bà kéo áo trùm của Laila lên và đặt đầu to của dụng cụ lên bụng Laila, đầu nhỏ áp vô tai bà. Bà nghe gần cả một phút, đổi chỗ nhiều lần, lại nghe, rồi đổi chỗ nữa.

“Tôi phải thăm thai cô ngay.”

Bà mang vô một trong những chiếc găng tay treo bằng kẹp phơi quần áo trên bồn rửa. Một tay bà nhấn bụng Laila, còn tay kia đưa vô trong. Laila rên rỉ. Lúc xong việc, người bác sĩ đưa chiếc găng tay cho cô y tá, cô này rửa sơ và lại kẹp lên sợi dây.

“Con gái chị phải mổ. Chị hiểu không? Chúng tôi phải mổ bụng cô ấy để lấy em bé ra, bởi vì nó nằm ngược.”

“Tôi không hiểu,” Mariam nói.

Người bác sĩ nói đứa bé nằm trong tư thế không tự ra được.

“Và mất nhiều thời gian quá rồi. Phải đến phòng mổ ngay bây giờ.”

Laila nhăn nhó gật đầu, rồi ngoẻo đầu sang bên. “Có một điều tôi phải nói cho chị biết,” bác sĩ nói. Bà tiến đến gần bên Mariam, nghiêng đầu và nói bằng giọng thấp và bí mật. Có chút bối rối trong giọng nói của bà bây giờ.

“Bà ấy nói gì vậy?” Laila rên. “Em bé có bị gì không?”

“Chịu sao nổi?” Mariam nói.

Bà bác sĩ chắc thấy câu hỏi có vẻ kết tội nên giọng bà bỗng đổi ra thế thủ.

“Chị tưởng tôi muốn vậy hả?” bà nói. “Chị nói tôi phải làm sao chứ? Họ không cho tôi những thứ tôi cần. Tôi cũng không có máy quang tuyến, không có máy hút, không có dưỡng khí, ngay cả thuốc trụ sinh đơn giản cũng không. Khi tổ chức phi chính phủ NGO tặng tiền, quân Taliban đã từ chối. Hoặc họ đã rút tiền vô những chỗ phục vụ cho đàn ông.”

“Nhưng thưa bác sĩ, có thuốc gì bà bà có thể dùng được không?” Mariam hỏi.

“Chuyện gì vậy?” Laila rên rỉ.

“Chị có thể tự mua thuốc được, nhưng mà – “

“Viết đi,” Mariam nói. “Bà viết tên thuốc đi, tôi sẽ mua.”

Trùm trong chiếc áo phủ kín người, người bác sĩ lắc đầu cộc lốc.

“Không kịp,” bà nói. “Điều thứ nhất, không có tiệm thuốc nào gần đây có bán thứ đó. Cho nên chị phải vất vả lắm để đi từ nơi này đến nơi kia, có khi đi khắp cả thành phố, mà rất ít hy vọng tìm được thuốc. Bây giờ đã gần 8 giờ rưỡi rồi, chắc chắn chị sẽ bị bắt vì vi phạm lệnh giới nghiêm. Ngay cả nếu chị tìm được thuốc, rất có thể chị không có đủ tiền để mua. Hoặc giả chị sẽ phải đấu giá với một người cũng tuyệt vọng như chị. Không kịp đâu. Đứa bé cần phải ra ngay bây giờ.”

“Nói cho tôi biết chuyện gì vậy!” Laila chống tay ngồi dậy nói. Người bác sĩ hít hơi sâu, rồi nói nhà thương không có thuốc mê.

“Nhưng nếu chúng ta trì hoãn, em sẽ mất đứa bé.”

“Vậy mổ tôi ra,” Laila nói. Cô ngã người xuống giường và co đầu gối lên. “Mổ tôi ra và đưa con tôi ra.”

***

Trong căn phòng mổ cũ kỹ, tối tăm, Laila nằm trên chiếc giường đầy trong khi bà bác sĩ chà rửa tay trong chậu nước. Laila rùng mình, hít hơi qua kẽ răng mỗi khi người y tá lau bụng cô với chiếc khăn ngâm trong thứ nước màu vàng nâu. Một người y tá khác đứng ở cửa, lâu lâu lại đẩy cửa hé ra để lén nhìn thật nhanh ra ngoài.

Bác sĩ giờ đã cởi chiếc áo dài trùm kín người bà, và Mariam nhìn thấy tóc bà đã bạc, mí mắt và khõe miệng của bà nặng vì mệt mỏi.

“Họ muốn chúng tôi phải mặc áo trùm kín người khi làm việc,” bà bác sĩ giải thích, hất đầu về phía cô y tá nơi cửa. “Cô ấy phải canh chừng. Cổ thấy họ đi tới; tôi trùm lên liền.”

Bà nói bằng một giọng thực tế, gần như lạnh lùng, và Mariam hiểu đây là một người phụ nữ đã quá phần nộ. Mariam nghĩ, người đàn bà này hiểu rằng mình thật may mắn, may mắn lắm mới được làm việc, rằng lúc nào cũng có một cái gì đó, không cái này thì cái khác bọn chúng có thể cướp đi.

Có hai cái ống dài bằng kim loại hai bên vai của Laila. Dùng kẹp quần áo, người y tá lúc nãy chui bụng Laila kẹp một tấm vải vô đó, tạo ra một tấm màn giữa Laila và bà bác sĩ.

Mariam đứng vô vị trí phía trên đầu của Laila và cúi xuống cho gò má hai người chạm nhau. Nàng cảm nhận được hàm răng của Laila đang đánh bò cạp. Bàn tay hai người đan vào nhau.

Qua tấm màn, Mariam nhìn thấy bóng bà bác sĩ tiến đến bên trái của Laila, người y tá bên phải. Đôi môi của Laila mím chặt. Bọt nước dãi trào ra giữa hai hàm răng cắn chặt, hơi thở nhanh, hỗn hển.

Người bác sĩ nói, “Can đảm lên, em gái.” Và cúi xuống người Laila.

Đôi mắt Laila chợt mở trừng. Rồi miệng cô mở to. Cô giữ như thế, giữ, giữ, run rẩy, gân cổ căng cứng, mặt nhể nhại mồ hôi, tay bóp nát những ngón tay của Mariam.

Mariam mãi mãi sẽ cảm phục Laila vì đã chịu đựng không biết bao lâu trước khi buông tiếng hét. (*còn tiếp*)

Nhớ nàng Mường

*Chiều xuân mưa bụi hồn đầy nhớ
Ni non vòng vọng tiếng Kháo ôi (*)
Vườn bên thoang thoáng ai lấp ló
Hoa cúc vàng lên nổi bồi hồi*

*Thuở nào đôi tám xuân xưa ấy
Áo Pắn che hồn Mường trắng trong (*)
Váy đen mươn mướt thi đang dậy
Cạp hoa khoe đáy thắt lưng ong (*)*

*Khăn duyên lóng lánh quàng ngang tóc
Gợi gọi lòng son sắc thủy chung
Gái Mường tình thắm như bích ngọc
Biêng biếc hồn hoa nét ngại ngừng*

*Ngày vui ai cũng đôi vòng bạc
Điểm lên màu sáng cổ trắng ngần
Hoa vẫn chạm trở bông hoa thị
Say đắm lòng người giữa hội xuân*

*Chiều nay ta lại về chốn cũ
Mai rừng rạo rục đón mùa sang
Thềm xưa rượu ché tay Mẹ ủ
Hương thơm men lá núi dịu dàng*

*Nhớ ai theo bước người về phố
Còn đâu để đối đáp rằng thường (*)
Câu trao câu gửi như dành dõ
Hai mảnh hồn thơ khúc yêu đương*

*Chánh choáng cần cong như ngon ngọt
Say say man dại cả tâm hồn
Đời ta giờ đã phai màu tóc
Về lại chờ em ở cội nguồn*

Trương Phong Ba (xem chú giải trang 47)

Vượt Ngục

Viết tặng các bạn tù tại trại tập trung cải tạo Z30D - K2 Hàm Tân Thuận Hải, nơi giam giữ quân nhân công chức Việt Nam Cộng Hoà, những người kháng chiến bị bắt, và tặng cho những người đang còn sống trong lao tù cộng sản.

Nguyễn đắc Trung

&&&

Đang chập chờn trong giấc ngủ chưa yên, tôi chợt choàng tỉnh bởi từng hồi keng báo hiệu hết giờ nghỉ trưa. Có tiếng của một anh bạn nằm cạnh lẩm bẩm:

“Mẹ nó ! chưa kịp nhắm mắt, nó đã gõ keng”.

Nói thì nói thế, cả anh bạn lẫn tôi đều lồm cồm ngồi dậy, xếp lại chiếu trên chiếc sạp tre và lo chuẩn bị đồ đạc để đi lao động.

Kể từ ngày vào trại đến nay, đã gần 5 năm, hầu như mọi người chúng tôi đều đã quen dần với những hồi keng hiệu lệnh. Tất cả mọi sinh hoạt trong trại đều được ra hiệu bằng những hồi keng do một tên cán bộ Việt Cộng (VC) gõ. Keng gõ 3 hồi, báo hiệu giờ chuẩn bị lao động; keng gõ 2 hồi báo hiệu giờ lao động; keng gõ liên tục nhiều lần là keng báo động. Nói chung khi nghe đến tiếng keng, dù muốn hay không muốn, ai cũng đều phải tuân theo mệnh lệnh của nó. Có lần, anh em chúng tôi gọi đùa nó là “đoạt hồn keng” vì mặc dầu cũng phát ra âm thanh, nhưng nó hoàn toàn khác biệt với cái âm thanh rộn rã của tiếng chuông nhà thờ, hoặc cái âm thanh trầm buồn thanh sạch của tiếng chuông chùa. Tiếng keng chỉ mang đến cho chúng tôi những mệnh lệnh kèm theo lời đe dọa.

Nhìn ra ngoài sân cát giữa trời nắng gắt, nhiệt độ vào khoảng 33 đến 34 độ, tôi chợt rùng mình khi nghĩ đến chỉ trong một vài phút nữa, mình sẽ lại phải ra ngoài đồng phơi nắng hết buổi chiều. Ngày này qua tháng khác, hết chuyển từ trại này qua trại khác, ở trại nào chúng tôi cũng được Cách Mạng “khoan hồng” bằng cách “cho” đi lao động một ngày 8 tiếng kể cả thứ bảy và chúa nhật, cộng thêm tối thiểu 2 giờ sinh hoạt kiểm điểm cá nhân vào mỗi tối.

Trại Z30D- K2 Hàm Tân, nơi chúng tôi ở hiện nay có khoảng 1.500 tù nhân, chia ra làm 13 đội. Để đề phòng những rối loạn có thể xảy ra trong trại, ngoài những vòng rào và những chòi gác bao quanh trại, bọn VC còn đặt ra những nội quy thật nghiêm ngặt như cấm sự liên hệ của một người ở đội này với đội khác, lập hàng rào ngăn

cách lán này với lán khác (VC gọi nhà trong trại là lán). Vì khu vực lao động ở ngoài trại, do đó mỗi ngày chúng bắt buộc các tù nhân tập trung trước cổng trại rồi phân công cho họ ra những cánh đồng gần đó làm việc. Tuy nhiên, chúng cũng luôn chu đáo bố trí 4 tên vệ binh kèm theo mỗi đội, với những khẩu súng tiểu liên gắn lưỡi lê đã lên đạn, nhằm đe dọa, cưỡng ép tù nhân lao động và ngăn ngừa việc trốn trại.

Hai hồi keng lại vang lên báo hiệu tới giờ lao động.

“Thời giờ, nhất là thời giờ “quý báu” của “Cách Mạng” thì lại càng không thể phung phí được. Tôi cất vội dòng tư tưởng để cùng các bạn ra sân xếp hàng.”

Đoàn người tù ngồi im lặng, chen chúc nhau từng hàng giữa trời nắng gắt. Mùi mồ hôi bốc ra từ những chiếc áo vá hàng chục mảnh, cộng với hơi cát nóng bỏng tạo nên một không khí nồng nùng, khó thở. Nhìn những khuôn mặt đen đúa, những thân người gầy đét khô héo của bạn bè ngồi cạnh, bắt chợt tôi nhìn lại chính mình và khẽ thở dài. Thân xác của tôi cũng chẳng hơn gì họ. Cổ tay của tôi cũng chỉ còn da bọc xương, những đường gân xanh nổi lên ở mu bàn tay càng để lộ rõ sự khô héo của nó. Chỉ có lòng bàn tay là trông có vẻ được phát triển no đủ một cách bất bình thường với những vết chai lâu ngày do cầm cuốc xẻng gây ra.

Có tiếng quát the thé của một tên cán bộ:

“Thằng kia ! tại sao đến giờ “lày” mới chịu ra xếp hàng, có biết như thế “nà” vi phạm “lội quy” không?”

Hắn phát ra những âm thanh nghe thật lạ tai đối với chúng tôi, tất cả chữ N hắn biến thành L và ngược lại L biến thành N khi phát âm.

Tôi ngoảnh mặt nhìn ra phía sau, thấy một anh bạn mặt sợ hãi nhìn tên cán bộ, tên Trị, tên cai tù nổi tiếng về việc đánh đập, tra tấn tù nhân. Hắn đã từng đánh học máu nhiều người do những tội mà hắn gọi là vi phạm nội quy như “lười” lao động, không chịu học tập cải tạo...

Đá mạnh vào bụng người tù nhân, tên VC văng tục:

“ĐM ! “nàm” thì “nười” mà cứ đòi ăn thịt “nợn”.

Người tù nhân ngã ngựa người về sau, vội vàng lồm cồm bò dậy. Tên cán bộ chỉ vào mặt anh và nói:

“ĐM ! “nằm lầy” ông tha cho, “nằm” khác gặp lại ông thì ốm đôn.”

Nhìn người tù lặng câm về chỗ ngồi xếp hàng trong đội của anh ta, bắt giác tôi cảm thấy máu

trong người sôi sục, căm giận. Quả thật, từ ngày được “Cách Mạng khoan hồng cho cải tạo” đến nay, chúng tôi đã “tiến bộ” thật nhiều, vì đã tập được tính kiên nhẫn của một con trâu kéo cày mà trước kia chúng tôi không bao giờ có.

Một tên cán bộ đứng trước đoàn người tù, trong tay hắn cầm cuốn sổ phân chia công tác. Theo như thường lệ, hắn đọc tên từng đội cho phép ra khỏi cổng đi lao động. Hắn lớn tiếng đọc:

“Đội 12”

Tất cả anh em trong đội 12 đồng đứng dậy và đi về phía cổng. Đa số anh em của đội này thuộc thành phần bị bắt cải tạo sau năm 1975. Họ gồm những người yêu nước, không chịu đựng được cảnh người dân bị áp bức, cảnh làm tay sai cho Nga Tàu của Việt Cộng, nên đã cùng nhau đứng dậy tham gia các lực lượng kháng chiến chống cộng. Trong công cuộc chiến đấu vì chính nghĩa, dù bị bắt, họ vẫn hiên ngang, vẫn tự hào, vẫn luôn vững tin vào một ngày mai tươi sáng của đất nước.

“Đội 8” Tiếng của tên cán bộ vẫn oang oang.

Tôi đứng dậy, cầm chiếc lon Guigoz đựng nước uống bước theo sau bạn bè ra phía cổng trại. Bỗng nhiên, một loạt đạn súng AK nổi lên ở phía ngoài trại, tiếp theo đó là tiếng súng nổ ròn rã khắp nơi, kèm theo tiếng keng báo động khua vang. Máy tên Việt Cộng đóng vội cổng trại, các mũi súng chĩa thẳng vào hướng chúng tôi. Một tên VC quát lớn:

“Các anh hãy trật tự trở về lán, không ai được ồn ào, náo loạn.”

Chúng tôi hơi xôn xao bước về lán. Ngay sau đó, bọn VC vào trại, khóa tất cả các cửa lán nhốt chúng tôi lại. Nhìn qua khe hở của những thanh gỗ dùng làm cửa sổ, tôi thấy bọn VC chạy nhón nháo. Tiếng súng vẫn nổ dòn ngoài cổng trại.

Long, bạn tôi quay sang tôi nói:

“Chắc là có gì lộn xộn ở đội 12 rồi, cầu mong cho anh em được may mắn.”

Không cần nói nhiều với nhau, chúng tôi cũng có thể đoán được đã có anh em nào ở đội 12 tìm đường đào thoát. Sống dưới gông cùm của cộng sản, nơi nhân phẩm con người bị chà đạp, chúng tôi ai nấy đều mong mỗi một ngày nào đó được thở hít không khí Tự Do, dù có phải đánh đổi nó bằng sự nguy hiểm, bằng cái chết. Một số anh em trong trại đã tìm cách vượt ngục, có người may mắn thoát được, nhưng có một số không ít bị bắt lại hoặc bị bắn chết. Dưới sự kiểm soát ngày càng chặt chẽ của bọn VC, việc vượt ngục ngày càng trở nên khó khăn.

Tôi quay sang Long hỏi:

“Bạn biết hôm nay đội 12 làm việc ở chỗ nào không?”

Long khẽ đáp:

“Vẫn chỗ cũ, bên bờ suối cạnh khu nuôi heo của VC đó.”

Đội 12 được xếp vào loại đội được bọn VC đặc biệt lưu tâm. Trước đây đã có một số người của đội này vượt ngục và thành công. Kể từ ngày đó, bọn VC kiểm soát chặt chẽ đội này. Chúng không bao giờ dám phân công cho đội tại các khu vực xa phạm vi kiểm soát của chúng. Khu vực nuôi heo cạnh bờ suối nằm sát khu đóng quân của VC, cách bìa rừng đến cả nửa cây số. Tôi cảm thấy bồn chồn:

“Liệu anh em có thoát được không?”

Tiếng súng đã ngớt. Mọi người đều nhìn về hướng cổng trại trong sự hồi hộp. Từ ngoài xa, tôi thấy tên Trị cùng một số tên vệ binh khác đang xúm vào đánh đấm túi bụi những tù nhân bị bắt lại. Chúng dùng dây thừng trói chặt từng người và dẫn độ về trại. Khi vào trong trại, tên Trị dùng súng AK đập mạnh vào mặt một tù nhân. Người tù ngã gục tại chỗ, máu từ mũi và miệng trào ra, nhuộm đỏ cả mặt anh, loang lổ trên quần áo. Tên VC nắm tóc anh, lôi xệt trên mặt đất. Chúng kéo anh và 8 người còn lại về nhà biệt giam, nơi giam giữ riêng những người vi phạm nội quy của trại. Tôi khẽ quay mặt không nhìn vào đoàn tù nhân nữa, tự nhiên nước mắt tôi trào ra, tôi không muốn chứng kiến cảnh bạn bè bị hành hạ nữa, tôi đã chứng kiến quá nhiều cảnh đánh đập, tra tấn, sỉ nhục; tôi không thể hiểu được tại sao con người lại có thể thù ghét, đối xử với nhau tàn ác đến như thế được; tôi không hiểu tại sao xã hội cộng sản lại có thể đào tạo ra những con người không còn lương tri như thế được. Tôi muốn gào lên thật to tiếng gào uất hận của những người bị áp bức, nhưng không hiểu sao cổ họng của tôi bị mắc nghẹn; tại tôi không còn hơi sức để gào nữa, hay tôi vẫn còn sợ những họng súng đen ngòm đang hướng về chúng tôi?

Sau khi đã nhốt 9 người tù nhân bị bắt lại vào nhà biệt giam, bọn VC đi thẳng vào nhà y tế của trại. Tôi thấy anh Hoanh, một tù nhân lo về y tế của trại nói chuyện với bọn VC, sau đó anh và 2 anh bạn tù khác trong ban y tế mang băng ca và cuốc xẻng đi theo bọn VC ra ngoài trại.

Long thở dài:

‘Vậy là có người bị bắn chết hay bị thương rồi’

Tôi im lặng nhìn bóng những tên VC khuất sau cổng trại. Chắc chắn những bạn bè không may

của chúng tôi sẽ bị vùi xác không một mảnh chiếu bọc thân tại một nơi nào đó trong rừng. Đối với VC, trốn trại là 'phản động', mà nếu đã là phản động thì không có lý do gì được chôn bằng hòm.

Khoảng 1 giờ sau, anh Hoanh và một bạn tù khác khiêng một tù nhân nằm bất động trên băng ca. Theo lệnh bọn VC, họ để người bạn tù của mình nằm trước cửa nhà y tế. Qua song cửa, tôi nhận ra khuôn mặt của nạn nhân, Hải, mặt mũi tái mét, có lẽ đã ngất xỉu do máu ra quá nhiều từ một vết thương ở chân. Máu vẫn tiếp tục rỉ ra từ vết thương, thấm ướt cả băng ca.

Hoanh hỏi tên cán bộ Trị :

'Thưa cán bộ, tôi có được phép băng lại vết thương cho Hải, máu ra nhiều quá, nếu không băng lại, tôi e sẽ nguy hiểm...'

Tên VC quát lớn :

'Không băng bó gì cả, bọn phản động nếu có sống cũng chẳng ích gì, để cho nó chết'

Hoanh quay nhìn qua hướng khác che dấu sự bất mãn. Mặc dù biết bạn mình gặp nguy hiểm, anh cũng không dám nói gì nhiều thêm, vì sợ lại càng làm tên VC nổi nóng. Từ ngày được bọn cộng sản chỉ định làm y tá cho trại, anh cũng ráng cố gắng giúp đỡ anh em lúc bệnh tật bằng cách đi tìm tòi lá cây rừng về điều chế thuốc trị bệnh, hoặc xin phép cho các anh em bị bệnh nặng được miễn lao động. Tuy nhiên trong mọi hành động, kể cả việc chữa bệnh, anh đều phải tuân theo lệnh của bọn VC. Anh chỉ được phép chữa bệnh cho những người nào được VC cho phép cứu chữa, nếu trái lời của bọn chúng coi như vi phạm nội quy và bị trừng trị.

Đội bọn VC đi khỏi, Hoanh và một bạn tù khác khiêng Hải vào trong nhà y tế. Long quay sang hỏi tôi :

'Bây giờ mình phải làm gì ? không lẽ đứng nhìn bạn mình chết hay sao ?'

Tôi chưa kịp trả lời, bạn Thành ngồi cạnh đã đề nghị :

'Tôi còn ít thuốc trụ sinh do mẹ tôi kỳ rỗi gởi vào, bây giờ chúng ta hãy tìm cách quỳn góp thuốc cầm máu và trụ sinh của anh em, đến chiều khi xuống nhà bếp lấy cơm, mình sẽ chuyển số thuốc này đến cho anh Hoanh để cứu chữa Hải' Tôi nói :

'Vâng, chiều nay tôi và anh Tiến đến phiên trực lấy cơm, chúng ta phải làm ngay chiều nay chứ không Hải sẽ chết. Nhưng tuyệt đối chúng ta phải đề phòng 'ăng ten' nhé !

'ăng ten' là danh từ chúng tôi thường dùng để chỉ những kẻ phản bội anh em, bán rẻ lương

tâm, làm tay sai cho VC. Chúng có nhiệm vụ báo cáo cho bọn VC những lời nói hoặc việc làm của những anh em chống đối cộng sản, nhằm đổi chút quyền lợi nhỏ nhỏ như : được cấp thêm ít củ khoai mì, được ở lại nhà thăm nuôi lâu hơn những người khác... Đối với 'ăng ten', chúng tôi cảm thấy chúng thật đáng phỉ nhổ, khinh bỉ hơn cả đối với cộng sản. Nhiều anh em đã bị hành hạ, đánh đập, giam ở nhà biệt giam do những báo cáo của 'ăng ten' cho VC. Nhiều lúc chúng tôi thấy chúng còn nguy hiểm hơn cả VC, vì chúng ở ngay sát cạnh chúng tôi, theo dõi chúng tôi ngay cả khi đi vệ sinh hoặc tắm rửa. Nhiều tên 'ăng ten' khi bị lộ mặt đã bị anh em tù nhân trừng trị đích đáng. Có tên khi được VC trả tự do, chưa kịp bước lên xe về nhà đã bị dân chúng và thân nhân của những người tù chặn đánh ngay tại bến xe.

Khoảng 6 giờ chiều, bọn VC mở các cửa lán cho phép chúng tôi xuống nhà bếp lấy cơm. Tôi và anh Tiến cùng các anh bạn ở đội khác xuống nhà bếp, mang theo số thuốc gom góp được của anh em. Vừa gặp anh Hoanh ở nhà bếp chúng tôi hỏi ngay :

'Sao anh Hoanh, sức khỏe của Hải như thế nào ?'

Hoanh nhìn trước sau, thấy không ai để ý khẽ đáp :

'Lúc trưa có ít thuốc cầm máu tôi đã lén chích cho Hải, nên cũng đỡ lo, nhưng hiện giờ Hải rất yếu, nếu không có thuốc thì nguy.'

Anh Tiến trao vội số thuốc cho Hoanh và nói :

'Anh em có quyền góp được ít thuốc cho Hải, anh ráng lo liệu cho Hải giùm anh em nhé.'

Hoanh dấu vội số thuốc vào người và nói :

'Các anh yên chí, đó là bổn phận của tôi, Nói gì thì nói, đâu phải lúc nào VC cũng kiểm soát tôi được, tôi sẽ ráng dấu thuốc vào cơm cho Hải.'

Sau một lúc trò chuyện, anh Hoanh cho chúng tôi biết trưa nay anh đã chôn xác 2 tù nhân trốn chạy tại bìa rừng, đó là Liệt và Lâm. Một người bị đạn bắn xuyên từ sau lưng qua trước ngực, một người bị trúng đạn nhiều nơi và bị một viên đạn ngay đầu, có lẽ do phát súng 'ân huệ' của bọn VC. Cả 2 người đã chạy được đến bìa rừng. Riêng Hải bị bắn què chân ngay tại bờ suối.

Hoanh nói :

'Một tên vệ binh cho tôi biết có tất cả 13 người trốn trại : 9 người bị bắt lại, 2 người bị bắn chết, 1 người bị thương và hiện có 1 người thoát được vào rừng.'

Tôi hỏi :

'Ai thoát được vào rừng vậy anh Hoanh ?'

Hoanh trả lời :

‘Anh Tâm ! hiện bọn VC vẫn đang tiếp tục truy lùng anh ta trong rừng, tôi rất lo vì không biết anh ấy có thoát được hay không ?’

Tôi hỏi tiếp :

‘Anh có biết anh em trốn trại bằng cách nào không ?’

Hoanh thở dài :

‘Ồ đội 12 mà muốn trốn trại thì thật khó. Theo lời tên vệ binh thì anh em trốn trại bằng cách chạy ‘ma ra tông’. Khi vừa đến địa điểm làm việc, lợi dụng các tên vệ binh còn lo tìm vị trí mát để ngồi gác, anh em đã đồng loạt 13 người chia nhau chạy trốn khắp mọi hướng. thật táo bạo, nhưng chỉ còn cách đó mới mong thoát thân, anh biết không ? vừa rồi ở K1 có anh em trốn trại bằng cách đào hầm, do sự chỉ điểm của ‘ăng ten’, bọn VC biết được nên anh bị bắn chết tại chỗ khi vừa chui lên miệng hầm’.

Chợt nhìn thấy bóng một tên VC từ phía xa đi về hướng nhà bếp, anh Tiến nói khẽ với tôi :

‘Mình đi đi, kẻo gặp rắc rối bây giờ’

Tôi cùng anh Tiến khiêng vội mấy thau cơm và khoai mì đi ra khỏi nhà bếp. Trước cửa nhà, bạn bè đã chờ sẵn hỏi thăm tin tức chúng tôi. Chưa kịp trả lời những câu hỏi của các bạn, chúng tôi đã bắt gặp những ánh mắt cú vọ của bọn ‘ăng ten’. Tôi đánh trống lảng :

‘Thôi, mình chia khoai mì và cơm ăn đi anh em, tối còn phải ngồi sinh hoạt chứ !’

Ngày hôm sau, bọn VC vẫn tiếp tục nhốt chúng tôi trong lán. Chúng vẫn đang cố gắng truy lùng người tù nhân trốn thoát được vào rừng. Chúng tôi hỏi hộp, thăm cầu nguyện cho Tâm. Liệu anh có thoát khỏi được khu rừng hay không trong khi không có một chút lương thực mang theo ? Nếu đã thoát khỏi khu rừng rồi, liệu anh ấy có thoát qua được những trạm kiểm soát dọc đường của bọn VC không ?

Đến giờ cơm trưa, hai anh bạn khác trong đội chúng tôi lại được cử đi xuống nhà bếp lấy cơm. Theo những tin tức thâu lượm được từ nhóm anh em nấu bếp và y tế, bọn VC vẫn đang bức dọc vì chưa tìm thấy người tù vượt ngục. Riêng Hải, theo lời anh Hoanh đã đỡ hơn trước, nhưng sức khỏe còn rất yếu, hiện anh đang cố gắng chữa trị cho Hải bằng thuốc men do anh em gởi vào.

Sau 2 ngày cho chúng tôi nghỉ việc để truy lùng Tâm không kết quả, bọn VC để chúng tôi làm việc lại bình thường. Chúng canh gác chúng tôi thật chặt chẽ suốt buổi làm việc, những họng súng sẵn sàng nhả đạn theo dõi từng cử chỉ của chúng tôi. Đến giờ nghỉ trưa, chúng tôi di chuyển

về trại. Khi đi ngang qua đội 1, đội phụ trách công tác làm mộc, anh Tiến khều vai tôi nói :

‘Coi kìa ! cậu có thấy cái gì ngoài kia không ?’

Theo hướng chỉ của anh Tiến, tôi thấy một cái hòm mới toanh đóng bằng gỗ cây bàng lằng đễ trước trại mộc.

Thành thắc mắc :

‘Hòm đóng cho ai vậy? 2 người chết đã được chôn rồi mà !’

Long nói :

‘Chắc có lẽ... hay là họ đóng hòm cho Hải ?’

Bất chợt, mọi người đều im lặng. Đúng rồi, hòm đó là dành cho Hải chứ còn ai vào đây nữa. Nhớ lại lời hăm dọa của tên Trị hôm nọ tại nhà y tế, tôi chợt rung mình. Không lẽ trong lúc bạn của tôi đang tranh đấu từng giờ từng phút với tử thần để dành lấy sự sống, bọn VC lại còn nhẫn tâm tới mức đóng hòm trước cho Hải để khủng bố tinh thần chúng tôi hay sao ?

Đến trưa khi xếp hàng đi lao động, mọi người đều có thể nhìn thấy chiếc hòm được kê lại gần cổng trại. Không cần úp mở, tên cán bộ quản giáo cho chúng tôi biết đó là hòm dành cho Hải :

‘Hôm nọ, Cách Mạng không có thì giờ đóng hòm cho hai anh Liệt và Lâm...nhưng đối với anh Hải thì Cách Mạng luôn Nhân Đạo để các anh đóng hòm cho anh ấy.’

Không thể đè nén nổi uất ức, bất mãn, tiếng lao xao của anh em nổi lên.

Tên VC trừng mắt quát :

‘Các anh có im đi không ? nhà nước luôn khoan hồng nhân đạo đối với những người cố gắng học tập cải tạo, riêng đối với quân phản động, chống đối cách mạng, nhà nước phải nghiêm trị chúng.’

Khi bước ra khỏi cổng trại, đi ngang chiếc hòm tôi cảm thấy chua xót. Hòm đó dành cho Hải, nhưng nó cũng là một biểu tượng cho những chiếc hòm khác chờ đón chúng tôi. Nó là chiếc hòm cho những người trốn trại tìm Tự Do, nó là chiếc hòm dành sẵn cho những người kiệt sức do đói khát, do làm việc quá mức và do bệnh hoạn không thang thuốc...

Tôi lẩm bầm :

‘Nỗi khổ của con người sẽ còn phải kéo dài bao lâu ? thượng đế có mắt hay không ? tại sao người lại để chúng tôi sống mãi trong cảnh đọa đày này ?’

Suốt 3 tháng trường, chiếc hòm vẫn nằm trơ trơ trước cổng trại, bất kể nắng mưa sương gió.

Phải chăng thương để đã nghe lời cầu xin của chúng tôi và cứu lấy Hải. Anh đã hồi phục, chống nạng đi lại được. Mặt mũi tái xanh do thiếu máu, cặp mắt mắt hằn vể tinh anh sau cơn khủng hoảng thờ thẩn nhìn chúng tôi. Tay run run tỳ vào cặp nạng, anh lê bước chân chậm chạp hướng về phía chúng tôi.

Tôi hỏi :

‘Anh đã khoẻ hẳn chưa, chân anh còn đau không?’

Hải đáp, giọng run run :

‘Tôi đã bớt nhiều rồi, duy chỉ có đi đứng khó khăn và yếu sức nhiều.’

Anh đưa tôi xem vết sẹo ở chân. Viên đạn xuyên từ đằng sau bắp chân trở ra phía trước. Vết thương đã lành, thịt đang từ từ lấp kín lại khoảng trống do viên đạn gây ra.

Hải nhìn chúng tôi nói:

‘Cám ơn các anh thật nhiều, nếu không có các anh chắc tôi đã chết. Hôm nay tôi được mấy tên VC cho ra cổng theo mấy anh đi lao động.’

Tôi trở mắt:

‘Anh cũng phải đi lao động sao?’

Hải cười chua chát:

‘Vâng! Tôi cũng phải đi lao động. Mấy tên VC bảo nếu tôi không đứng cuộc đất được thì phải làm những công việc khác như ngồi đan tre hoặc lật hạt bắp...’

Long nghiêng răng:

‘Thật đúng là bọn cộng sản! chỉ có chúng mới có thể tận dụng sức lực của con người như thế được.’

Chợt nhìn thấy chiếc hòm đặt ngoài cổng trại,

Hải ngơ ngác hỏi:

‘Hòm của ai để ngoài đó vậy các anh?’

Chúng tôi im lặng không trả lời.

Hải nói giọng khàn khàn xúc động:

‘Phải hòm của tôi phải không các anh?’

Tôi khẽ gật đầu. Mắt Hải chớp mau. Tôi thấy hai bên khoé mắt của anh ướt ướt, hình như có nước mắt chảy ra. Chúng tôi không nói gì với nhau nhiều thêm nữa.

Nhìn theo dáng khập khiễng chống nạng của Hải theo đoàn người tù ra khỏi cổng trại, tôi khẽ thở dài. Đến ngày nào chúng tôi mới có được tự do, đến ngày nào quê hương chúng tôi mới thoát khỏi sự đoạ đày, đến ngày nào chúng tôi mới được sống trong một xã hội không hận thù không ganh ghét. Ngược mặt nhìn bầu trời ảm đạm đang chuyển mưa, tôi thầm mong trời sẽ mưa thật to, mưa như thác lũ để tưới mát tâm hồn và thể xác chúng tôi, để cuốn trôi đi tội lỗi của con người, để qua cơn mưa trời lại sáng.

Nhớ làng Mường

Trương Phong Ba

*Về lại Mường xưa thương thương lắm
Trong veo mắt ngọc tuổi xuân thì
Hàng cau tóc rũ xanh trong nắng
Hồn say nhớ lại buổi ra đi*

*Hòa bình ngày ấy nhà lên khói
Rượu cần ủ sẵn với men rừng
Thơm thơm tay mẹ Mường rần rờ
Cần cong từng giọt ẩm rung rung*

*Nồng nàn công cũng lên từng khúc
Chiêng đồng rộn rã tiệc liên hoan
Gái Mường buông tóc ngang bờ ngực
Má hây hây đỏ dưới trăng ngàn*

*Người đi sao biết ngày trở lại?
Trùng trùng muôn dặm chốn tha hương
Nhưng mà mãi nhớ phương Mường ấy
Có người hé mở cuộc yêu đương*

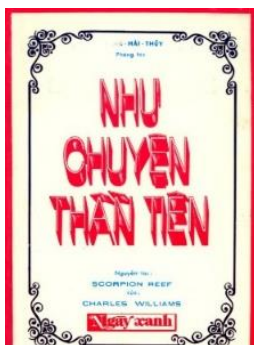
*Luyến tiếc bóng hình ai yêu mến
Ngày về mờ khuất nẻo tình xưa
Rượu cay đờm đờm men đời quyện
Theo chồng xa xứ một ngày mưa*

*Lợn thui, rau đắng, đồ cá nướng
Chả cuốn, cơm lam, xôi nhiều màu
Măng rừng, thịt thú, hoa đu đủ
Canh lóng, bánh uôi, trâu nấu rau*

*Chừng bấy nhiêu tình lòng cách trở
Bữa cơm giờ vắng một người xa
Cô gái Mường ơi còn có nhớ
Lại một người đi qua phong ba*

*Về lại Mường xưa thương thương lắm
Thầy trò vui cuộc hội mừng xuân
Phải như gặp lại nhau lần nữa
Nhìn trong mắt biếc có ngại ngần?*

Như Chuyện Thần Tiên

Nguyên tác : The
Scorpion Reef

Hoàng Hải Thủy

(Chương 2 ... tiếp số VNNS 302)

Tôi vẫn chưa thấy sắp loại gã bảnh bao này vào giới nào trong xã hội. Nếu tôi không gặp gã trong trường hợp này và nếu tôi không thấy tận mắt động tác rút súng thật nhanh và đầy tự tin của gã với vẻ người phong nhã ấy, tôi có thể nghĩ gã là một nhà trí thức, một thứ giáo sư văn chương từng du học nhiều năm ở những đại học Hoa Kỳ về nước. Đôi mắt lạnh và vẻ thần nhiên của gã cho tôi biết gã là kẻ nhiều thủ đoạn và vô cùng hiểm

Trâu Lăn thè môi liếm mép với vẻ tiếc rẻ rồi lại nhìn Diễm Lan:

- Không cho đánh thẳng ấy thì thôi nhưng mình mần thêm em này một châu nữa, bắt em khai chứ ? Gã hỏi trống không, giọng đầy hy vọng. Diễm Lan ngồi như pho tượng trong lòng ghế. Tôi cũng đứng ngây ra, đợi chờ. Nếu chúng còn đánh Diễm Lan trước mặt tôi, tôi sẽ không thể nào đứng yên nhìn nàng bị hành hạ. Dù biết chắc rằng phản ứng là có thể ăn đòn như tử hoặc lãnh một viên đạn đồng, tôi vẫn cứ can thiệp. Bằng cách này hay cách khác, tôi không thể đứng yên nhìn Trâu Lăn tát Diễm Lan. Tôi không phải là người hùng nhưng thằng đàn ông không thể nào đứng yên được trước vài cảnh diễn ra ngay trước mặt.

Tất cả đều do gã bảnh bao quyết định. Gã chiếu cặp mắt sáng lên ánh thú vị như gã thấy rằng việc để cho Trâu Lăn tra tấn Diễm Lan trước mặt tôi là một việc làm hết sức gợi cảm và hấp dẫn. Nhưng sau cùng, gã lắc đầu:

- Vô ích. Mất thì giờ. Không bao giờ nên đánh đàn bà, dù là đánh bằng cành hoa. Cụ Khổng dậy như dzậy. Tao sẽ có cách khác thần diệu hơn để bắt nàng phải khai ra chỗ nấp của thằng khôn nạn ấy. Nó không thể nào thoát được tay tao. Mà có thể hãm hiếp nàng những lúc khác, ở nơi khác. Để mà thỏa mãn ở đây, người hùng này sẽ bắt buộc phải can thiệp và tao không

muốn cho người hùng đi xe Đức. Chưa phải lúc. Đâu chắc có đấy.

Và gã nhìn quanh:

- Tuy nhiên — gã nói rành rẽ như thầy giáo giảng bài — Vì mình đã mất công theo nàng tới đây, mình cũng nên kiểm soát coi trong nhà này có dấu vết gì của Vũ Dương hay không. Mà chịu khó đi soát sơ qua những căn phòng này. Coi có mầu tàn thuốc lá nào vớt ở đây không. Nó hút thuốc Wilson đầu lọc...

Trâu Lăn nhìn tôi bằng cặp mắt lơo nặng những hận thù. Nhớ lại những cái tát gã đặt lên má Diễm Lan. Tôi cũng nhìn lại gã với sự thù hận không kém.

Trâu Lăn sục sạo trong những căn phòng nhỏ quanh đó. Không khí nặng nề và căng thẳng chỉ bị xáo trộn bởi những tiếng lịch kịch do Trâu Lăn gây ra. Tôi đưa mắt nhìn Diễm Lan. Hai má nàng đỏ hồng và dường như một bên mặt nàng bị sưng tím. Tuy nàng không khóc nhưng hai mắt nàng tràn đầy nước mắt. Một dây vai áo tắm của nàng bị đứt. Nàng dơ bàn tay lên chặn ngực, chỗ áo tắm bị đứt dây vai trĩ xuống và mắt nàng lo âu nhìn gã bảnh bao. Gã này như chán ngấy cảnh hai chúng tôi đứng và ngồi ngây như tượng nên quay mặt nhìn ra cửa sổ. Miệng gã khê huyết gió bản Thiên Thai.

Trâu Lăn hùng hục trở lại:

- Cóc thấy cái gì đáng kể hết.

Gã bảnh bao hỏi lại:

- Cóc thấy cái gì hết nghĩa là sao ?

- Nghĩa là... theo tôi lâu rồi nhà này không ai ở.

- Vạy thì tốt.

Trâu Lăn lại chiếu cặp mắt rắn độc của gã về phía tôi :

- Còn thằng này ? Biết đâu nó lại chẳng biết chỗ tị nạn của Vũ Dương ? Minh giả vờ lịch sự hỏi nó vài câu chẳng ? Nơi này thanh vắng hỏi chuyện nó là nhất rồi, còn chờ đi đâu nữa ?

Gã gạ:

- Để tôi hỏi nó đôi câu, mắt vốn mắt lãi gì đâu mà sợ ?

Nhưng một lần nữa, gã bảnh bao lại gạt đi:

- Thôi, cho tao về. Theo như tao nghĩ thì cậu hai đây không biết gì về chồng người đẹp kia đâu. Chàng theo nàng tới đây có thể là để thay thế chồng nàng... an ủi nàng. Chuyện thơ mộng ấy không dính dáng gì đến bọn mình. Ái tình là một cái gì mà không nên can thiệp.

Gã đi ra cửa trước và Trâu Lăn đi theo gã.

Trong sự im lặng gần như hoàn toàn, tôi nghe tiếng chân hai gã đi xa dần rồi tiếng động cơ xe hơi nổ gần đó. Chúng đi xe theo nàng và tôi tới đây nhưng chúng đậu xe ở xa và đi chân tới.

Tôi đi tới cửa sổ và đứng đó hít thở những hơi dài. Toàn thân tôi căng thẳng như một sợi dây đàn và giờ đây, khi sự nguy hiểm đã qua, mồ hôi tôi toát ra như tắm.

Khi tôi quay trở lại nhìn nàng. Diễm Lan vẫn ngồi yên trên ghế, tay nàng vẫn giữ chỗ áo rớt trên ngực nàng.

- Cám ơn anh — Nàng nói mà mắt vẫn nhìn vào khoảng không — Tôi xin lỗi vì đã lôi kéo anh vào vụ này. Chúng ta nên về thôi.

Tôi đi tới gần nàng :

- Tôi tưởng Diễm Lan cũng nên nói qua cho tôi biết một chút về vụ này. Tôi hoàn toàn không hiểu gì cả. Bọn hai tên đó là ai ? Chúng tìm ông chồng Diễm Lan để làm gì và tại sao chồng Diễm Lan lại phải lánh mặt chúng ? Nhất là tôi muốn biết nguyên nhân cái chuyện liên can đến tôi nhiều nhất: tại sao Diễm Lan lại vứt khẩu súng xuống hồ để có cớ đến gọi tôi tới đây ?

Đôi mắt vẫn còn đầy nước mắt của nàng chiếu lửa khi nhìn tôi. Trong cơn giận dữ nàng càng đẹp, nàng càng quyến rũ. Giờ đây tôi đã biết nàng không tìm cách đưa tôi tới đây vì mục đích làm tình, nàng đang trong cơn bối rối, khổ sở và sự thắc mắc của tôi chỉ làm cho nàng tăng thêm bối rối. Nhớ lại niềm nghi ngờ nặng những đục tình của tôi, tôi nói tiếp:

- Tôi cũng phải xin lỗi Diễm Lan vì tôi đã nghi ngờ bậy bạ. Nhưng Diễm Lan cũng phải hiểu cho tôi, tôi cũng tò mò như mọi người.

Cơn giận của nàng dịu đi và như nền trời sau cơn giông, nét mặt nàng tươi hơn, sáng hơn. Rồi

nàng mỉm cười. Với khuôn mặt còn nguyên những dấu tàn phá và đôi mắt đầy lệ, nụ cười ấy làm cho tim tôi run động:

- Anh không cần xin lỗi tôi. Lỗi ở tôi hết. Anh thắc mắc là phải, xong chuyện của chúng tôi không liên quan gì tới anh. Anh biết chỉ thêm phiền cho anh mà thôi. Thú thật với anh là tôi quá có bầy đặt ra vụ đi mò với khẩu súng này để tính một việc khác lớn hơn. Nhưng bây giờ tôi có thể thay đổi ý định.

Tôi cảm thấy nàng do dự nửa muốn nói nửa lại không muốn, nên tôi giúp nàng nói:

- Diễm Lan tính một việc lớn có tôi tham dự ? Phải không ?

- Anh quá tinh nên Lan không thể dấu được anh...

Nàng đứng dậy:

- Chuyện của Lan hơi dài. Để Lan bận y phục rồi chúng ta sẽ nói chuyện nhiều.

Nàng vào trong căn phòng nhỏ và tôi ra ngồi ngoài hiên, đốt điếu thuốc lá hút. Tôi ngừng suy luận về sự bí mật mà tôi vừa bị lôi kéo vào hôm nay, vì tôi biết rằng có suy nghĩ đến nát óc tôi cũng không sao hiểu được. Tôi chưa nắm đủ yếu tố để hiểu. Hai nửa nàng sắp nói cho tôi biết. Qua sự xuất hiện của hai tên côn đồ, tôi chỉ lờ mờ biết rằng việc mà Diễm Lan cùng anh chồng tôi chưa gặp của nàng đã làm, đang và sắp làm, là một chuyện bất hợp pháp, nguy hiểm đến tính mạng nữa. Xong tôi chưa thể đoán biết vai trò của tôi trong vụ này. (*Còn tiếp*)

GIA ĐÌNH QUÂN CÁN CHÍNH VIỆT NAM CỘNG HÒA / HÒA LAN
IBAN NL20 INGB 0004861397

Cám ơn

Thay mặt anh em TPBVNCH còn sống vất vưởng ở quê nhà, cảm ơn các chị, các em các cháu hậu duệ không quân mưa gió rét mướt của mùa đông, oi ả nóng bức của mùa hè ... luôn luôn tận lực giúp đỡ, hỗ trợ cho hàng TPB ngày càng phong phú ...

Nhân đây chúng tôi cũng cảm ơn các anh chị em, các cháu đã san sẻ nỗi bất hạnh của anh em TPBVNCH trong thời gian qua chúng tôi đã nhận được sự yểm trợ của các ân nhân :

- Anh Phạm Văn Thật (Nijmegen) 50 euro (nay mới biết tên và nơi cư trú dù tiền đã nhận từ mấy tháng trước)
- Chị Thanh Tâm (Arnhem) 50 euro
- Anh chị Đô Hường (Almere) 100 euro
- Huỳnh thị Cẩm Vân + Dũng (Eindhoven) 200 euro
- Cháu Lý Helmond tặng 100 bánh cam cho hàng TPB ngày Tết Kỷ Hợi

Xin cảm ơn những tấm chân tình của quý vị

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 9 hàng, 9 cột và 9 khung. Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng nửa năm báo VNNS (4 số). Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 27-03-2019.

Độc giả trúng giải thưởng:

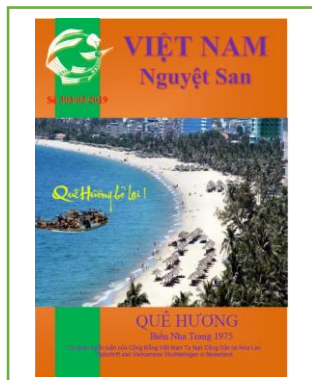
Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu:
- số độc giả:
- địa chỉ:
- giới thiệu độc giả mới tên:
- địa chỉ:

Giới thiệu 1 độc giả mới sẽ nhận được giải thưởng 6 tháng báo VNNS.

8			4					
		4				9	5	6
	5						3	
2	8			4		7		
			2		3			
		6		1			4	2
	4						7	
5	7	8				1		
					9			5

ĐỌC VÀ ỦNG HỘ BÁO VIỆT NAM NGUYỆT SAN

30 € / 1 năm

Địa chỉ liên lạc
Tòa Soạn báo Việt Nam Nguyệt San
Van Der Hagenstraat 711- 6717DK –Ede
E-Mail: vietbaohoalan@yahoo.com
Tel: +31 (0)318-640625

IBAN:NL 16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

“Tòa soạn đón nhận mọi ý kiến đóng góp xây dựng của quý độc giả”

Chú giải bài thơ “ Nhớ nàng Mường trang 39 “

* *Kháo ôi:* Là sáo ôi nhạc cụ bằng tre nửa của dân tộc Mường

* *Áo Pấn:* Là áo ngắn màu trắng hay màu nâu

* *Cạp hoa:* Là khăn thổ cẩm có hoa văn buộc dưới ngực

* *Rằng thường:* Lối hát đối đáp của trai gái dân tộc mường để bày tỏ tình cảm

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rãi trên các diễn đàn xã hội dân sự

của facebooker Diệu Hằng (bác sĩ), người bị cho là đã mất tích trong mấy ngày nay. Fber Selena Zen hay Diệu Hằng tên thật là Huỳnh thị Tố Nga, mới 36 tuổi. Cô là bác sĩ phòng xét nghiệm, khoa giải phẫu bệnh, tại bệnh viện Nguyễn Tri Phương, Sài Gòn. Cô là mẹ đơn thân nuôi hai con nhỏ. Cô có nhiều bài viết đấu tranh cho dân chủ và nhân quyền tại Việt Nam. Những bài viết của cô vừa mạnh mẽ vừa sâu sắc. Cô thường lên án những trò bần vi phạm quyền con người hay tệ nạn tham nhũng, ăn hối lộ của các quan chức nhà sản. Cô luôn thẳng thắn nói thay tiếng nói của người dân trước bất công và oan trái mà nhà cầm quyền gây ra cho họ. Phía sau những bài viết ấy là một tình yêu vô cùng sâu đậm dành cho quê hương, cho dân tộc Việt Nam.

Cô bị một nhóm người nghi là an ninh bắt cóc ngay tại nơi làm việc vào ngày 28.1.2019. Cho tới nay, người nhà cũng như bạn bè không tìm ra cô hay có bất cứ thông tin nào về người phụ nữ yêu nước và rất kiên cường này. Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

NHỮNG KHÓ KHĂN CỦA VIỆT NAM HIỆN NAY

Sự kiện nhân dân Venezuela nổi dậy cùng với Đảng Dân Ý của ông Juan Guaido lật đổ chế độ độc tài Maduro mấy ngày qua đang là sự kiện nóng hổi lôi kéo sự chú ý cả toàn thế giới.

Dù là chính phủ lâm thời của ông Juan Guaido vẫn chưa được ổn định vì sẽ còn đối mặt rất nhiều khó khăn trước mắt, nguy cơ khó khăn nhất là sự "giấy chết" của cựu Tổng thống độc tài Maduro, chắc chắn là Maduro sẽ tìm mọi cách gây biến động và Chính phủ ông Juan Guaido phải đối phó mọi mặt, nhưng bù lại, họ có sự trợ giúp từ Quốc Tế, cụ thể là Hoa Kỳ. Khó khăn kế tiếp là Juan Guaido tiếp nhận một đất nước đã bị tàn phá về kinh tế nặng nề, việc sắp xếp các phe phái chính trị và kiến thiết lại quốc gia sẽ không dễ dàng cho ông.

Nhưng dù sao, kiến thiết quốc gia vẫn sẽ dễ dàng hơn là quá trình lật đổ cả một chế độ độc tài, những khó khăn đó họ còn vượt qua được thì việc kiến thiết quốc gia họ sẽ cùng nhau xây dựng lại nhanh chóng mà thôi. Tuy chưa chính thức nhưng chúng ta vẫn chúc mừng cho Venezuela sẽ có một tương lai tươi sáng.

VIỆT NAM THÌ SAO?

Rất nhiều người nhìn về Venezuela rồi tự nhiên so sánh với Việt Nam, sự so sánh hiển nhiên bởi vì trong mỗi con người Việt Nam, họ khao khát điều đó, khao khát tự do, dân chủ.

Ở đây, chúng ta nhìn thấy sự khó khăn của Việt Nam so với Venezuela thế nào?

Nhìn bề ngoài, có lẽ đa số sẽ nghĩ hiện tình ở Việt Nam dù sao cũng tốt hơn Venezuela, ít nhất kinh tế Việt Nam vẫn chưa kiệt quệ đến nỗi người dân phải bới thùng rác tìm thức ăn, ít nhất Chính trị Việt Nam vẫn chưa xảy ra bạo lực khắp nơi, ít nhất Việt Nam vẫn chưa xảy ra tình trạng hàng triệu người phải di dân sang các nước lân cận,...

Đúng vậy, nhìn bề ngoài thì như thế, có vẻ Việt Nam chưa khánh kiệt như Venezuela. Thế nhưng, người viết nói rằng, Việt Nam so với Venezuela sẽ khó khăn nghiêm trọng hơn nhiều, nguy hiểm hơn nhiều thì quý vị nghĩ sao? Và tại sao như vậy?

Muốn hiểu rõ những điều này, chúng ta hãy nhìn vào cơ chế chính trị của hai quốc gia.

Thứ nhất, đối với Venezuela, mặc dù suốt gần hai trăm năm kể từ khi độc lập, đã trải qua các chế độ chính trị không thật sự là dân chủ nhưng họ vẫn duy trì được đa đảng, vẫn duy trì đảng đối lập, mặc dù đảng cầm quyền độc tài, nhưng ít nhất, người dân của họ cũng đã có ý thức về dân chủ, có

ý thức đấu tranh chống độc tài. Còn ở Việt Nam, Miền Bắc đã trải qua hơn 73 năm và Miền Nam hơn 43 năm dưới ách cai trị của cộng sản, chỉ có độc đảng cầm quyền, lại bị tuyên truyền, nhồi nhét ý thức hệ của cộng sản, mặc khác, phong trào đấu tranh dân chủ bị đàn áp triệt để cho nên hầu như người dân Việt Nam đã muốn tê liệt và mất ý chí đấu tranh. Đây là yếu tố quan trọng nhất làm cho công cuộc đấu tranh ở Việt Nam rất khó khăn.

Thứ hai, sự tê liệt của Venezuela chủ yếu là do tê liệt về kinh tế hơn là về chính trị. Bởi vì đảng cầm quyền Venezuela độc tài và tham tàn, cho nên họ duy trì chính sách thu tóm quyền lợi kinh tế, bóp nghẹt sự phát triển kinh tế tư nhân, nạn tham nhũng tràn lan làm cho kinh tế lâm vào khủng hoảng, thời kỳ thịnh vượng của họ chẳng qua phụ thuộc vào nguồn dầu mỏ rất lớn. Venezuela duy trì đường lối kinh tế xã hội chủ nghĩa và kết cục chúng ta đã thấy. Còn Việt Nam, về kinh tế, cũng duy trì đường lối độc tài, thu tóm quyền lợi kinh tế quốc gia về cho đảng cầm quyền, lại thêm sự độc tài toàn trị về chính trị làm cho nhân dân Việt Nam phải chịu nhiều tầng áp bức, nghèo nàn về kinh tế, ngạt thở về chính trị làm cho sự nhận thức u tối đi.

Thứ ba, ý thức và tư tưởng rất quan trọng cho sự phát triển và phát huy tiềm năng của con người, thế nhưng dưới chế độ cộng sản, ý thức và tư tưởng hầu như bị triệt tiêu, chúng giáo dục công dân đi theo một đường lối duy nhất do chúng đưa ra, nhồi nhét công dân trở nên u tối, có lẽ công dân venezuela vẫn còn may mắn hơn công dân Việt Nam vì họ không bị nhồi sọ để trở nên vô cảm, thờ ơ với chính trị.

Thứ tư, Venezuela giống như hầu hết các quốc gia Nam Mỹ, là một quốc gia theo Công giáo Rôma. Ảnh hưởng của Giáo hội Công giáo ở nước này có từ thời thực dân Tây Ban Nha. Theo ước tính của chính phủ, 92% dân số trên danh nghĩa là tín hữu Công giáo Rôma, và còn lại 8% là Tin Lành, các tôn giáo khác, hoặc vô thần. Chúng ta có thể thấy, gần 100% công dân các quốc gia này có tôn giáo rất phát triển, vậy nên công dân họ được giáo dục tốt, có đức tin và đạo đức cũng sẽ không suy thoái như cộng sản chủ trương vô thần. Đạo đức là một đức tính quan trọng để chấn hưng Nhân Khí cho mỗi quốc gia.

Thứ năm, một yếu tố cực kỳ nguy hiểm mà Venezuela không bị như Việt Nam đó là sự xâm lược, muốn đồng hóa giống nòi của Trung cộng. Lịch sử dân tộc đã chứng minh, Trung Quốc không bao giờ từ bỏ dã tâm chiếm lấy và đồng hóa Việt Nam vì chúng cho rằng Việt Nam là một phần của chúng và Việt Nam phải thu về mẫu quốc. Đây là dã tâm muốn diệt tận gốc giống nòi Lạc Việt và đồng hóa trở thành Hán Trung. Người viết đã khóc khi đọc qua những tài liệu lịch sử ghi chép về sự dã tâm của Trung Quốc muốn diệt chủng nòi Việt của chúng ta. Nếu quý vị có tinh thần Dân Tộc, quý vị sẽ thấy, sự nghèo đói, sự ô nhiễm môi trường, sự đàn áp cướp bóc, ...tất cả điều gây đau khổ cho nhân dân, nhưng tất cả những điều đó nó không là gì so với sự diệt chủng giống nòi Lạc Việt của chúng ta. Và Trung Quốc vẫn đang làm điều đó dưới sự tiếp tay ngu dốt của ĐCS. Vậy nên, tình hình của chúng ta nguy cấp hơn so với các quốc gia khác.

Quý vị có thể nhìn thấy, Việt Nam thật sự đang đối mặt khó khăn hơn bất cứ quốc gia cộng sản nào, thế nhưng có thể nói tinh thần đấu tranh của người Việt Nam lại kém cỏi nhất. Bởi vì tầng lớp đáy tầng chiếm hơn 70% dân số nhưng kiến thức chính trị của họ rất thấp, bởi vì nghèo nàn làm họ phải bươn chải kiếm sống, lại thêm sự nhồi nhét đường lối của CS làm cho họ thờ ơ tìm hiểu về chính trị. Tầng lớp trung lưu trí thức chiếm tỷ lệ ít hơn (khoảng 20%) có tư tưởng tìm hiểu chính trị nhưng họ cũng chưa dứt khoát bày tỏ quan điểm của họ. Còn lại là đảng viên đảng CS. Việt Nam ví như con sóng ngầm dữ dội đang bị kiềm nén chứ không phải yên bình như bề ngoài giả tạo của nó.

Những khó khăn là vậy, hiểu được nó để xác định được chúng ta cần làm gì là chính yếu, và làm như thế nào. Vạn sự điều có lối đi, mọi con đường đều sẽ đến La Mã. Muốn bớt gian nan thì tìm đường thuận lợi mà đi, không tìm được thì phải đi con đường khó khăn hơn, còn nếu không muốn đi thì mọi con đường sẽ đóng lại.

Không có gì cao xa cả, vạn vật trong vũ trụ đều có quy luật vận hành của nó, quan trọng là thấy được nó, hiểu được nó và muốn đi theo sự vận hành của nó hay không là do chúng ta!

Ede ngày 20-02-2019

Thư cảm ơn.

Kính thưa Quý đồng hương

Tôi thay mặt cho Ban Chấp Hành xin chân thành cảm ơn quý đại diện tổ chức, quý đoàn thể, đảng phái và cùng toàn thể quý đồng hương đã về tham dự đêm hội xuân khá đông đủ và buổi tổ chức được gọi là thành công.

Đến nay vẫn còn là mùa Xuân Kỷ Hợi xin kính chúc quý đồng hương sức khỏe dồi dào, gia đình hạnh phúc các cháu học hành thành đạt, cuộc sống an khang – thịnh vượng.

Lễ hội mừng xuân năm nay đặc biệt với chủ đề 40 năm tha hương tính theo niên giám từ khi Ban Chấp Hành cộng đồng người Việt tỵ nạn cộng sản tại Hòa Lan được thành lập chính thức, dù vậy chúng ta cũng không quên về lịch sử người Việt tỵ nạn tại Hòa Lan là vào giữa năm 1976 nhóm người đầu tiên đã có mặt tại nơi đây và tính ra đã có trên dưới 4 thập niên .

Kính thưa quý đồng hương,

Trải qua một chặng đường dài lịch sử người Việt tỵ nạn, Cộng Đồng chúng ta cũng đã có những bước thăng trầm gian nan tưởng chừng khó mà duy trì, song để vượt qua và xây dựng một cộng đồng luôn vững mạnh, thực tế cho đến nay chúng ta cũng phải tự hào là chúng ta đã làm được điều đó. Những thành công đấy không phải chỉ có BCH qua các nhiệm kỳ mà trong đó có công, có của mà quý đồng hương đã vun đắp tạo nên niềm tin yêu về tinh thần để nuôi sống.

Kính thưa quý đồng hương.

Cứ mỗi độ xuân về là khiến cho lòng con dân Việt bồi hồi với nhiều cảm xúc khác nhau khi nhớ về quê nhà, việc duy trì truyền thống văn hóa mà tổ tiên chúng ta đã truyền lại không phải là chuyện dễ dàng, bởi hơn 20 năm qua Cộng Đồng chúng ta đã phải sinh hoạt tự lập, không còn nhận được sự tài trợ của xã hội Hòa lan, điều đó muốn nói lên sự đoàn kết và sự quan tâm của các tổ chức, hội đoàn và của các vị mạnh thường quân, đặc biệt tôi muốn nói lên lời cảm ơn chân thành hai nhà tài trợ chính giúp việc thuê mượn hội trường cho đêm hội xuân là Công ty chả giò Ty-Lé và công ty chả giò Thế Vỹ.

Bên cạnh đó văn nghệ là món ăn tinh thần không thể thiếu với sự góp mặt của ban nhạc Mây Hồng cùng các anh chị em ca nghệ sĩ, các nhóm múa phục vụ cho đêm hội xuân thật nhiệt tình và nhận được nhiều sự khen thưởng của đồng hương.

BCH chúng tôi cũng xin cảm ơn mọi sự giúp đỡ của các anh chị em tình nguyện, các chủ nhân các gian hàng phục vụ ẩm thực để có sắc màu hương vị truyền thống quê hương Việt. cảm ơn anh Nguyễn Hữu Phước đã giúp thực hiện slideshow thành quả 40 năm thật công phu và đầy ý nghĩa, cảm ơn anh Đức Cao đã phục vụ âm thanh ánh sáng cho một chương trình trọn vẹn tốt đẹp.

Kính thưa quý đồng hương !

Chúng ta đã đánh đổi cả mạng sống để đi tìm con đường tự do và thực sự chúng ta đã được cứu sống và định cư trên quê hương thanh bình này, và thiết nghĩ suốt cuộc đời chúng ta phải biết tôn quý về giá trị hai chữ tự do, không những thế hệ thứ nhất mà còn có cả con cháu chúng ta hiện tại và trong tương lai.

BTC, dù đã cố gắng rất nhiều mong sao cho việc tổ chức đêm hội xuân được tốt đẹp, song không sao tránh khỏi được những thiếu sót, BCH chúng tôi kính mong quý đồng hương thông cảm tha thứ, đồng thời trong tương lai BCH chúng tôi rất mong được tiếp tục đón nhận sự đồng hành giúp đỡ, tài trợ của nhiều đồng hương hơn nữa để tạo điều kiện cho BCH chúng tôi làm tốt nhiệm vụ mà đã được quý đồng hương tin tưởng trao phó.

Trân trọng kính chào thân ái

T/m BCH CĐVNTNCS/HL

Nguyễn Quang Kế

Chủ tịch

Nhà hàng Deli Tasty

**Cần 2 nhân viên giúp việc nhà bếp
và 2 nhân viên phục vụ khách (chạy
bàn).**

Mọi chi tiết xin liên qua địa chỉ:

Deli Tasty

Meent 40

3011 JL Rotterdam

Email: naambestelling@live.nl

M: 010-4111116

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vriescel,
koelapparatuur, airco, softijsmachine,
ventilatie, Keuken afzuigventilatie,
verwarming ketels, geyser, boiler, friteuse,
opwarming- apparatuur, magnetron,
oven, vaat wasmachine, gasapparatuur,
koffie-espresso, luchtbehandelingkast, zak
filters, koolstof filters.

**Verkoop van horeca-
apparatuur.**

Contact dhr Vliet Nguyen

Tel. 030-2688630

Mob. 06-44464380

Bronzen beeld als kunstwerken

Lia Krol maakt voor U exclusieve bronzen
beelden. In opdracht kunnen portretten,
borstbeelden, gedenkbeelden, tuinbeelden of
elk ander beeld vervaardigd worden.

De interactie tussen kunstenaar en
opdrachtgever maakt de kunstwerken van Lia
tot bijzondere bronzen beelden. Het prachtige
monument voor Vietnamese bootvluchtelingen
in Nederland is mede door deze interactieve
kracht tot stand gekomen.

U kunt Lia bellen met telefoonnummer
0344-572577 of haar kunstwerken zien op
www.bronzenbeeld.nl

Trang Quảng cáo	Màu hoặc trắng đen	Số tiền mỗi số báo	1 năm 8 số báo
Trang ngoài bìa sau	Hình màu	€ .150	€ .800
Trang trong bìa sau	Hình màu	€ .100	€ .600
A 4 Trang trong	Trắng đen	€ .80	€ .500
1/2 trang trong	Trắng đen	€ .50	€ .300
1/4 trang trong	Trắng đen	€ .25	€ .150
1/8 trang trong	Trắng đen	€ .15	€ .100

Cười Chút Chơi

Quan tòa cũng bó tay

Quan tòa nói với bị cáo:

- Tại sao anh không mang nộp ngay chiếc bóp mà anh cho là đã nộp được?
- Tôi có mang nộp đấy chứ, nhưng lúc đó trong đồn cảnh sát chẳng có người nào.
- Vậy sao hôm sau anh không quay lại?
- Vì hôm sau trong bóp lại chẳng còn đồng nào.

Chỉ Huy

- Anh có thể làm việc sau khi uống một ly rượu không?
- Được.
- Thế sau một lít?
- Vẫn được.
- Sau hai lít?
- Ô, lúc đó thì tôi không làm việc được, chỉ chỉ huy thôi!

Còn lịch sự hơn

Một cô gái xinh đẹp nhận phòng trong khách sạn. Vừa thay xong quần áo thì người phục vụ đẩy cửa, đưa bữa điểm tâm vào phòng. Cô gái nói:

- Đáng lẽ anh nên gõ cửa! Nếu như tôi chưa thay xong quần áo thì sao?
- Xin cô an tâm! Thấy cô thay xong tôi mới vào đấy.

Tình táo

Một bác sĩ trong bệnh viện tâm thần nói với đồng nghiệp:

- Cuối cùng cũng có 1 bệnh nhân khỏi bệnh anh ạ!
- Kể xem?
- Bệnh nhân thứ nhất bảo anh ta vừa xây xong một tòa lâu đài bằng không khí. Bệnh nhân thứ hai đòi mua nó. Bệnh nhân cuối cùng rất tinh táo khuyên bạn không nên mua vì anh ta đọc báo nói giá bất động sản đang tăng!

Nhìn xa

Bệnh nhân phàn nàn với bác sĩ nhãn khoa:

- Tôi không thể nhìn thấy những vật ở xa.
- Bây giờ ông nhìn xem, cái gì ở trên trời?
- Mặt trời.
- Thế ông còn muốn nhìn xa cỡ nào nữa?

Trong phòng bệnh

Sau khi khám, bác sĩ bảo bệnh nhân:

- Với biểu hiện như thế này, có thể nói chắc chắn là anh đã bị nhiễm độc rất nặng.
- Trời ơi! Nguy hiểm quá! Vậy thưa bác sĩ, tôi

bị nhiễm chất độc gì ạ?

- Điều này chúng tôi chỉ có thể trả lời sau khi đã khám nghiệm tử thi.

Nói dóc

Hai họa sĩ vẽ hê tại Paris đang nói dóc với nhau về tài vẽ của mình.

Người thứ nhất nói "Anh biết không, đã có hôm tôi vẽ một đồng franc lên vỉa hè. Nó giống đồng franc thật đến nỗi một người ăn mày suýt gãy móng tay khi cố cạy nó ra".

Người kia nói:

"Cũng hay đấy. Nhưng anh biết không, hôm qua tôi vẽ một đĩa xúc xích lên trên viên đá lát vỉa hè. Một con chó tưởng thật đã ăn hết nửa miếng mới nhận ra không phải là thật".

Say rượu

Trong trại cai rượu, bác sĩ hỏi mấy bọm nhậu :

- Các anh hãy cho tôi biết tai hại của việc uống rượu.

Anh thứ nhất nói: Hôm đó em say quá nên đi nhầm vào nhà hàng xóm và bị đánh cho một trận.

Anh thứ hai nói: Còn tôi say quá không làm chủ được tay lái tông vào cột đèn tét đầu!

Anh thứ ba: Như tôi mới là khổ. Hôm trước tôi quá chén đến nỗi hỏi cưới một cô gái mà khi tỉnh rượu tôi mới nhận ra đó là cô vợ vừa mới... li dị của tôi.

Bói

Thầy bói xem chỉ tay một người phụ nữ.

- Nửa đầu cuộc đời, bà khổ sở vì thiếu tiền, sau đó... sẽ đỡ hơn nhiều.
- Vì tôi sẽ kiếm được một ông chồng giàu ư?
- Không, vì bà sẽ quen đi.

Rất lạnh

Người da trắng đến khai hoá văn minh cho người da đỏ. Mùa đông đến, người da đỏ hỏi:

- Mùa đông năm nay liệu có lạnh không?
- Thì các anh cứ đi kiếm củi về đi, dự phòng khi trời lạnh.

- Vốn cẩn thận và nhiệt tình, người da trắng liền gọi điện đến trạm thủy văn để hỏi xem mùa đông năm nay có lạnh không. Người ở đài thủy văn trả lời "Có lạnh đấy".

- Ngay lập tức, người da trắng liền bảo người da đỏ đi kiếm thêm củi. Hai tuần sau, người da trắng lại gọi điện cho nhà thủy văn và nhận được câu trả lời: "Lạnh lắm đấy".

- Người da trắng liền đó giục người da đỏ kiếm thêm củi. Hai tuần sau nữa, họ lại gọi điện và nhà thủy văn trả lời: "Cực kỳ lạnh đấy."

- Thế làm sao ông biết?

- Nhìn thực tế thì thấy. Người da đỏ đang đi kiếm đống củi về nhà đấy thôi.

Lời Tò Soạn

Kính thưa quý ACE cộng tác viên, VNNS số báo 304 với chủ đề “**Tháng tư đen**” sẽ phát hành vào giữa tháng 4/2019

Bài viết kính mong quý cộng tác viên gửi về tòa soạn theo địa chỉ Nguyễn Quang Kế - E-mail : **vietbaohoalan@yahoo.com trước ngày 3/04.2019** .

Tòa soạn VNNS xin chân thành cảm ơn và kính chúc quý vị cùng gia quyến nhiều sức khỏe.

Trân trọng

Tòa soạn Việt Nam Nguyệt San

Hiệu đính

Độc giả Linh Nguyễn (số độc giả 675) đã trả tiền gia hạn báo ngày 20/6/2018 tòa soạn cập nhật thiếu, thành thật cáo lỗi.

* Lưu ý:

Quý vị khi trả tiền báo nhớ ghi số độc giả của mình, giúp cho tòa soạn dễ dàng cập nhật danh sách gia hạn báo.

- Và quý độc giả có con, cháu đóng tiền báo giúp xin lưu ý nhớ ghi tên độc giả và số độc giả của người nhận báo.

Xin chân thành cảm ơn

VNNS

Danh sách độc giả đóng tiền báo từ 02/1/2019 đến 27/2/2019					
Số T/T	Ngày trả tiền	Tên	Số độc giả	số tiền	Ghi chú
	20/06/2018	Linh Nguyen	675	30	Hiệu đính
	02/01/2019	TN.Nguyen,Le	46	30	
	07/01/2019	Mr.Le	XXX	50	Ủng hộ báo
	14/01/2019	Q.T.Nguyen	67	30	
		Thao Nguyen	81	30	
	15/01/2019	KL Nguyen , TX Nguyen Bui	266	30	
	16/01/2019	Doan TPT	876	30	
	18/01/2019	H.Ho.Si, V.Nguyen Thi	145	30	
	21/01/2019	VN.tran, TTM Nguyen	37	30	
	22/01/2019	TTN Ta	256	30	
		VT. Nguyen	50	30	
	28/01/2019	TD.Dinh	836	30	
	30/01/2019	TNT Nguyen	794	30	
		TGV Phan	58	30	
		Tran .T	716	30	
	31/01/2019	TN.Nguyen- Truong	78	30	
		Ky Ta Cam-ML Pham Thi	177	30	
	03/02/2019	M.Q.Pham	875	30	
	05/02/2019	V Vy Van - KTT Vy van Nguyen	693	30	
	11/02/2019	TKC Le	831	30	
	25/02/2019	VT.Hoang,(Q.Hoang)	285	30	
		Bui Đức Hoat		30	Quảng Cáo 2 x

Rong Chơi

thơ : Đặng Thị Quế Phượng
phổ nhạc: Nguyễn Quyết Thắng

♩ = 80

C#m E C#m A

B A B E A

F#m B E B A

F#m B E A F#m

A C#m E F#m B

E C#m E A F#m

E A F#m A B7

E Em G C Em

C G B7 G E

Nghiêng nghiêng hoa rụng đầu ngày Sân
chùa lắng tiếng sương bay bênh bông Hương
trời nhẹ nhẹ sắc không Hối ra ta
vẫn nặng lòng trần gian Phố xưa rụng
hết hoa vàng Tả tôi còn lại hai
hàng cây sông Bước chân em có nghe
buồn Lên non đòi cánh hạc bay ngút
ngàn Còn ta hoài kiếp lang thang
Thiên thu dần bước hoang đàng rong chơi

Vietnamese Toko Kim Lan

Bán các thực phẩm Châu Á tươi, khô và đông lạnh bảo đảm chất lượng cao, giá phải chăng, cửa hàng khang trang và đầy đủ các mặt hàng thực phẩm Việt Nam phục vụ quý khách.

Toko Kim Lan tọa lạc tại Nieuwstraat 50

7411 LM Deventer.

Telefoon: 0570 644 289

**Vui lòng khách đến, vừa lòng khách đi.
Xin kính mời !**